

2	ניתוח בשלות - קופיץ	בנדר
3	מאפיינים רגשיים - קופיץ	
4	ניתוח ע"פ האט	
12	זכירה - recall	
13	פירוש צורות ספציפיות	
17	שלבי ניתוח	WAIS
19	נורמות – איתור סימנים וקידוד	WISC-R
25	פער מילולי-ביצועי	
26	חלוקה לגורמים (WISC, WAIS)	
29	ניתוחי תת-מבחנים	
35	השוואות זוגיות	
37	מאפיינים כלליים	ציורים HTP
39	בית	
42	עץ	
44	אדם	
51	ציינון	ורשאך
57	חשוב Structural Summary	
61	פרשנות	
81	ניתוח תוכן דינאמי	
82	פירוט הכרטיסים	TAT
86	כרטיסי ה-CAT	
87	ניתוח לפי בלאק	
88	תפקודי האגו	
110	הערכה פסיכולוגית	מבנה דו"ח
113	וקסלר - הקשר בין ציוני מנת משכל וציוני תקן לאחוזונים ורמות	
114	סיכום אבחון משולב	
115	התאמות בדרכי היבחנות לליקויי למידה	

בנדר

ניתוח בשלות – קופיץ

צורה	קטגוריית ציינון	פגיעה אורגנית מובהקת	פגיעה אורגנית מובהקת מאוחר
A	1a – עיוות צורה – בכל אחד מהחלקים, באופן משמעותי	רק עודף או חוסר זווית	
	1b – עיוות צורה – אחד החלקים גדול פי 2 מהשני	מגיל 7	
	2 – רוטציה - 45° או יותר	X	
	3 – אינטגרציה – חפיפה או ניתוק בין הצורות	X	
1	4 – עיוות צורה – 5 עיגולים או יותר	X	
	5 – רוטציה - 45° או יותר		X
	6 – פרסברציה – יותר מ-15 נקודות		מגיל 8

2	7 – רוטציה – 45° או יותר	מגיל 9	
	8 – אינטגרציה – תוספת או השמטה של שורות		מגיל 7
	9 – פרסברציה – יותר מ-14 טורים		מגיל 8
3	10 – עיוות צורה – 5 עיגולים או יותר	מגיל 7	
	11 – רוטציה – 45° או יותר	מגיל 8	
	12a – אינטגרציה – עיוות צורה	מגיל 6	
	12b – אינטגרציה – קווים במקום נקודות		X
4	13 – רוטציה – 45° או יותר		X
	14 – אינטגרציה – חפיפה או רווח של 0.3 ס"מ או יותר בין הצורות	X	
5	15 – עיוות צורה – 5 עיגולים או יותר	מגיל 9	
	16 – רוטציה – 45° או יותר	X	
	17a – אינטגרציה – הרס צורה		
	17b – אינטגרציה – קווים במקום נקודות		X
	18a – עיוות צורה – 3 זוויות או יותר	X	
6	18b – עיוות צורה – קווים ישרים במקום עקומות		X
	19 – אינטגרציה – ללא חיתוך או חיתוך בקצה	X	
	20 – פרסברציה – 6 עקומות או יותר	מגיל 8	
7	21a – עיוות צורה – אחת הצורות גדולה פי 2 מהשנייה	מגיל 8	
	21b – עיוות צורה – צורה שגויה, עודף או חוסר זוויות		
	22 – רוטציה – 45° או יותר	מגיל 7	
	23 – אינטגרציה – אין חפיפה או חפיפת יתר	מגיל 7	
	24 – עיוות צורה – צורה שגויה, עודף או חוסר זוויות, השמטת המעוין	מגיל 7, רק עודף או חוסר זוויות	
8	25 – רוטציה – 45° או יותר		X

ממוצעי טעויות לפי גיל ומין

גיל	בנים	בנות	כל הנבדקים
5	14.3	13	13.6
5.5	10	9.5	9.8
6	8.3	8.6	8.4
6.5	6.2	6.6	6.4
7	5.3	4.2	4.8
7.5	4.9	4.4	4.7
8	3.9	3.6	3.7
8.5	2.6	2.4	2.5
9	1.5	1.8	1.7
9.5	1.6	1.5	1.6
10	1.5	1.7	1.6

10.5	1.4	1.5	1.5
------	-----	-----	-----

מאפיינים רגשיים

קווים גליים בצורות 1 ו-2 (שני שינויים פתאומיים בכיוון)	חוסר יציבות בקואורדינציה מוטורית ובאישיות, כתוצאה מקואורדינציה לקויה, יכולת אינטגרציה לקויה, שליטה מוטורית לקויה כתוצאה ממתח. קשור גם לגורמים אורגניים. חוסר יציבות, תנודתיות, חוסר ארגון
הגדלה פרורסיבית בצורות 1, 2 ו-3 (הנקודות או העיגולים האחרונים גדולים פי 3)	סף תסכול נמוך, אימפולסיביות
קווים במקום מעגלים בצורה 2 (יותר מחצי מהמעגלים)	אימפולסיביות, חוסר עניין או חוסר קשב, עיסוק בבעיות, ניסיון להימנע מהמשימה
סדר מבלבל (ללא היגיון)	מעל גיל 8 – תכנון לקוי, חוסר יכולת לארגן חומר, בלבול נפשי אצל ילדים בוגרים יותר
הגדלה (צורה אחת או יותר גדולה ב- 1/3 מהמקור, בשני הכיוונים)	התנהגות של Acting Out, אובדן שליטה, אימפולסיביות
הקטנה (צורה אחת או יותר גדולה ב- 1/2 מהמקור, בשני הכיוונים)	חרדה, נסיגה, לחץ, ביישנות, צמצום, חששנות
קווים חלשים (עד כדי כך שקשה לראות)	ביישנות, חששנות, נסיגה, ניתוק
קווים מחוזקים או עבודה מאומצת (מחיקה וציור מחדש, או תיקון ללא מחיקה)	אימפולסיביות, תוקפנות, התנהגות של Acting Out
ניסיון שני לצייר צורה (שני ציורים נפרדים שנעשו בשני מיקומים שונים)	אימפולסיביות, חרדה
הרחבה (שימוש בשני דפים או יותר)	אימפולסיביות, התנהגות של Acting Out, פגיעה נוירולוגית

ניתוח ע"פ האט

א. ארגון – מייצג את ההתמודדות עם העולם.

- 1. רצף / סדר** – הארגון על הדף מעיד על יכולת ארגון ותכנון. אינדיקטור לסגנון אישיות – מנוקשות עד לאימפולסיביות (וכאוס). אינדיקציה למידת השליטה של האגו בהתנהגות ואופי השליטה.
- כיוון העבודה המצופה** – משמאל לימין, מלמעלה למטה. אצל שמאליים – מימין לשמאל גם תקין.

מיקום הצורות בסדר מימין לשמאל	מדרנות, נגיביזם, הפרעות רגשיות
מיקום הצורות בסדר מלמטה למעלה	מדרנות, תוקפנות, acting out, רצון להיות מיוחד ולהרשים
אין שיפטים כלל, הצורות ממוקמות בסדר נוקשה ללא סטייה – רצף שיטתי מדי	נוקשות, שליטת אגו נוקשה, שליטה מוגזמת בדחפים, חוסר יכולת להתאמות ספונטאניות, נוירוטיות – חרדה, אובססיביות, קומפולסיביות, קונפורמיות, צייתנות
שיפט אחד או שנים – רצף נורמאלי	נורמאלי (2 שיפטים – נוטה לבלבול)

שני שיפטים ומעלה – ללא בלבול וסימבוליזציה נראית לעין – רצף לא סדיר	חוסר שליטה, בלבול, קושי להתארגן במסגרת נתונה (יתכן כתוצאה מחרדת בחינות), אימפולסיביות, חולשה בתפקודי אגו, חוסר יציבות רגשית
ארבעה שיפטים ומעלה	מאפיינים של 2 שיפטים ומעלה + חרדה קשה (שליטה מאוד ירודה בדחפים), גבוליות, סכיזופרניה
התחלה תקינה, וכשנגמר המקום – דחיסת צורות בחללים ריקים או בתחתית הדף ללא סדר	חוסר תכנון מראש, עלול להעיד על ארגון אגו גבולי
סדר מבולבל או סימבולי	חוסר גבולות, חוסר תכנון, אין שליטה אגו, בלבול נפשי (אצל ילדים – נפוץ), מאפיין מצבים פסיכוטיים – סכיזופרניה + חרדה, הזיות, פסיכוזה (גם על רקע שימוש בחומרים), מצבים מאניים והיפומאניים

מספר העמודים בהם הנבדק משתמש

1-2 עמודים (לרוב חצי מהעמוד השני)	נורמטיבי, יכולת להסתדר במרחב המקובל
עמוד אחד + צורות קטנות וצפופות / פחות מעמוד	צמצום, שימוש לא יעיל במרחב, חרדה, כיוון של דיכאון
עמוד אחד + צורות קטנות עם רווח גדול ביניהן	קונפליקט בין התרחבות לבין הצטמצמות
שימוש בשני צידי הדף	נורמטיבי, אבל גם - חסכנות, קמצנות, גבוליות (פיצול – צריכות להיות עדויות במקומות נוספים)
יותר משני עמודים	אי קבלה של גבולות המציאות, התרחבות או משאלה להתרחבות, קושי להשתלט על חרדה, אגוצנטריות, נרקסיזם, מאניה, כיוון פסיכוטי (מחשבות שווא של גדלות), הפרעות רגשיות, אימפולסיביות, פסיכופתיה, שיבוש במרחב החיים והכוחות, חוסר בקרה על כוחות החיים
כל צורה על דף נפרד	אגוצנטריות, נרקסיזם, גרנדיוזיות, מאניה, התנגדות

2. מיקום הצורה הראשונה A – אינדיקציה להצגת העצמי והדימוי העצמי (כרטיס ביקור), סגנון אישיותי,

וגם רמת החרדה (תגובה ראשונה לסיטואציית המבחן).

הצורה כולה נמצאת בשליש העליון של הדף (מצד שמאל). אף חלק של הצורה לא נמצא במרחק של פחות מ-2.5 ס"מ מקצה הדף – מיקום אופייני	נורמטיבי
A באמצע החלק העליון	לא אגוצנטריות, אבל צריך לברר מדוע לא ממקם את A כמו כולם
איזשהו חלק של הצורה במרחק של פחות מ-2.5 ס"מ מקצה הדף – מיקום אבנורמלי	חוסר הסתגלות אישיותית, נוקשות, קומפולסיביות, תלות, צורך בביטחון ובמסגרת
A בשוליים + הקטנה	תלותיות, צורך בתמיכה והחזקה, הישענות, חרדה
A בפינה שמאלית עליונה + הקטנה	הימנעות, ביישנות, פחדנות, נסיגה, חרדה
A בפינה שמאלית או ימנית תחתונה	הסתגלות אישיותית אבנורמלית, הפרעות חמורות

(סכיזופרניה), חרדה נוירוטית חזקה (עם אפשרות לתהליכים פסיכויים), תגובות פרנואידיות קיצוניות, "היתחלות" הקשורה במצב פסיכוי, חרדה, דימוי עצמי מאוד נמוך	
נרקסיזם (במיוחד אם A מוגדלת), אגוצנטריות, פסיכופתיה, פסיכוזה גלויה, ערך עצמי נמוך עם מנגנון של פיצוי (או ערך עצמי גבוה), בעיה עם דחפים, ילדותיות – אצל ילדים נורמטיבי עד גיל 10	A במרכז הדף + הגדלה (+צורות אחרות מקיפות + מספר דפים)
קונפליקט סביב הערך העצמי או המקום בעולם	A במרכז הדף + הקטנה

3. שימוש במרחב I – מרחק בין צורות סמוכות או עוקבות – ע"פ הציר הרלוונטי לשתי הצורות הסמוכות (אנכי או אופקי). אינדיקציה על האוריינטציה לעולם, תפיסה ביחסים בין-אישיים, עד כמה יש צורך במרחק וכמה מרחק נשמר ביחסים, הסתגלות האישיות, ביטוי או הסוואת רגשות.

מרחב תקין, לא רחב מדי ולא מצומצם	יציבות, הסתגלות רגשית, יכולת לשמור על מרחק נכון ביחסים
שימוש אבנורמלי במרחב	חוסר הסתגלות רגשית
מרחק גדול (גדול מחצי הגודל של הציר הרלוונטי של הצורה הסמוכה)	אסרטיביות, עוינות, acting out, הגנתיות, חשדנות, ריחוק
מרחק קטן (קטן מרבע הגודל של הציר הרלוונטי של הצורה הסמוכה)	כיווץ, תלות, חרדה, פאסיביות, ניתוק, נסיגה, הסתגרות, נטיות סכיזואידיות, עוינות מודחקת, נטיות מזוכיסטיות, נטיות דיכאוניות, קושי לשמור על מרחק מתאים (גם התקרבות יתר)
לביוליות	חוסר יציבות בהתארגנות בעולם, קושי בשמירה על גבולות
מרחק גדול + הקטנה	פרנויה (לעתים כל הצורות בחצי עמוד – צורות קטנות עם מרווחים גדולים)
מחיצות בין הצורות (+מספור)	אובססיביות, חרדה, צורך בשליטה, צורך בשמירה (כפיצוי כל חוסר ארגון ובעיה עם גבולות – חשש מהתנגשות), זהירות ממגע
צמצום + ריכוז הצורות בחלק העליון	כיוון פרנואיד, קושי לפגוש את המציאות, התמקדות בפנטזיה
צמצום + ריכוז הצורות בחלק התחתון	כיוון דיכאוני, ניצול לא מרבי של מרחב החיים והכוחות

4. שימוש במרחב II – גודל ההעתקה

הקטנה (של כל / רוב הצורות)	נסיגה, התכנסות פנימה, צמצום, בידוד, ביישנות, פחדנות, דיכאון, חוסר כוחות (בייחוד אם יש הקטנה הדרגתית), דימוי עצמי נמוך, חוסר ביטחון, עוינות סמויה, הכחשה של תוקפנות (ניסיון לשלוט ולטשטש), ניסיון שליטה, הגנה מפני צרכים ואימפולסיביות, חרדה סמויה
הקטנה + דחיסה (הצטמצמות במרחב)	נסיגה לעולם פנימי, הסתגרות, סכיזואידיות, פאסיביות, איפוק – אינהיביציה, כיוון הגנתי, תלותיות
הקטנה ללא דחיסה	דיכאון, צמצום, בידוד, ניסיון לשלוט ולטשטש תוקפנות
הקטנה + קו חזק	אובדנות, פאסיב-אגרסיב, דיכאון+acting out
הקטנה + מספר דפים מוגזם	קונפליקט לגבי תפיסת מקום בעולם – התרחבות מול צמצום
הגדלה (של כל / רוב הצורות)	אסרטיביות, מרדנות, אגוצנטריות, מוחצנות, אימפולסיביות, acting out, קושי לשלוט בדחפים, מאניות, מגלומניות, גרנדיוזיות (יכול להופיע כהגנה או פיצוי על חולשה או תחושת קטנות, פגיעות ונחיתות), חוסר בשלות (נורמטיבי אצל

ילדים מתחת לגיל 9, קשיים מוטוריים – קושי בשליטה ויזומוטורית	
הגדלה + התפשטות	עוינות ואגרסיביות
הגדלה של צורות פתוחות	כיוון של דיכאון או מאניה
הקטנות והגדלות	אמביוולנטיות בנוגע להתקרבות והימנעות, לאבילות רגשית (תנודות גבוהות במצב הרוח), ניסיון לשלוט בדחפים ובהתפרצות שלהם

5. התנגשויות – אינדיקציה לתפקוד אגו – יכולת לתכנן מול אימפולסיביות. נטייה להתנגשויות זה פחות חמור כי יש יכולת לעצור, אבל עדיין אינדיקטיבי. לרוב לא מופיע אצל מבוגרים נורמאליים ונוירוטיים, שכיח אצל ילדים מתחת לגיל 7.

מעיד על: בעיות בתכנון (אם יש ניסיונות תיקון) או אימפולסיביות (אם אין ניסיונות תיקון), הפרעה ניכרת בתפקודי אגו, בעיה חמורה בהתארגנות, אובדן שליטה אגו עקב בעיה בבקורות פסיכולוגיות (הפרעה קשה), בבקורות מוטוריות או בשניהם, קושי בשמירה על גבולות, חרדה ניכרת. יכול להיות קשור לפגם נוירולוגי פריפריאלי או להפרעה בשרירים המשפיעים על שליטה מוטורית.

התנגשות עם תוקפנות, קושי בשמירה על דחפים (עד אובדנות)	התנגשות + קו חזק
אדישות ביחס להתנגשות, אופייני לסוציופתים	התנגשות + קו חסר חרדה

6. שימוש בשוליים – מיקום של חלק כלשהו של צורה במרחק של פחות מ-1.25 ס"מ מקצוות הדף באופן חוזר.

חרדה סמויה (ניסיון לשמור על שליטה באמצעות תמיכה חיצונית), פרנויה (ניסיון להסתיר בשוליים), אורגניות (ניסיון מפצה לשמור על שליטה ולהפחית תחושות חוסר יכולת), צורך במשענת חיצונית ומסגרת – חוקים והגדרות.	שימוש אבנורמאלי בשוליים (ב-7 צורות או יותר)
--	---

7. רוטציה של הכרטיס – רוטציה ממשית של כרטיס הגירוי מהעמדה הסטנדרטית.

מעיד על: התנגדות פאסיבית, נגיביזם, חוסר הסתגלות, חוסר קונפורמיות, ניסיון להתאים את המציאות אל העצמי, אגוצנטריות, חוסר בשלות, אורגניות, פדנטיות. אצל ילדים יותר שכיח, על רקע התפתחותי או אורגני.

8. רוטציה של הדף – רוטציה ממשית של דף המבחן.

מעיד על אותן תופעות כמו רוטציה של הנייר, ובדרך-כלל פחות חמור. רקע אורגני – קושי מוטורי / גרפומוטורי, ניסיון קודם בציור או רישום, נטיות סיבוביות תפיסתיות על בסיס התפתחותי או פתולוגי, מחוננות (יצירתיות), אינדיבידואליזם, התנגדות, אצל ילדים לא תמיד התנגדותי, עשוי להעיד על נוקשות (כי הנייר אנכי והכרטיס אופקי).

ב. גודל – באופן כללי, שינוי בגודל ללא שינוי הגשטאלט או עיוות אחר – מבטא חרדה, אם כי לא בהכרח.

9. הקטנה או הגדלה כללית – הקטנה או הגדלה של 5 צורות או יותר ברבע מהגודל של הציר האופקי או האנכי של צורת המטרה.

הקטנה כללית	חרדה סמויה, נסיגה, התכנסות פנימה, צמצום, בידוד, ביישנות, פחדנות, דיכאון, חוסר כוחות (בייחוד אם ההקטנה הדרגתית), דימוי עצמי נמוך, עוינות סמויה, הכחשה של תוקפנות, ניסיון שליטה, הגנה מפני צרכים, הגנה מפני אימפולסיביות
צורות קטנות באופן קיצוני - מיקרוסקופיה	הפרעות חמורות בתפקודי אגו, תפקודי אגו מפורקים (סכיזופרניה)
הגדלה כללית	פיצוי על חרדה (אופייני לביישנים ונסוגים) ועל תחושות חוסר התאמה וחוסר יכולת, אסרטיביות, מרדנות, אגוצנטריות, מוחצנות, אימפולסיביות, קושי לשלוט בדחפים, acting out, מאניות, מגלומניות, גרנדיוזיות (גם כהגנה או פיצוי על תחושת קטנות, פגיעות ונחיתות), חוסר בשלות (אופייני לילדים מתחת לגיל 9), קשיים מוטוריים – קושי בשליטה ויזומוטורית

10. הקטנה או הגדלה פרוגרסיבית – ירידה / עליה הדרגתית בגודל בכל מידה, ב-6 צורות לפחות.

הגדלה / הקטנה בגודל	סיבולת נמוכה לתסכול, בקרות אגו חלשות, אובדן כוחות
הגדלה קבועה בגודל	עצבנות, נטייה לאובדן שליטה, acting out, אימפולסיביות
הקטנה קבועה בגודל	נטייה לנסיגה, הימנעות, הצטמצמות, דיכאוניות, אינהיביציה, לעתים קרובות מלווה בתלונות פסיכוסומטיות, חרדה, התחלה גדולה מדי ואז התארגנות של כוחות-אגו (סימן טוב)

11. הקטנה או הגדלה בודדת

עבור חלק של צורה – גדול או קטן בשליש מחלקים אחרים של הצורה.

עבור צורה שלמה – גדולה או קטנה ברבע מצורות אחרות.

הקטנה	נסיגה, הימנעות והתנהגויות מדחיקות אחרות ("כיווץ" של תחומי אישיות)
הגדלה	הגנות של פיצוי (למשל, כלפי גירויים מיניים)
שינויים בגודל בציר האנכי	קונפליקטים בקשר עם דמויות סמכות
שינויים בגודל בציר האופקי	קשיים ביצירת או שימור קשרים בין-אישיים

ג. שינויים בגשטאלט – לא הרס או עיוות חמור, אבל שינוי באופן איכותי.

12. קשיי סגירה – קושי בצירוף של חלקים בתוך צורה או של שתי צורות סמוכות שנוגעות זו בזו. אינדיקציה לקושי בשמירה על קשרים בין-אישיים נאותים, פחד בקשרים בין-אישיים.

עשוי להתבטא ב: פערים בנקודת החיבור, הדגשת יתר של החיבור, חפיפה בנקודת החיבור, מחיקות או תיקונים בנקודת החיבור, לחץ חזק יותר על העיפרון או מספר קווים בנקודות כאלה.
עלול להתרחש ב:

- A – קושי בהשלמת העיגול, המעוין או החיבור ביניהם
2 – קושי בהשלמת המעגלים
4 – קושי בחיבור העקומה לריבוע הפתוח, קושי בחיבור הצדדים של הצורה
7,8 – קושי בחיבור הצלעות או בחיבור החלקים הסמוכים

תלות	סגירות יתר
סימביוטיות (חוויה של חודרנות ביחסים), הישענות	חדירה בין הצורות
חרדה ביחסים, שמירת מרחק	חוסר חיבור

13. קשיי חצייה – בצורות 6, 7.

עשוי להתבטא ב: סקציונג, מחיקות, לחץ חזק על העיפרון בנקודת החצייה, מספר קווים בנקודת החצייה, היעדר חצייה (בצורה 6 – שני קווים משיקים – לא נחשב בעיה בחצייה)
מעיד על: "חוסר זרימה", הססנות, חוסר החלטיות, ספקנות קומפולסיבית, פוביות.
עצירה לפני החצייה – חסימה פסיכולוגית לפני קבלת החלטות, קושי בשמירה על קשרים בין-אישיים נאותים.

14. קושי עם עקומות – אינדיקטור להפרעות רגשיות. בצורות 4, 5, 6.

אמוציונאליות חזקה, תגובתיות רגשית גבוהה, הבעה רגשית סוערת, תנודתיות רגשית, חוסר יציבות רגשית	הגדלה באמפליטודה של העקומה
מאניה	הגדלה מאוד של צורה 6
תגובתיות רגשית נמוכה, השטחת האפקט, דיכאון	הקטנה באמפליטודה של העקומה, השטחה של העקומה (ממש קווים – סימפליפיקציה)
חוסר יציבות בהתנהגות רגשית	עקומה לא סדירה
עשוי להעיד על acting out עוין	עקומה לא סדירה עם הגדלה בעקמומיות
טיפול אלים ברגשות, תוקפנות	עקומה מוחלפת בקו ישר או מחודד

15. שינויים בזוויות – הגדלה או הקטנה ב-15 מעלות או יותר בזוויות של צורת הגירוי (לא ביטול או הוספה של זווית). אינדיקטור לבעיות בשליטה רגשית ובשליטה בדחפים. **עלול להתרחש בצורות:**
2 – שינוי של 15 מעלות או יותר בזוויות של הטורים יחסית לשורות.
3 – שינוי בזווית שבין הטורים של הנקודות.
4 – שינוי בזווית של העקומה יחסית לריבוע הפתוח.

5- שינוי בזווית של הקו יחסית לקו האופקי המשוער.

6 – שינוי בזווית שבה שתי העקומות חוצות זו את זו.

7 – שינוי בזווית של ההצטלבות בין שתי הצורות.

הגדלה של הזווית (הקהיה)	רגשיות מופחתת, הקהיית רגשות
הקטנה של הזווית (חידוד)	רגשיות מוגברת, אינטנסיביות רגשית
חוסר דיוק בציור זוויות	קושי בהבחנת דמות-רקע, קושי תפיסתי על רקע אורגני (מבחין בין אורגניים ללא-אורגניים), פיגור שכלי
עיגול זוויות	ניסיון לרכך את התוקפנות או הזעם
השטחה פרוגרסיבית	קושי להחזיק לאורך זמן, על רקע רגשי או אורגני

ד. עיוות הגשטאלט – משקף אובדן שליטת אגו. אינדיקציה לפסיכופתולוגיה חמורה, אורגניות, תוצאה של טראומה חמורה (אמור לעבור אחרי התאוששות מהטראומה).

16. רוטציה תפיסתית – העתקת כל הצורה תוך כדי רוטציה של הציר המרכזי שלה, כאשר הכרטיס והדף נשארים במיקום הסטנדרטי.

רוטציה חמורה (מעל 80 מעלות) או רוטציה בינונית (15-79 מעלות), או רוטציה במספר מקומות	הפרעה חמורה בתפקודי אגו (פסיכוזה), פסיכופתולוגיה חמורה (היעדר ביקורת מציאות), בעיה נוירולוגית, ADHD, אורגניות (בעיות של תפיסה חזותית), פיגור שכלי (IQ נמוך מ-85). אם האינטליגנציה תקינה, כנראה מדובר בפסיכופתולוגיה או הפרעה אורגנית. אצל ילדים עד גיל 9 יכול לקרות בצורות A, 7, 4, 3
רוטציה קלה (5-14 מעלות)	כיוון רגשי עם כיוון השעון – דיכאוניות נגד כיוון השעון – נטיות התנגדות

בדיקת גבולות

מודעות לרוטציה	קשיים זמניים בתחום התפיסתי
אין מודעות לרוטציה	אורגניות (בעיה בתפיסה), מצב פסיכוטי פעיל (סכיזופרניה)
אין יכולת לתקן, או שדרושים רמזים רבים	מצב אורגני / פסיכוטי חמור
יש תפיסה אך אין יכולת לתקן	בעיה בקואורדינציה ויזומוטורית, תפיסה תקינה

17. רטרוגרסיה – החלפת אלמנטים בגירוי באלמנטים פרימיטיביים. יכול להופיע ב:

2 – החלפת עיגולים בלולאות אימפולסיביות או נקודות

1, 3, 5 – החלפת הנקודות בקווקווים או עיגולים

חייבת להיראות נסיגה, כלומר, הוכחה שקיים גם התפקוד התקין. אחרת מדובר בחוסר בשלות בתחום התפיסתי-מוטורי (סימפליפיקציה).

מעיד על: הגנה כרונית וחמורה (כנגד טראומה), אינדיקציה לכישלון באינטגרציה ובתפקוד של האגו, ירידה בתפקוד עקב ירידה בכוחות, נוירוטיות עם חרדה גבוהה והגנות לא יעילות, סכיזופרניה – חוסר ארגון של האישיות ופיצוי לא מתאים לקונפליקט כרוני, יכול להופיע אצל ילדים מתחת לגיל 9.

18. סימפליפיקציה – העתקה של הגירוי כצורה פשוטה יותר או פשוטה יותר לצורך.

ניסיון להפחית את כמות האנרגיה שהמשימה דורשת (חוסר כוחות שמתבטא בנסיגה בתפקוד), דיכאון, הפחתה מכוונת במאמץ – התנגדות, השתמטות, היתחלות, נגטיביזם, קשיים בשליטה בדחפים ובהתמדה עקב קשיים בתפקוד האגו (למשל, סכיזופרניה כרונית), קושי גרפומטורי	הפחתת כמות האלמנטים – לפחות 3 אלמנטים בצורות 1, 2, 3, 5. הפחתת עקומות בצורה 6, הפחתת זוויות בצורות 7, 8 (עד כדי ציור של אליפסות גסות)
אורגניות, תחושת אימפוטנטיות עקב קשיים אורגניים, חוסר בשלות	פישוט של הצורה – הפרדה של חלקי A, הגדלה, קווים ועיגולים במקום נקודות, לולאות במקום עיגולים

19. פרגמנטציה – הרס מהותי של הגשטאלט –

1. **בתוצאה לא שלמה** – הציור לא שלם או לא גמור באופן ברור, החלקים מאוד מופרדים, כך שהגשטאלט הולך לאיבוד.

2. **בתהליך** – פחות חמור – התוצאה הסופית יוצרת גשטאלט תקין אבל התהליך חריג.

מעיד על הפרעה חמורה בתפקוד תפיסתי-מוטורי, קושי חמור ביכולת הפשטה, סינתזה ואינטגרציה, בשל – פסיכוזה (מבחין בין פסיכויים ללא פסיכויים), הפרעה קשה בתפיסה ובשיפוט המציאות, בתפקוד האגו, בפונקציות האינטגרטיביות.

אורגניות – מבחין בין אורגניים ללא אורגניים.

לעתים נדירות מופיע אצל ילדים מתחת לגיל 10 – משמעות יותר התפתחותית.

20. קשיי חפיפה – בצורות A, 4, 7 – בתוך הצורה ועם צורות משיקות – חפיפה גסה שלא קיימת בגירוי

(A, 4), כישלון ביצירת חפיפה (7), סקצינג בחפיפה, סימפליפיקציה או עיוות החלקים בנקודת החפיפה.

מבחין בין אורגניים ללא-אורגניים (בעיקר אם מופיע ביותר מצורה אחת), קשור לנזק מוחי דיפוזי, בעיה בקואורדינציה.

היעדר חפיפה (צורה 7)	רומז על רקע אורגני
קשיי חפיפה אחרים	מעיד על משהו רגשי (אולי סביב המשמעות של הצורה), סביב הנושא הבין-אישי

21. אלבורציה או קשקוש – הוספת אלמנטים מן הצורה או אלמנטים חיצוניים, כך שהצורה משתנה באופן ברור.

מעיד על: בעיות שליטה בדחפים, הפרעה בשליטה על האגו, חוסר שליטה על גורמי מציאות, נסיגה לפנטזיה (בעקבות חרדה – מנגנון הגנה לא מותאם), חוסר יכולת להבחין בין גירוי פנימי לחיצוני, בעיות בתפיסה (הזיות).

אופייני ל: פסיכוזה, סכיזופרניה, מצב אורגני, פיגור שכלי. עשוי להופיע במצבים של חרדה אינטנסיבית וגלויה (תפיסה תקינה עם ניסיון לתקן את הגירוי כדי שיעורר פחות חרדה).

22. פרסברציה –

1. עודף באלמנטים הנוכחים בגירוי הנוכחי מעבר למה שקיים בגירוי (לפחות 2).
2. שימוש באלמנטים מצורה קודמת בצורה נוכחית, כאשר הם לא נוכחים בגירוי (לפחות 2). הכי שכח בצורה 2, וציור של צורה 3 עם לולאות.
- מעיד על :** חוסר יכולת לשנות סט, נוקשות בשימור סט, רמה נמוכה של ספונטאניות והסתגלות בשליטת האגו, ירידה בפונקציות של בוחן מציאות, דלות, ניסיון להרגיע חרדה (חזרה שוב ושוב על המוכר).
- אופייני ל :** פסיכוזה, סכיזופרניה, מצב אורגני, פיגור שכלי. לעתים מופיע אצל ילדים מתחת לגיל 10.
- פרסברציה של אלמנט יחיד** (למשל, תוספת נקודה אחת בצורה 1) – עשויה להעיד על חוסר זהירות בביצוע, או חוסר דיוק בספירה.

- 23. ציור מחדש של הצורה** – ניסיון שני להעתיק צורה בלי למחוק את הניסיון הראשון (שלא חייב לכלול את הצורה כולה), או מחיקה עם X.
- מעיד על** היעדר תכנון מתאים, ביקורת עצמית מוגזמת וגלויה (חרדה לגבי ביצוע, ספקנות וחוסר ביטחון). אם מופיע רק פעם אחת עשוי להעיד על חרדה מצבית חריפה.
- מחיקה במחק** – כוחות אגו תקינים, אמביציה, ביקורת עצמית עם כוחות לתקן.

- ה. תנועה וציור** – התייחסות לתהליך העבודה, ולא לתוצר הסופי.
- 24. סטייה בכיוון התנועה** – התנועה הצפויה היא מלמעלה למטה, מהפנימי לחיצוני, נגד כיוון השעון בצורות סגורות. שמאליים – יוצאי דופן בעניין זה.

תנועה צנטריפוגלית	נטיות לאסרטיביות, אוטונומיות
תנועה צנטריפטלית	אגוצנטריות, התנגדות בצורה 5 – חוסר בשלות, דיכאוניות, חוסר הסתגלות, ניסיון להתכנס אל החלק האימהי, פחד מכוחות חיצוניים
תנועה עם כיוון השעון	נטיות התנגדותיות פאסיביות, אגוצנטריות, דיכאון
קשיי תנועה במישור האופקי	קשיים ביחסים בין-אישיים עם בני הגיל, קבוצת השווים
קשיי תנועה במישור האנכי	קשיים בין-אישיים עם דמויות סמכות

- 25. חוסר עקביות בכיוון התנועה** – שינויים בכיווני התנועה הטיפוסיים שבוססו (בד"כ פתאומיים).
- מעיד על** חסימה נפשית, מתח, לעתים קשור למשמעות הסימבולית של הצורה, סימן ל-acting out של נטיות קונפליקטואליות באישיות (יכול להיות עדות חיובית – ניסיון למצוא באופן אקטיבי פתרונות לקונפליקטים).
- 26. איכות הקו** – קשורה להתארגנות כוחות האגו מול המציאות. איכות קו בעייתי היא אינדיקציה לחרדה אינטנסיבית ותחושות חזקות של חוסר מותאמות, ואורגניות.

קווים עבים במיוחד	חרדה שמופנית כלפי חוץ, acting out, עוינות, תוקפנות, החצנה, מלחץ ועד לזעם (קריעה של הדף)
קווים חלשים במיוחד	חרדה מופנמת ומעוכבת, דיכאון, חוסר ביטחון, חוסר כוחות, ביישנות
סקצ'ינג (לא רישום אומנותי)	תחושות של חוסר מותאמות, חוסר ביטחון, ניסיון לפצות עליהן, ניסיון לפצות על חרדה, קושי סביב גבולות הצורה
קואורדינציה ירודה - רעידות	קושי בשליטה מוטורית, עקב בעיות נוירולוגיות / חרדה
חוסר סדירות ואחידות באיכות הקו	הפרעה שמעוררת ע"י תגובות אידיאליסטיות לצורות מסוימות
לחיצה חזקה על העיפרון	תוקפנות, חרדה גבוהה, ניסיון להשתלט על קושי אורגני, ניסיון להשתלט על אימפולסיביות

זכירה - Recall

זכירה של 7 צורות + - 2	כפי שמצופה
זכירה של מעט צורות	בעיה בזיכרון ויזואלי לטווח קצר (להשוות עם קידוד), בעיה בהפנמה
איכות צורות טובה יותר בזכירה	קושי עם מודל וסמכות, סופר-אגו נוקשה (הדרישה לדיוק מקשה ומלחיצה)
איכות מאוד ירודה בזכירה	קושי לעבוד בלי מודל, כוחות אגו חלשים, בעיה בהפנמות, קושי להישאר עם העצמי
ירידה באיכות בכיוון של שינויים בגשטאלט ולא רק עיוותים	כוחות אגו פגועים

פירוש צורות ספציפיות

A – כרטיס הביקור – מעיד על הצגה עצמית באספקטים שונים והסתגלות לסיטואציה חדשה. ההשקפה בין המעוין לעיגול מאפשרת לזהות קשיים בקתקסיס הבין-אישי (נושאים של קירבה ומרחק), אינטראקציה בין ניגודים (מצביעה על בשלות רגשית). רוב המאפיינים תקפים גם לצורה 4.

הגדלה של אחת הצורות	קושי בתפיסת העצמי, הזדהות עם תפקיד גברי או נשי, תפיסה של חוסר שוויון ביחסים של שניים
שינוי בכיוון הצורה (מאונך)	חווייה של שולט ונשלט, קושי בחוויה של פגישה
קושי בציור העיגול	קושי בחלק הנשי
קושי בציור הריבוע	קושי בחלק הגברי
חוסר מגע או חדירה וחפיפה בין הצורות	מרחק בקשר בין-אישי ובין גבר ואישה בפרט, חודרנות, חיפוש אחר קשר תלתי
עיוות אחת הצורות בנקודת המפגש	צורך בעיוות על מנת שיתרחש מפגש, קושי לפגוש את האחר "כמו שאני"
צמצום הזווית בנקודת המפגש	המפגש מלווה במתח ואגרסיה
השטחת / הגדלת הזווית בנקודת המפגש	מניעה של תוקפנות, המפגש מעמעם, משטיח או מבטל את החלק התוקפני, נטייה לפאסיביות וחוסר כוחות
הדגשה בנקודת המפגש	קונפליקט, המפגש נחוה כקשה ומעורר אנטגוניזם
קווי עזר בנקודת המפגש	צורך ליצור מפגש, אבל בצורה מלאכותית, מפגש עם שכבת

מגן ופסאדות, קשרים לא יציבים שדורשים עבודה	
--	--

1 – צורה פתוחה, לא מובנית, חסרת גבולות, חזרתית ומונוטונית, ולכן קושי בה הוא אינדיקטיבי לבעיות אורגניות (קושי בתפיסת דמות-רקע), חרדה (מזכיר כדורים נורים), גבוליות (זקוקים לסדר וארגון). קשורה ליכולת שליטה, בקרה, התמדה, ביקורת עצמית. אין שניים – המקום שלי לבד בעולם.

קו גלי	חרדה טראומטית
אלבורציות	פסיכוזה, סכיזופרניה, חרדה קשה
בזבוז זמן, ספירת נקודות	אובססיביות, פרפקציוניזם
רוטציה קלה בכיוון השעון, שיפוע כלפי מטה	נטיות דיכאוניות
שיפוע כלפי מעלה	נטייה ל-acting out
ספירת נקודות באמצע ההעתקה	אימפולסיביות + הפעלת בקרות ותכנון
אין שום ספירת נקודות	אימפולסיביות, רשלנות
ציור זוגות וזוגות של נקודות	אינטליגנציה, אובססיביות, דריכות
נקודות בתוך עיגולים	חשדנות, אובדנות
שרבוטים במקום נקודות	התנגדות
ציור קווים או מעגלים במקום נקודות	גרסיה, בעקבות המפגש עם הלבד

2 – אופי פתוח וחסר גבולות, עם מספר ממדים (שורות, טורים וזוויות) ואלמנט של מונוטוניות. מעלה חשש וחרדה אצל אורגנים או בעלי קשיים ביחסים בין-אישיים. קשורה לסבלנות, שליטה, בקרה ויכולת לשמור על הזוויות, יכולת לזרימה רגשית, יכולת לעשות רגרסיה בשירות האני (שילוב בין צורות פרימיטיביות לבין שליטה וארגון). צורה עם שלשות – דרישות המערכת מהעצמי.

פרסברציה (ציור של נקודות מצורה 1, או עודף טורים)	חולשה חמורה באגו, פסיכוזה, חרדה ארעית חזקה, אורגניות
הארכה בכיוון האופקי (תוך שמירה על מספר הטורים)	כיוון של בעיה ביחסים בין-אישיים
שינוי בזווית של העיגולים או הטורים	צמצום בחדות-עליה באפקט, הגדלת החדות - הפחתת האפקט
עליה	מאניה
ירידה	דיכאון
טורים מאונכים + רוטציה לכל הצורה	קושי בתפיסת הזווית או בביצוע הזווית, אופייני לאורגניות
הדבקת העיגולים	נטייה לסימביוזה
שכחת הצורה ב-recall	קונפליקט סביב התמודדות בקבוצה, בתוך סדר חברתי קיים

3 – איכות אגרסיבית שלעיתים מפחידה ומובילה לפיצוי – דחיסת הצורה, הריסת הגשטאלט או הקטנת הזווית. התמודדות עם סמכות ומשימות שמוטלות, היכולת לעמוד באסרטיביות, התמודדות עם תוקפנות.

סימפליפיקציה (הקטנת מספר הנקודות או החלקים)	רגרסיה
רוטציות קלות	דיכאון
הקהיית זוויות עד עיגול, הקטנה או הרס הגשטאלט	מאמץ להסיר את האיום שהתוקפנות בצורה מעלה
הקצנה והגדלה, קו חזק	תוקפנות שיוצאת החוצה

4 – דומה לצורה A (ראה מאפיינים), אבל יותר קשה לביצוע. ייצוג של חלקים נשיים וגבריים, קשר עם יסודות מנוגדים, התייחסות למיכל ומוכל.

השטחת העקומה	השטחה רגשית
עיקום הלולאות בקצה	אימפולסיביות, שליטה אמוציונאלית נמוכה
קושי עם הצדדים האנכיים של הריבוע (סקצ'ינג, ניסיונות להאריך או לקצר)	בעיות עם סמכות
דפנות נמוכות	דמויות הוריות שאי אפשר להעמיס עליהן
הפרדת הצורות	חולשת אגו חמורה, מצבים רגרסיביים, אורגניות

5 – לפעמים הצורה הראשונה שבה מופיעה רוטציה. מפגש של גברי ונשי, בכיוון של מיניות וחודרנות. קשורה לעצמי גופני, עמידות, פרופורציות, סמל של בית ומשפחה

הרחבת החלק העגול ונטייה להשלים אותו	חוסר ביטחון, תלותיות
ספירה חוזרת של הנקודות, עד כדי אובדן הגשטאלט	אובססיביות קומפולסיביות
אלבורציה או הרחבה של החותך	נטיות פרנואידיות (איכות פאלית של החותך)
הקטנה במימד האנכי של הצורה + קיצור החותך	בעיות עם סמכות
הקטנת הקו, ציור קו גלי	פאסיביות כתגובה למשאלות עוינות
אין מפגש בין הקו והקשת	חשש מחודרנות
חדירה מוגזמת של הקו לקשת	בעיה הקשורה לחודרנות (הזדהות עם חודר או נחדר)
קו נוטה למטה	דיכאון, תחושת אימפוטנציה

6 – מייצגת אמוציונאליות. התמודדות עם רגש וויסות רגשי. הגל האופקי מסמל את הקשר עם האם, והגל האנכי מסמל את הקשר עם האב ודמויות סמכות.

השטחת העקומות	הפחתה בערך הרגשי של הגירוי
הקצנת הזווית	קושי בשליטה על דחפים אגרסיביים
הקטנת מספר הגלים	הימנעות מאפקט
נקודת חיתוך לא נכונה	חוסר יכולת להתמודד עם המשמעות הרגשית של המפגש
קושי עם החצייה	קושי עם אסרטיביות
ציור העקומות כמשיקות ולא מצטלבות	חשש ניכר מיחסים בין-אישיים

רוטציה קלה עם כיוון השעון, קווים גליים חלשים	נטיות דיכאוניות
הפיכת העקומה לפניו או יצירת עין באמצעות הוספת נקודה	נטיות פרנואידיות
הגדלת העקומה + לחץ מופרז על הקו	אימפולסיביות
הנמכת העקומות + קווים חלשים וסקצ'ינג	חרדה

7 – הצורה הקשה ביותר לביצוע - העדות הטובה ביותר לאורגניות – בעיות בחפיפה של הצורות (כישלון ליצור חפיפה, סקצ'ינג בנקודת החפיפה, רוטציה חמורה, בעיות עם הזוויות, סימפליפיקציה של אחת הצורות או שתיהן, חפיפה בנקודה לא נכונה, מעבר שוב ושוב על הקודקודים, החלפת קווים ישרים בגליים, הרס הגשטאלט). לצורה איכות פאלית שיכולה לאיים ולהביא להתגוננות שמתבטאת בעיגול זוויות, הקטנת אורך הצורות או הגדלת הרוחב, קיצור החלקים הקיצוניים של הצורות. יחסי סומך-נסמך, וגם קשר בין שתי דמויות גבריות.

הפרדה הצורות או סימפליפיקציה	בעיות סופר-אגו, אשמה לגבי פנטזיות מיניות
קיצור ועיבוי של הצורות	חרדה מפאליות
חידוד	עיסוק בפאליות

8 – מאופיינת באיכויות מיניות, בעיקר פאליות, מעוררת קונפליקטים הקשורים ליחסי מין. התארגנות בסיום, יחסי מכיל-מוכל, העצמי בתוך מסגרת.

קושי בציור הקצוות	קונפליקט לגבי הומוסקסואליות, מתבגרים עם קונפליקט אוננות
קושי בציור היהלום במרכז (הקטנה, מיקום לא נכון, קושי בחיבור הקצוות)	קונפליקט עם המין השני, חששות מקשר מיני, קושי עם הכלה
קיצור ועיגול זוויות	קושי עם פאליות
חידוד	פאליות מוקצנת
מסגרת גדולה ויהלום קטן	חווייה של מוקטנות, חוסר ערך
מסגרת קטנה ויהלום שפורץ או מותח אותה	גרנדיוזיות
מיקום היהלום בחלק העליון של המסגרת	הישענות על פנטזיות
מיקום היהלום בחלק התחתון של המסגרת	צורך בתלות
מיכל פגום	תחושה שאין מה שמחזיק (בעצמי או בסביבה)

WAIS

שלבי ניתוח

1. אינטליגנציה כללית – האם ניתן להתייחס עליה כיחידה הומוגנית אחת?

2. מילולי לעומת ביצועי – פער של 9 – מובהק ברמה של 0.05

פער של 12-17 – פער משמעותי

פער של 17 ומעלה – פער חריג
לא ניתן להתייחס לאינטליגנציה הכללית כיחידה הומוגנית אחת

3. הבדל בין הבנה מילולית לארגון תפיסתי (אינדקסים יותר "נקיים")

פער של 10 – מובהק ברמה של 0.05
פער של 13 – מובהק ברמה של 0.01
פער של 19 ומעלה – אבנורמלי

4. הומוגניות של כל חלק (מילולי וביצועי)

במילולי: הפרש של 10 ומעלה בין זיכרון עובד להבנה מילולית – פער מובהק
או פער של 8 ומעלה בין המבחן הגבוה לנמוך בתוך החלק המילולי
לא ניתן להתייחס למנת המשכל המילולית כיחידה הומוגנית אחת

בביצועי: הפרש של 13 ומעלה בין ארגון תפיסתי למהירות עיבוד – פער מובהק
או פער של 8 ומעלה בין המבחן הגבוה לנמוך בתוך החלק הביצועי
לא ניתן להתייחס למנת המשכל הביצועית כיחידה הומוגנית אחת

5. הומוגניות של האינדקסים

בהבנה מילולית: הפרש של 5 ומעלה בין הגבוה לנמוך – פער מובהק
לא ניתן להתייחס לאינדקס כיחידה הומוגנית אחת

בזיכרון עובד: הפרש של 6 ומעלה בין הגבוה לנמוך – פער מובהק
לא ניתן להתייחס לאינדקס כיחידה הומוגנית אחת

בארגון תפיסתי: הפרש של 6 ומעלה בין הגבוה לנמוך – פער מובהק
לא ניתן להתייחס לאינדקס כיחידה הומוגנית אחת

במהירות עיבוד: הפרש של 4 ומעלה בין הגבוה לנמוך – פער מובהק
לא ניתן להתייחס לאינדקס כיחידה הומוגנית אחת

6. חריגות האינדקסים – השוואת כל אינדקס לממוצע ארבעת האינדקסים:

בהבנה מילולית: פער של יותר מ-3.7 מהממוצע הוא חריג

בארגון תפיסתי: פער של יותר מ-6.8 מהממוצע הוא חריג

בזיכרון עובד: פער של יותר מ-4.8 מהממוצע הוא חריג

במהירות עיבוד: פער של יותר מ-10.3 מהממוצע הוא חריג

7. בדיקת חוזק וחולשה יחסיים לכל תת מבחן – השוואת כל תת-מבחן לממוצע תתי-המבחנים (אם הפער ביצועי-מילולי קטן מ-17), או לממוצע החלק הרלוונטי (אם הפער ביצועי-מילולי גדול מ-17 או שווה ל-17).

פערים המעידים על חריגות (בהשוואה לממוצע)

4	השלמת תמונות	3	חשבון
3	סידור קוביות	3	זכירת ספרות
3	מטריצות	4	אותיות ומספרים
3	קידוד	3	אוצר מילים
4	איתור סימנים	3	צד שווה

ידיעות	2	סידור תמונות	4
הבנה	3		

8. קלאסטרס

מהירות עיבוד נמוך	אופייני לטראומת-ראש (תאונה, פגיעה מוחית), דיכאון, חרדה, ליקויי למידה
זיכרון עובד נמוך	אופייני לליקויי למידה, דיכאון
זיכרון עובד נמוך בסטיית תקן מהבנה מילולית + מהירות עיבוד נמוך בסטיית תקן מארגון תפיסתי	אופייני לליקויי למידה

WISC-R

פער מילולי-ביצועי (12 ומעלה)

מבחנים מילוליים – פונקציה של ניסיון מצטבר, אינטליגנציה קריסטלית (מגובשת).
מבחנים ביצועיים – אינטליגנציה פלואידית, התמודדות עם בעיות חדשות תוך יישום גמיש של ניסיון.

מילולי > ביצועי

קשיים באינטגרציה ועיבוד מידע חדש, זיכרון טוב לטווח ארוך, קשיים במוטוריקה עדינה, סביבה מעשירה, חרדה מלחץ זמן, בעיות קואורדינציה, חשיבה רפלקטיבית, כישורים שפתיים יותר מפותחים, רמת לימודים גבוהה, נטייה להישגיות יתר, קושי עם מטלות ביצועיות, עבודה איטית במיוחד ("עונש" בגלל מגבלות זמן), אימפולסיביות.

אינטליגנציה קריסטלית – נשענת על למידה קודמת וידע קודם, תלויה בחשיפה לתרבות ובסביבה הקרובה.

מילולי נורמאלי וביצועי נמוך	פגיעה אורגנית ויזו-מוטורית (דורש גם הוכחה בהתנהגות – אי-שקט, קושי בריכוז ובהתמדה, קושי במוטוריקה עדינה), דיכאון – האטה כתוצאה מחוסר אנרגיה וחוסר מוטיבציה, נירוטיות – אינטלקטואליזציה, רציונליזציה, הרבה מלל, פיזור בתוך המבחנים כתוצאה מחרדה
מילולי גבוה וביצועי נורמאלי	הפוטנציאל הבסיסי משתקף בביצועי, סביבה מעשירה
מילולי נמוך, ביצועי מאוד נמוך	יכול להצביע על דיכאון פסיכוטי (הנמכה כללית)
מילולי גבוה במיוחד	אישיות אובססיבית (או נרקסיסטית)

ביצועי > מילולי

קשיים בהתבטאות מילולית, קשיי למידה (פגיעה במטלות תלויות-עובדות ובמטלות הדורשות הנמקה מילולית), חסכים, עדיפות ליכולת ארגון תפיסתי, נטייה להישגים לימודיים נמוכים, יכולת טובה לעבוד תחת לחץ זמן, רקע סוציאקונומי נמוך, ליקוי שפתי, ליקויי למידה.

אינטליגנציה פלואידית – מתייחסת לפתרון בעיות לא מוכרות, מערבת גמישות, יכולת לפעול במקביל עם כמה מקורות מידע, לעבד ולפתור בעיה חדשה. תלויה בזיכרון העבודה, שמערב יכולת לקלוט מידע, לשמר אותו, להפעיל עליו אופרציה ולמצוא תשובה לבעיה החדשה.

מילולי נמוך וביצועי נורמאלי	רקע סביבתי דל ולא מעשיר, ליקויים בתקשורת הבינאישית (אינטראקציה עם הבוחן), צמצום התעניינות בסביבה – על רקע הגנתי או אגוצנטרי, הדחקה של ידע (היסטריה), חרדה, נטייה ל-Doing, התנגדות כללית למבחני בית-ספר (בעיקר לחשבון)
מילולי מאוד נמוך וביצועי נמוך	מעמד סוציאקונומי נמוך, פגיעה שפתית, חשש לסכיזופרניה – קונקרטיזציה של השפה והחשיבה

חלוקות לגורמים (WISC, WAIS):

קאופמן

הבנה מילולית – ידיעות, צד שווה, אוצר מילים, הבנה.

מודד ידע מילולי, הבעה והבנה מילולית, הסקה והמשגה מילולית, קשב אודיטורי. הידע נרכש בחלקו ע"י השכלה פורמאלית (ידיעות), אך משקף גם את הישום של מיומנויות מילוליות לסיטואציות שהן חדשות לנבחן (כמו צד-שווה). היכולת לעבוד עם סמלים מופשטים, מידת הרווח מלמידה פורמאלית, שטף מילולי, זיכרון מילולי. תוכן הפריטים דורש יכולת מילולית והתהליך המנטאלי הנדרש הוא הבנה. מקביל ליכולת המילולית.

ארגון תפיסתי – השלמת תמונות, סידור תמונות, קוביות, הרכבת עצמים, מבוכים.

גורם לא-מילולי שמערב ממדים ארגוניים ותפיסתיים, משקף את היכולת לפרש ולארגן באופן ויזואלי חומר שנתפס בחושים, תוך כדי עבודה במגבלות זמן. היכולת לאינטגרציה של גירויים תפיסתיים עם תגובות מוטוריות רלוונטיות, עבודה במטלה קונקרטית, מהירות, עיבוד של אינפורמציה ויזו-מרחבית, כישורים ויזומוטוריים וויזו-מרחביים, חשיבה והיסק לא-מילוליים, אנאליזה וסינתזה של צורות, כישורים פלואידיים – היכולת ללמוד כשפוגשים את העולם. המבחנים דורשים תפיסה, והתהליך המנטאלי הנדרש הוא ארגון. מקביל ליכולת הביצועית.

חופש מהיסח-זעת (הגורם המתמטי) – חשבון, זכירת ספרות, קידוד.

היכולת להישאר לא מוסח (קשוב ומרוכז) על-ידי גורמים קוגניטיביים או רגשיים, פנימיים או חיצוניים. חשבון – ריכוז, זכירת ספרות – קשב אודיטורי, קידוד – קשב ויזואלי. יכולת מספרית, זיכרון קצר-טווח. פגיעות לבעיות קשב וריכוז, קשיים בסדרתיות, וחרדה. במקרים של קשיי-למידה, עלולה לחול הידרדרות עם השנים.

זיכרון עובד / חופש מהיסח-זעת – חשבון, זכירת ספרות.

זיכרון לטווח קצר, ריכוז, קשב (אודיטורי), יכולת לעבד גירויים באופן רציף וסדרתי, היכולת לבצע מעברים מנטאליים, רצף, היכולת להתייחס לגירוי. יכול להיות מונמך בליקוי למידה. מושפע מחרדה ומזיכרון לטווח קצר, יכולת מספרית, יכולות תכנון ואסטרטגיות זיכרון.

מהירות עיבוד – קידוד, איתור סימנים.

מהירות מוטורית ומחשבתית בפתרון בעיות לא-מילוליות, איתור סימנים בגירויים לא מילוליים. היכולת לתכנן, לארגן ולפתח אסטרטגיות מתאימות. ציון נמוך יכול לנבוע מחוסר בקרה על דרך הפתרון או חוסר מוטיבציה, וכן בשל לקויות למידה. מושפע מחרדה, מוטיבציה, אובססיביות, יכולת תכנון, יכולת רפלקציה ולמידה.

יחז"ק – ידיעות, חשבון, זכירת ספרות, קידוד (+איתור סימנים) – נמוך בליקוי למידה.

בנטין

המשגה מילולית (תפיסה מילולית) – צד שווה, אוצר מילים, הבנה.

יכולת מרחבית – השלמת תמונות, קוביות, הרכבת עצמים.

ידע נרכש – ידיעות, חשבון, אוצר מילים.

יכולת סדרתית (יכולת רצף) – חשבון, זכירת ספרות, קידוד.

יכולת מרחבית < המשגה מילולית < יכולת סדרתית < ידע נרכש – אופייני לליקוי למידה

גורמים נוספים

יכולת כללית – ידיעות, צד שווה, אוצר מילים, הבנה, קוביות.

חשיבה מופשטת – צד שווה, קוביות.

זיכרון ארוך טווח – אוצר מילים, ידיעות, השלמת תמונות

זיכרון ויזואלי – קידוד, השלמת תמונות.

זיכרון אודיטורי – זכירת ספרות, חשבון.

הבנה חברתית – הבנה, סידור תמונות.

מהירות פסיכומטורית – חשבון, קוביות, סידור תמונות, הרכבת עצמים, קידוד.

יכולת לתפקד במצב עמום – השלמת תמונות, הרכבת עצמים.

יכולת אנאליזה – צד שווה, קוביות, השלמת תמונות.

יכולת סינתזה – הרכבת עצמים, קוביות, צד שווה.

יכולת לסדרתיות – סידור תמונות, זכירת ספרות, קידוד.

עמידה בלחץ זמן – השלמת תמונות, סידור תמונות, קוביות, הרכבת עצמים, חשבון, קידוד.

עבודה בסגנון רפלקטיבי (מסודר) – סידור תמונות, קוביות, חשבון.

המשגה – צד שווה, אוצר מילים, קוביות.

למידה אקראית – צד-שווה, הבנה, זכירת ספרות	ידע נרכש – ידיעות, חשבון, אוצר מילים
זכירה – ידיעות, אוצר מילים, זכירת ספרות	יכולת הסקה – צד שווה, חשבון, הבנה
ביטוי מילולי מרובה – צד-שווה, אוצר מילים, הבנה	ביטוי מילולי מועט – ידיעות, חשבון, זכירת ספרות
גירויים קצרים – צד-שווה, אוצר מילים, ז"ס	גירויים ארוכים – ידיעות, חשבון, הבנה
גירויים משמעותיים – השלמת תמונות, ס"ת, ה"ע	גירויים מופשטים – סידור קוביות, קידוד
קואורדינציה ויזומוטורית – ס"ק, ה"ע, קידוד	ארגון חזותי (ללא חלק מוטורי) – ה"ת, ס"ת
אי-תלות שדה/צורני/מרחבי – ה"ת, ס"ק, ה"ע	ביצוע מתכנס – סידור תמונות, קידוד

עיבוד סימולטני – השלמת תמונות, ס"ק, ה"ע	עיבוד סדרתי – סידור תמונות, קידוד
---	-----------------------------------

ניתוחי תתי-מבחנים

ידיעות כלליות

ייחודיות – ידע כללי לעובדות, זיכרון לטווח ארוך, ידע תלוי-תרבות, ניטרלי מבחינה רגשית (לא עבור לקויי-למידה). 12 פריטים ראשונים עוסקים בערנות לסביבה. האחרונים קשורים בלמידה בית-ספרית. **מושפע** מערנות לסביבה, רקע תרבותי, שפה זרה, סקרנות אינטלקטואלית, סביבה מעשירה, למידה בית-ספרית, פתיחות לסביבה, אגוצנטריות, זיכרון לטווח ארוך, יכולת שליפה, חרדה מצבית (של תחילת המבחן), הקשר עם הבוחן.

ציון גבוה – אמביציה גבוהה, לחץ מצד ההורים להישגים לימודיים, צורך באיסוף ידע, שאפתנות, סביבה מעשירה, סקרנות אינטלקטואלית, רגישות לסביבה, אובססיביות (רצון לדעת הכל כדי להיות בשליטה), חשדנות (איסוף אינפורמציה כמקור ביטחון), לא בהכרח משקף שימוש יעיל בידע העובדתי.

ציון נמוך – התנגדות למשימות בית-ספר, סביבה דלה, מניע להישגים נמוך, לקות שפתית, בעיות בתחום המילולי, בעיות קריאה, בעיות זיכרון, אגוצנטריות (חוסר ערנות לסביבה), קושי בהפנמה, חוסר פניות ללמידה, הצפה רגשית, אין אזורים חופשיים מקונפליקט, שימוש מאסיבי בהדחקה (צמצום של ידע), חרדה ראשונית (הצפה ובלבול), בעיות באינטראקציה בין-אישית, נגטיביזם ומרדנות.

הצלחה רק בפריטים קשים	שעמום, חרדה, מוטיבציה נמוכה
תשובות ארוכות ומידע טריוויאלי	אובססיביות, ניסיון להרשים
הצלחה בפריטים של השכלה פורמאלית וכשלון בפריטים של התמצאות במרחב	אובססיביות
הצלחה בפריטים מאוחרים אחרי כישלון בראשונים	חרדה מצבית, קושי בהסתגלות למשימה ראשונה, ליקויי למידה

צד שווה

ייחודיות – חשיבה מופשטת, הבחנה בין עיקר לטפל, היגיון, חשיבה קטגוראלית לוגית מופשטת, לא אמור לעורר הרבה התייחסויות לעצמי. מרכיב פלואידי חזק – לא תלוי בלמידה בית-ספרית.

מושפע מגמישות, מרדנות, חשיבה קונקרטית, עיצוב מושג מילולי. אלמנטים רגשיים.

רמות הפשטה – (א) רמה קונקרטית – מאפיינים ותכונות. (ב) רמה פונקציונאלית – מטרות ותפקוד. (ג) רמה מופשטת – סיווג לתחום.

ציון גבוה – יכולת המשגה מילולית טובה, יכולת לארגן חומר ולהבחין בין עיקר לטפל, יכולת לקשר, יכולת להיעזר בדמיון, יצירתיות, גמישות מחשבתית, יכולת להיעזר בטיפול (דורש תובנות והסקת מסקנות), אובססיביות עם דגש על אינטלקטואליזציה אך עם גמישות בחשיבה. לפעמים רמת הפשטה גבוהה קשורה לסכיזואידיות וניתוק חברתי.

ציון נמוך – קונקרטיות, פשטות, יכולת הפשטה נמוכה, רמת המשגה לא טובה, נוקשות בחשיבה, נטייה להיכנס לדפוסים, קושי להבחין בין עיקר לטפל, קשיים אורגניים (פגיעה בתחום המילולי והדמיון), אימפולסיביות (חוסר ארגון בתשובות), חרדה, ספקנות אובססיבית (קושי להחליט), פאסיביות וחוסר סקרנות, נגטיביזם (התעקשות שזה לא אותו דבר), חשדנות (שאלות מכשילות), פגיעה בבוחן מציאות, אגוצנטריות ונרקיסיות, יצירתיות (קושי להיכנס למסגרת).

תשובות עם מידע לא רלוונטי	אובססיביות
תשובות שכוללות יותר מדי פרטים	הפרעה בחשיבה
ריבוי תשובות של רמה פונקציונאלית	אימפולסיביות, ליקויי למידה
ריבוי תשובות של רמה מופשטת	גמישות ויצירתיות מחשבתית. חשיבה אסוציאטיבית

אוצר מילים

ייחודיות – רמת חשיבה מופשטת, יכולת למידה, יצירת מושגים מילוליים, התפתחות שפה, ידע של מילים. המבחן היציב ביותר, חסין בפני הפרעות רגשיות ונוירולוגיות.

מושפע מרקע תרבותי, שפה זרה, סקרנות אינטלקטואלית, תחומי עניין, סביבה מעשירה, למידה בית-ספרית, זיכרון לטווח ארוך. לא מושפע מהתנהגות אימפולסיבית.

רמות הפשטה: (א) קונקרטי (ב) פונקציונאלית (ג) מופשטת.

ציון גבוה – אמביציה גבוהה, לחץ של ההורים להישגיות, אובססיביות, סביבה מעשירה, יכולת ביטוי טובה, תקשורת טובה עם הסביבה, זיכרון לטווח ארוך, נטייה לאינטלקטואליזציה, סקרנות, יצירתיות, יכולת הפשטה, אובססיביות, עיסוק סביב שליטה, פרנויה, חרדה, דגש על תהליכי חשיבה.

ציון נמוך – סביבה לא מטפחת, רקע דל, חסך בתיווך מילולי, יכולת הפשטה נמוכה, חסך מוקדם, קושי להגדיר וצורך בהמחשה חזותית, הפרעות בשפה, דו-לשוניות, קשיי ביטוי ותקשורת, דיסלקציה, ליקוי בזיכרון לטווח ארוך, סכיזופרניה, פסיכוזה (אסוציאציות צליליות), היסטריה – הגנות הימנעות והדחקה.

כישלון בפריטים הראשונים	כיוון של דיכאון
כישלון בפריטים מאוחרים	סביבה לא מעשירה

הבנה

ייחודיות – הגיון פשוט, חשיבה מילולית, שיפוט חברתי, ידע פרקטי, שימוש בהתנסויות בעבר והערכתן, עבודה עם סכמות פנימיות, ידע על צורות התנהגות מקובלות, יכולת אמפתיה והתחשבות באחרים, היבטים מוסריים. מדד קליני טוב לתפקוד הפסיכולוגי היום-יומי.

מושפע מרקע תרבותי, התפתחות חשיבה ומודעות מוסרית, מרדנות, חשיבה קונקרטי.

ציון גבוה – לפעמים משקף אובססיביות (הרבה דוגמאות), שיפוט חברתי תקין, התפתחות חברתית גבוהה, הכרות של נורמות, התנסות חברתית רחבה, בשלות חברתית, גמישות מחשבתית, סופר-אגו מפותח עד נוקשה, צייתנות לנורמות, רצייה חברתית, קונפורמיות, התמצאות וערנות לסביבה, יכולת לאוטונומיה, יכולת הפשטה, אצל טעוני טיפוח – פוטנציאל שאינו ממומש, אצל נוירוסים – ריצוי, פרנויה, אצל פסיכופתים – היכרות עם נורמות ותחמון.

ציון נמוך – שיפוט חברתי לקוי, קשיים בהבנה חברתית, קושי בלקיחת אחריות אישית, תלות, אגוצנטריות, נגטיביזם, סופר-אגו לא מפותח, אנטי-סוציאליות, קשיים בתפקוד בין-אישי, סכיזואידיות, בעיות רגשיות, נוקשות בחשיבה, יכול לרמוז על פסיכוזה, גבולות (קשיים בין-אישיים והפרעות בתפקוד), התפתחות חברתית לקויה, חסך בהתנסויות חברתיות טובות, הפרעות קשב וריכוז, קושי בהבעה שפתית.

ציון שדומה יותר למבחנים הביצועיים	יכולת הערכה – יכולת לבצע שיפוט על-פי סטנדרט ידוע, אופייני לליקויי-למידה ומפגרים
מאשר המילוליים	

השלמת תמונות

ייחודיות – הבחנה בין עיקר לטפל, ארגון חזותי ללא פעילות מוטורית, זיהוי ויזואלי (זיכרון לטווח ארוך), תפיסה חזותית, יכולת שיום. דורש ריכוז כלפי צורה חיצונית (בניגוד לחשבון שבו הריכוז הוא פנימי), ערנות חזותית, חיפוש שיטתי ועיבוד של מידע חזותי.

מושפע מהיכולת לענות ללא ביטחון, קשב לסביבה, ריכוז, מרדנות, עבודה תחת לחץ זמן.

ציון גבוה – דריכות, ערנות עד ערנות יתר, קשב, חשדנות עד פרנויה (אובססיות ותשומת לב מוגזמת לפרטים), קליטה מהירה, תפיסה טובה, ארגון תפיסתי טוב, יכולת הבחנה בין עיקר לטפל, בניה מהירה של תבנית עבודה – סריקה ומציאת הפרט החסר, יכולת ריכוז ויזואלי וארגון, קונפורמיות, סביבה מעשירה, חשיפה לגירויים, פרפקציוניזם.

ציון נמוך – קושי בשיום, הפרעות קשב וריכוז, ליקויי למידה, הצפה רגשית – חרדה ספציפית או מוכללת, נגיטיביזם, היפראקטיביות (קושי להבחין בין עיקר לטפל וקשיי ריכוז), פאסיביות וחוסר כוחות (לראות שמהו לא בסדר), הימנעות מביקורת, אימפולסיביות וחרדה (קושי לרדת לפרטים), אובססיות (קושי להבחין בין עיקר לטפל בשל עודף פרטים), אורגניות (פרסברציות), היסטריה (נטייה להכחשה), דיכאון (קושי להתמקד בגירוי ולהשקיע במשהו חדש), נרקסיזם (השלכה – קושי לראות משהו לא שלם), פסיכופתולוגיה (בעיות שיפוט, בוחן מציאות לא תקין, הגדלת והקטנת מרחק מהגירוי, הפרעות חשיבה).

תשובות מהירות ושגויות	אימפולסיביות
התעקשות ששום דבר לא חסר	עוינות, מרדנות, חוסר גמישות, חוסר בגרות, מיקוד שליטה חיצוני, היסטריה, הכחשה של פגיעות
רצון להעביר לבד את הפריטים	צורך בשליטה, ערנות
שיעור גבוה של הצבעה ללא תשובה מילולית	קשיים בשליפת מילים
הצבעה על חלקים טריוויאליים או משניים	אובססיות, בעיות ריכוז

קידוד

ייחודיות – יכולת למידה, זיכרון ויזואלי לטווח קצר, סדרתיות ויזואלית, קצב פסיכומטורי, קואורדינציה ויזומוטורית.

מושפע מחרדה, היסח-דעת, קשיי למידה, ADHD, מוטיבציה, אובססיות לפרטים ודיוק, התמדה, בעיות בתפיסה חזותית, עבודה תחת לחץ.

ציון גבוה – אזור חופשי מקונפליקטים < קשב פנוי < תהליכים אוטומטיים פנויים, יש אנרגיה להשקעה בלמידה, חופש מהיסח-דעת, קשב וריכוז טובים, סדרתיות תקינה, שאפתנות, מוטיבציה להשקעה, יכולת ללמידה חדשה, מיומנות גראפית טובה, מהירות ויעילות, יכולת להפעיל זיכרון חזותי לטווח קצר, יכולת לעבודה רוטינית והתמדה לאורך זמן, קהות רגשית (סכיזופרניה) – מבחן חסר תוכן.

ציון נמוך – כדאי לשלול בעיית ראייה. בעיות בהשקעת אנרגיה ופעילות רוטינית, קושי בהתמדה, התנגדות לעבודה משעממת (התנגדות למטלות בית-ספריות), קושי בביה"ס, בעיות בתפיסה, בעיות בקואורדינציה ויזומוטורית, קושי במיומנויות גראפיות, קושי בשליטה בעיפרון, היפראקטיביות, בעיות ברצף, ליקויי למידה, ליקויים גרפומטוריים תחת לחץ זמן, קשיי קשב וריכוז, ליקויים בזיכרון חזותי לטווח קצר, היסח-דעת, נגיטיביזם, חרדה, כפייתיות (בודקים), פרפקציוניזם, פסיכוזה (אלבורציות והפרעות בתפיסה – עיוותי צורה), דיכאון.

סידור קוביות

ייחודיות – אנאליזה וסינתזה, עיבוד סימולטאני, למידה מניסוי וטעייה, תפיסה מרחבית ויזואלית, בניית מושגים לא מילוליים.

מושפע מבעיות בתפיסה ויזואלית, עבודה תחת לחץ זמן, מוטוריקה.

ציון גבוה – פוטנציאל אינטלקטואלי טוב, יכולת טובה לפתרון בעיות, יכולת הפשטה לא מילולית טובה, תפיסה חזותית והתמצאות מרחבית טובה, יכולת טובה ללמידה חדשה (גמישות בחשיבה ובפעולה), קואורדינציה ויזומוטורית טובה, היעדר חרדה, התאמת סגנון הפעולה למטרה ללא רפלקטיביות וללא אימפולסיביות.

ציון נמוך – רפלקטיביות או אובססיביות, תפיסת תבניות לקויה, ליקויים בתפיסה מרחבית-חזותית (+רטציות), ליקויים בקואורדינציה ואינטגרציה ויזומוטורית, קושי עם ארגון מוטורי, בעיות בארגון מרחבי, קשיי אנאליזה וסינתזה, פחד מביקורת (השוואה תמידית למציאות), סף תסכול נמוך, חרדה – היעדר קשב שגורם לבלבול וקשיי ארגון ותכנון, קושי להתמודד עם לחץ זמן, דיכאון (האטה), קושי לתפוס את השלם, חוסר כוחות לאינטגרציה, אימפולסיביות, הגנתיות.

הרכבת עצמים

ייחודיות – עיבוד סימולטאני, חשיבה לא מילולית, סינתזה, למידה מניסוי וטעייה, יכולת לצפות קשרים בין חלקים.

מושפע מהיכולת להגיב ללא ביטחון, ניסיון עם פאזלים, גמישות, התמדה, בעיות בתפיסה ויזואלית, עבודה תחת לחץ זמן.

ציון גבוה – ארגון חזותי גבוה, קואורדינציה ויזומוטורית, הבנת קשר שלם-חלקים, יצירתיות, גמישות מחשבתית, התנסות קודמת עם פאזלים, יכולת התמדה, יכולת לעמוד בלחץ זמן, נטייה לפעולה.

ציון נמוך – רפלקטיביות או אובססיביות, בעיות בתפיסה ויזואלית, קושי בתכנון וארגון חזותי, קושי בקואורדינציה ויזומוטורית, קשיי קשב וריכוז, קושי באנאליזה וסינתזה ויכולת ניבוי, נוקשות חשיבתית, חרדות (בנוגע לשלמות הגוף ופגימות), הגנות לא מספקות מול החרדות האלה, דיכאון (האטה), אימפולסיביות, קושי עם גירוי משמעותי (למשל בסכיזופרניה, קושי עם הרכבת דמויות אנוש).

הצלחה בבניית קבוצות של חלקים אך קושי בהרכבת השלם, או התעקשות שחסר חלק	בעיות אינטגרציה
הערות שהחלקים לא מתאימים או שחסר חלק	אי לקיחת אחריות
בנייה נכונה אבל החלקים רחוקים אחד מהשני	בעיות קואורדינציה
ניסיון להציץ מאחורי המחיצה בזמן סידור החלקים	אימפולסיביות, חוסר ביטחון, אי-התפתחות מוסרית

סידור תמונות

ייחודיות – תכנון, הגיון פשוט (סיבה ותוצאה), הבחנה בין עיקר לטפל, חשיבה לא מילולית, שיפוט חברתי, סינתזה, ארגון ויזואלי ללא פעילות מוטורית, סדרתיות ויזואלית, צפייה מראש של תוצאות, סדרתיות לפי מימד הזמן, תפיסה של מימד הזמן.

מושפע מיצירתיות, רקע תרבותי, חשיפה להומור, עבודה תחת לחץ זמן, מהירות מוטורית.

ציון גבוה - יכולת ליצור קשרים לוגיים, יכולת לתפוס סיבתיות ורצף, ארגון, ערנות לפרטים, יכולת סינתזה של חלקים לשלם משמעותי, יכולת תכנון וניבוי, שיפוט חברתי תקין, יכולת להתאים לנורמות, עניין בסיטואציות חברתיות, עמידה בלחץ זמן, התמדה והומור.

ציון נמוך – קושי בסדרתיות חזותית, קשיי קשב וריכוז, ליקויים בארגון הצפנה ופענוח מהזיכרון החזותי לטווח קצר, קושי להפריד בין עיקר לטפל, קושי בארגון חזותי, ניתוק חברתי, קושי ביישום מעשי של נורמות, קושי לתפקד בלחץ זמן, חרדה (מכישלון), הישגיות גבוהה, בעיות בבחון מציאות (הבנה של סיבה ותוצאה), שיפוט לקוי (סכיזופרניה), הפרעות חשיבה, הפרעת קשב והיפראקטיביות (קושי עם רצפים), אימפולסיביות, אובססיביות (אובדן התהליך השלם), פסיכופתים וסוציופתים (חסרי קודים חברתיים) שלא מתחזים.

בחינת התמונות לפני הזזתן	רפלקטיביות
ארגון ללא תשומת לב, התחלה לפני שכל התמונות מונחות	אימפולסיביות
ניסיון לראות את המספרים והאותיות בגב התמונה	מניפולטיביות

חשבון

ייחודיות – קשב וריכוז, עיבוד סדרתי, יכולת מספרית, זיכרון שמיעתי לטווח קצר, זיכרון לטווח ארוך, הנמקה מספרית, יכולת חישובית. הדגש לא על ידע מתמטי אלא על חישוב מנטאלי וריכוז.

מושפע מבעיות קשב, חרדה, בעיות ריכוז, מוסחות, בעיות למידה, ADHD, למידה בית-ספרית, עבודה תחת לחץ זמן.

ציון גבוה – יכולת מתמטית טובה, קשב וריכוז טובים, היעדר חרדה מסיחה, יכולת הפשטה טובה, עמידה בלחץ זמן, הישגיות, צייתנות, עניין.

ציון נמוך – הפרעות קשב וריכוז (על רקע אורגני או רגשי), בעיות בזיכרון שמיעתי לטווח קצר, בעיות למידה, קשיים ביכולת מספרית, דיסקלקוליה, קושי במעבר בין ערוצים, קשיים בהפשטה, דיכאון (הצלחה מעבר לזמן, האטה), מרדנות ונגטיביזם, בעיות רגשיות (הצפה, חרדה). אצל פסיכופתים – הפרעות בתהליכי חשיבה, הפרעות בתכני חשיבה (למשל, אובססיביות).

בקשה לחזור על הנתונים ובלבול בזכירתם	בעיה בזיכרון קצר-טווח ובקשב
--------------------------------------	-----------------------------

זכירת ספרות

ייחודיות – תפיסה שמיעתית של גירוי מילולי פשוט, עיבוד סדרתי, קידוד מידע לשם עיבוד קוגניטיבי מאוחר יותר (זכירה לאחור), יכולת מספרית, זיכרון לטווח קצר. משמעותי מבחינת קשב (קליטה פאסיבית של גירויים).

מושפע מהיכולת לקבל מידע בצורה פאסיבית, בעיות קשב, חרדה (הפגיע ביותר), מוסחות, גמישות (מעבר מזכירה קדימה לזכירה אחורה), בעיות למידה, ADHD, התנגדות.

ציון גבוה – קשב טוב, לא מוסח בקלות, זיכרון אוטומאטי טוב, יכולת טובה לזיכרון לטווח קצר, סדרתיות טובה (בעיקר לגבי גירויים אודיטוריים), אזור אגו משוחרר מקונפליקט, יכולת ארגון טובה (זכירה אחורה), צורך בהישגיות, גמישות פנימית-מחשבתית, חרדה נמוכה, שליטה עצמית טובה, אנטי-סוציאליות, אפקט שטוח, ניתוק רגשי, סכיזואידיות, נרקיסים.

ציון נמוך – בעיות קשב עקב חרדה, בעיות קשב וריכוז, עיסוק בדחפים, היסח-דעת, חוסר פניות רגשית, סף תסכול נמוך, חוסר היענות לאתגר, ליקוי למידה סביב סדרתיות ומספרים.

מענה לפני סיום ההקראה או מענה מהיר	אימפולסיביות
השמטה של ספרות	בעיות קשב וזיכרון
בלבול ספרות	בעיות ברצף (בשל לחץ רגשי), קושי בסדרתיות
הוספת ספרות	בעיות קשב וריכוז, נטייה להשלכה, בעיות חשיבה ובוחן מציאות
פרסברציה	נוקשות מחשבתית, נזק אורגני או הגנתיות רגשית, קושי להתנתק

מאפיינים של ליקויי למידה בתתי-המבחנים השונים:

ידיעות	נתקים עקב קשיי קשב וריכוז, דפוס של תשובות לא נכונות לשאלות קלות ותשובות נכונות לשאלות קשות, או דפוס של כישלון והצלחה בכל הפריטים, בעיות בתפיסה שמיעתית, בעיות בשליפה וארגון מידע, תחושת תסכול וחרדה מפני כישלון
השלמת תמונות	רגיש להפרעות קשב וריכוז (הרבה נתקים), קשיי הבעה והמשגה מילולית, יכולת ארגון ושליפה מהזיכרון החזותי לטווח קצר
צד שווה	חשיבה קונקרטית פונקציונאלית (קושי בחשיבה פורמאלית, קושי בהפשטה), קושי בהבעה מילולית (בכתב או בעל-פה), קושי בפיתוח רצף של רעיונות, קושי בראיית קשרים ובחשיבה אנלוגית
סידור תמונות	ליקויים בארגון, הצפנה ופענוח מהזיכרון החזותי לטווח קצר, רגיש לקשיי קשב וריכוז, השלכות ופירושים אישיים
חשבון	דיסקלקוליה, קשיי קשב וריכוז, ליקויים בחשיבה מספרית בהבנת בעיות כמותיות וחשיבה מופשטת מתמטית, ליקויים בזיכרון מספרי לטווח קצר וארוך
סידור קוביות	ליקויים בתפיסה ויזו-מרחבית (רוטציות מרובות), ליקויים בקואורדינציה ואינטגרציה מוטורית, איטיות בעיבוד מידע (הצלחה עם יותר זמן)
אוצר מילים	דיסקלקציה, ליקויים בזיכרון לטווח ארוך, ליקויים ביכולת לבטא ברצף שטף מתפתח של רעיונות, קושי בתפיסה שמיעתית, רגיש לתשובות ביזאריות
קידוד	ליקויים במהירות גרפומוטוריות, ליקויים גרפומוטוריים תחת לחץ זמן, ליקויים ויזומוטוריים, ליקויים בזיכרון חזותי לטווח קצר, קשיי קשב וריכוז
הבנה	תפיסה חברתית לקויה, מגבלות בהבנת מוסכמות חברתיות, קשיים בהבעה שפתית
זכירת ספרות	ליקויים בזיכרון וקשב מספרי לטווח קצר, קשיי קשב וריכוז
הרכבת עצמים	ליקויים בקואורדינציה ויזומוטורית, קושי באינטגרציה חזותית, ליקויים בעיבוד מידע חזותי, קשיי קשב וריכוז

תתי-המבחנים ע"פ סדר רמת הקושי עבור לקויי-למידה (מהקל לקשה): הרכבת עצמים, השלמת תמונות, סידור תמונות, סידור קוביות, הבנה, צד-שווה, אוצר מילים, קידוד, זכירת ספרות, חשבון, ידיעות

השוואות זוגיות (פער של 3 נקודות ומעלה)

ידיעות > אוצר מילים	אצל ילדים – הצלחה בספיגה מהסביבה הראשונית המוקדמת, אך בהמשך בעיות בספיגת ידע. אצל מבוגרים – סימן לפגיעה שמקורה אינה בהזדקנות, כמו סכיזופרניה או דיכאון.
---------------------	---

ידיעות < אוצר מילים	סביבה ראשונית פגועה עם פיצוי של אוטודידקטיות
ידיעות, אוצר מילים > צד שווה	פוטנציאל גדול מממושן, בשל השפעת הסביבה או בעיות רגשיות שחוסמות ידע.
ידיעות, אוצר מילים < מילוליים	כפייתיות, דגש על איסוף ידע אך לא על יכולת להשתמש בו – חוסר גמישות. אופייני גם לדיכאון – חוסר כוחות (גם בסכיזופרניה)
ידיעות < צד שווה והבנה	דיכאון, כפייתיות. אינטלקטואליזציה כתחליף לשיפוט
ידיעות > הבנה	חסך בחשיפה לידע עובדתי, יותר "חוכמת חיים"
ידיעות > השלמת תמונות	ערנות לסביבה, אבל יש קושי לקלוט ולצבור ידע, בשל בעיות בזיכרון ארוך טווח, בעיות רגשיות – חרדה, מוסחות, אגוצנטריות, חוסר אמביציה, הדחקה מאסיבית בשל רצון לא לדעת. בשני המבחנים הפריטים מוכרים (נקלטו מהסביבה והופנמו) וצריך לשלוף אותם, אבל בהשלמת תמונות זה ויזואלי ויותר קונקרטי.
צד שווה < אוצר מילים	יכולת הפשטה יותר משמעותית מידע
צד שווה > הבנה וסידור תמונות	יכולת מופשטת גבוהה מיכולת פרקטית. יש הרבה קישורים, אך לא על בסיס מציאותי, אופייני לסכיזופרניה פרנואידית. יכולת להמשיגות, אבל ללא יכולת לחבר למציאות.
צד שווה ואוצר מילים > הבנה	בעיה בשיפוט חברתי, בתפקוד בין-אישי או בבחון מציאות. יש ידע אך השיפוט לא תקין. אופייני לפסיכוזה, גבוליות ותהליך סכיזופרני.
צד שווה < חשבון	בעיה בהפשטה שממוקדת בחשבון, ולא בעיה כללית בהפשטה (שני המבחנים בודקים הפשטה).
צד שווה < זכירת ספרות	הצפה רגשית, בעיות בהיסח-דעת
צד שווה > קוביות	ליקוי שפתי על רקע אורני או סביבתי. שני המבחנים בודקים יכולת הפשטה, אנאליזה וסינתזה, אך בצד שווה היכולות מילוליות, לא מוגבלות בזמן, יש יותר הישענות על ידע, והעבודה היא ללא מודל.
צד שווה < קוביות	בעיה אורגנית בתחום הויזומוטורי, דיכאון, פאסיביות
הבנה – חשבון	שני המבחנים דורשים הנמקה, שיקול-דעת והסקה. ההבדלים הם בתחום התוכן: סיטואציות חברתיות מול סיטואציות שמערבות מספרים
הבנה < סידור תמונות	היכרות עם נורמות ללא יכולת ליישם. נוקשות, חוסר כוחות, בעיות באינטראקציה, קושי בקשרים. שני המבחנים מערבים גירויים שקשורים לעולם החברתי ולאינטראקציות חברתיות. הבנה דורש הפנמה של מוסכמות ונורמות חברתיות, וסידור תמונות זה היישום הפרקטי של הידע הזה
הבנה > סידור תמונות	Acting Out, דגש על פעולה יחסית להבנה תיאורטית. יכולת להסתדר גם ללא היכרות עם הנורמות. ערנות ורגישות לאירועים חברתיים. יכול לאפיין פסיכופתים והפרעת אישיות אנטי-סוציאלית
ז"ס קדימה < ז"ס אחורה ביותר מ-2 נקודות	קושי עם טרנספורמציות, נוקשות חשיבתית, קושי בארגון, קושי להתמודד עם אתגרים, אולי מתוך חשש
ז"ס אחורה < ז"ס קדימה	התנגדות, צורך באתגרים, חוסר רצון להתמודד עם משימות פשוטות

זכירת ספרות > חשבון	חרדה ונוירוטיות. חשבון דורש ריכוז אקטיבי שמפצה על קשיי קשב. שני המבחנים דורשים היכרות עם מספרים ויכולת לעבוד עם מספרים, קשב וזיכרון קצר-טווח. ההבדל הוא שחשבון דורש גם ריכוז. זכירה לאחר דורשת קשב אקטיבי. שני המבחנים נפגעים מחרדה, הקשב נפגע יותר
זכירת ספרות < חשבון	קשב אוטומאטי טוב יותר מהריכוז, אבל תהליכי החשיבה נמוכים יותר. היסטריה – הימנעות מידע ומעיבוד פנימי, נרקיסיות – הפרדה הגנתית בין הפנים והחוץ שמקשה על עיבוד פנימי, אגוצנטריות – הימנעות מתהליכי חשיבה ועיבוד של חוויות פנימיות, נגטיביזם
זכירת ספרות < חשבון ואוצר מילים	נינוחות למרות בעיות ריכוז, בעיית קשב
זכירת ספרות > קידוד	שליטה על חרדה ע"י פעילות
זכירת ספרות < קידוד	כיוון דכאוני, ניסיון להימנע מזיהוי הדיכאון ע"י הכחשה, בעיה בלחץ זמן, התנגדות
סידור תמונות > השלמת תמונות	קושי בסדרתיות ובסיבתיות. שני המבחנים דורשים תשומת לב לפרטים, אבל סידור תמונות דורש גם ארגון, סדרתיות, רצף, סדר לוגי, וכולל גם חלק חברתי, וממד דינאמי (משהו קורה)
סידור תמונות < השלמת תמונות	חוסר תשומת לב לפרטים
סידור תמונות והשלמת תמונות < קוביות והרכבת עצמים	החלק המילולי-חברתי תורם לקואורדינציה ויזומוטורית
קוביות < צד שווה, הרכבת עצמים, השלמת תמונות וסידור תמונות	יכול לאפיין סכיזופרנים אינטליגנטיים כיוון שלקוביות אין משמעות
קוביות – הרכבת עצמים	שניהם דורשים ארגון תפיסתי, ראיה מרחבית ויכולת לביצוע סינתזה. ההבדלים הם שבקוביות העבודה היא עם מודל ובהרכבת עצמים ללא מודל. בקוביות הגירוי ניטרלי, ובהרכבת עצמים הגירוי משמעותי עם תכנים כמו דימוי גוף. קוביות כולל גם אנאליזה
קוביות < הרכבת עצמים	אופייני לסכיזופרניה
הרכבת עצמים < מבחנים מילוליים	נטייה לפעולה (סוציופתים)
הרכבת עצמים < צד שווה וה"ת	אופייני לסכיזופרניה
קידוד < מבחנים ביצועיים	התפקוד הנמוך במבחנים הביצועיים לא נובע מאנרגיה נמוכה ומהירות נמוכה, אלא בעיות שקשורות לתפקודים ספציפיים למבחנים. שאיפות גבוהות מהיכולת

ציורים

מאפיינים כלליים

רצף העבודה – אינדיקציה לקיומם של קונפליקטים והפעלתם של מנגנוני הגנה.

ציור, מחיקה ותיקון מפצה (למשל, כתפיים צרות שמתוקנות לרחבות)	תגובה ראשונה בתחושה של נחיתות עם ניסיון לחפות באמצעות הפגנה מופרזת של יכולת וביטחון
---	---

התחלה בקווים מהוססים ודקים, ולאחר מכן מעבר חוזר על הקווים	תחושה מוטעית של נחישות וביטחון
בציור אדם – התחלה בכפות רגליים, אח"כ ראש, ברכיים, רגליים, ובסוף חיבור כל האלמנטים הנפרדים לרמה אחת	חוסר ארגון מחשבתי, פסיכופתולוגיה שמאיימת להתפרץ, שאינה באה לידי ביטוי בתוצר הסופי
ירידה פסיכומטורית הדרגתית מציור לציור	נטייה מוגברת להתעייפות
עליה פסיכומטורית הדרגתית מציור לציור	נטייה לגרייה מופרזת
קושי וטרדה בהתחלה, ועבודה יעילה בהמשך	חרדה מצבית
היענות ראשונית בלי מחאה, סימני עייפות ברורים בציור השני, וחוסר יכולת להשלים את הציור השלישי	מצב דיכאוני
אי נוחות שיכולה לגרום לפחד ופאניקה כשמגיעים לציור האדם	פסיכוזה, הפרעת אישיות, גבוליות

גודל – אינדיקציה לגבי הדימוי העצמי וההערכה העצמית. מתאם בין גודל הציור לאדקוויטיות.

ציורים קטנים מאוד	תחושות חוסר-ערך, חוסר בטחון, הערכה עצמית נמוכה, נחיתות, נטייה לנסיגה ותלותיות, חרדה, ביישנות, דיכאון, מבנה אני חלש (עד סכיזופרניה)
ציורים גדולים מדי שדוחקים את השוליים	הגבלה חזקה מצד הסביבה ופיצוי יתר על כך במעשה או בפנטזיה באמצעות נטיות אלימות ואלימות בפועל, גרנדיוזיות, מוחצנות, קושי אורגני

עוצמת הלחץ של העיפרון – אינדיקציה לרמת האנרגיה, מידת התחימה, גבולות.

ציור בקווים חזקים	אסרטיביות, פסיכופתיה, אורגניות, חרדה, מתח פנימי, תוקפנות, acting out, עיסוק בהגנות סביב המגע עם הסביבה וניסיון לחסום, בשל תחושה של פגיעות
ציור בקווים חלשים	רמת אנרגיה נמוכה, עכבות והדחקות, מאפיין חרדה נזירית, סכיזופרניה כרונית וקטטונית, דיכאון, הססנות, קושי להחליט, ביישנות, חוסר-בטחון, תחושה של פגיעות וחדירות ללא הגנות
עוצמה משתנית	רמת דחף בלתי עקבית, אישיות בלתי יציבה, חוסר-בטחון

איכות הקו

משיכות ארוכות	שליטה טובה על ההתנהגות
משיכות קצרות	אימפולסיביות
משיכות ישירות	אסרטיביות
משיכות עגולות	תלותיות, אמוציונאליות, נשיות, מצבי רוח אגרסיביים
קווים עם קצוות חדים	עוינות, תוקפנות
קווים שבירים, לא החלטיים, מחולקים	חוסר ביטחון, חרדה
קווים מתוחים ודקים	מתח פנימי

סקצ'ינג	חרדה, ביישנות, חוסר בטחון, הססנות
השחרות	דיכאון (בכיוון תוקפני)
מחיקות	חוסר בטחון, הססנות, חוסר שביעות רצון עצמית
קווים החלטיים, נשלטים היטב וזורמים	הסתגלות טובה

פרטים

חוסר ניכר בפרטים	נסיגה, ריקנות, ירידה באנרגיה, דיכאון, התנגדות, אינטליגנציה נמוכה
עודף בפרטים	אובססיביות-קומפולסיביות, נוקשות, הגנה, תפיסה של ספונטניות כלפי העולם כאיום, קושי להירגע ולהתנהג באופן ספונטני ואימפולסיבי, תפקוד שמתאפיין באחריות, זהירות ופרפקציוניזם, התמודדות עם חרדה (ריקנות), אובססיביות
חזרה על אלמנטים	תחושה שהעולם אינו בטוח, אינו צפוי או מסוכן, חשש מהתפרקות
ציור "מושלם מדי", עודף הקפדה ושליטה	תהליך סכיזופרני, אורגניות, מאמץ להחזיק נגד סכנת התפרקות, דריכות יתר, אגו חלש, חרדה מדחפים אסורים, קושי להירגע

סימטריה – נחשבת לעיקרון גשטאלט מרכזי.

היעדר מוחלט של סימטריה	תחושות של חוסר-בטחון בחיים הרגשיים, חוסר אדקוויטיות, אי-יציבות
סימטריה מודגשת	נוקשות, אובססיביות-קומפולסיביות, דיכאון, אינטלקטואליזציה

מיקום

ציור במרכז הדף	התנהגות אמוציונאלית, אנוכית, חוסר-בטחון, נוקשות
ציור בצדדים	חוסר שליטה, תלותיות
ציור שממוקם מימין לנקודת האמצע של הדף	התנהגות יציבה, שליטה טובה, יכולת לדחות סיפוקים, העדפת סיפוק אינטלקטואלי על פני סיפוק רגשי, שליטה של עקרון המציאות
ציור שממוקם משמאל לנקודת האמצע של הדף	התנהגות אימפולסיבית, נטייה לחיפוש סיפוקים מיידיים, העדפת סיפוק רגשי על פני אינטלקטואלי
ציור שממוקם מעל מרכז הדף	תחושה של השקעת מאמץ רב ללא השגת המטרה, נטייה לסיפוקים בפנטזיה במקום במציאות, נטייה לניתוק וחוסר נגישות
ציור שממוקם מתחת מרכז הדף	תחושת חוסר בטחון וחוסר מותאמות, מצב רוח ירוד, קונקרטיות
מיקום הציור בפניה (בד"כ) השמאלית העליונה	מצב רגסיבי
היצמדות לשוליים	צורך בתמיכה, חשש מפני התנהגות עצמאית, חוסר בטחון עצמי

תנועה

תמונות עם הרבה תנועה	מחוננות
תמונות עם פחות תנועה	דיכאון, פיגור

בית

מעורר אסוציאציות הקשורות לחיי בית ויחסים בתוך המשפחה.

גג – מייצג את תחום הפנטזיה, החשיבה והאינטלקט. פגם בגג משקף מצב בו הפנטזיה מעוותת את התפקוד המנטאלי.

גג גדול מדי	עיסוק בפנטזיה ונסיגה מיחסים בין-אישיים גלויים
בית שכולו גג	לרוב סכיזופרניה או סכיזואידיות, מצב של נסיגה חמורה לעולם של פנטזיה, קיום בעולם שכולו פנטזיה
בית ללא גג (או גג שטוח לגמרי)	עולם פנטזיה דל, חיים אינטלקטואליים דלים, קונקרטיות. כאשר האינטליגנציה תקינה – אישיות מצומצמת, קונקרטיות, אין חיפוש אחרי סיפוקים בפנטזיה
גג מודגש במיוחד (קו חזק או חזרה על הקווים)	ניסיון הגנה מפני השתלטות הפנטזיה על ההתנהגות ואובדן שליטה כתוצאה מכך, תהליך פסיכוטי, חרדה נוירוטית
גג מצויר בקו קטוע (והבסיס בקו רצוף)	אי סדר בחשיבה וקושי לשלוט בה, שליטה קלה יותר בדחפים
השקעה ברעפים	אובססיביות
קשקוש גג	הצפה
גג פרוץ (כמו עליית גג)	חוסר שליטה במחשבות, עד מחשבות שווא

קירות – חוזק הקירות קשור לחוזק האגו.

קירות מתפוררים	אגו דיסאינטגרטיבי, מתפורר
קירות מחוזקים ומודגשים	ניסיון, לעתים מודע, לשמור על האגו מפני התפרקות (יכול לאפיין תהליך פסיכוטי)
קירות מצוירים בקו חלש	חשש מפני התפרקות האישיות, כוחות אגו חלשים, אך ללא שימוש בהגנות מפצות, השלמה עם פתולוגיה ללא מאבק.
קירות שקופים (ציור חפצים בתוך הבית שניתן לראות דרך הקירות)	אצל מבוגרים – ליקוי בבוחן המציאות, מאפיין פיגור או פסיכוזה. אצל ילדים – שכיה, מעיד על חוסר בשלות של יכולת המשגה

דלת – משקפת את הקשר והמגע הישיר עם הסביבה.

דלת זעירה	חוסר רצון למגע עם הסביבה, נסיגה מיחסים בין-אישיים, יכולת מוגבלת ליחסים חברתיים, ביישנות, פחד ממגע עם אנשים, המגע הרגשי נתפס ככאב, מה שמוביל להימנעות
דלת מוגבהת מעל קו הבסיס של הבית	חשש ממגע חברתי, אנשים שיוצרים מגע עם הסביבה רק בתנאים שלהם, תלות
דלת גדולה במיוחד	תלותיות
דלת פתוחה	רצון לקבל חום ויחס מבחוץ, תלותיות, הזדקקות. כאשר בסיפור הבית ריק – תחושה קיצונית של פגיעות, הגנות אגו חלשות
הדגשת מנעולים	הגנות אופייניות לפרנויה

חלונות – אמצעי משני לאינטראקציה עם הסביבה.

דגש על מנעולים (כמו בדלתות)	פחד מסכנה חיצונית, פרנויה
תריסים, וילונות מוגפים	נסיגה, חשש מפני אינטראקציה
תריסים, וילונות פתוחים או פתוחים חלקית	אינטראקציה נשלטת עם הסביבה, מידה מסוימת של חרדה, טקט ביחסים בין-אישיים, תן-וקח רגשי ומבוקר
וילונות מאוד מקושטים	פירוט וקישוט ממקום של חרדה
חלונות חשופים לגמרי	אינטראקציה ישירה מדי, חוסר טקט מינימאלי, "פיל בחנות חרסיה"
סורגים	רצון לקשר עם חרדה מכך, פרנויה
חיזוק קווי החלונות (אם אין חיזוקים במקומות אחרים)	פיקסציה אוראלית, תכונות אוראליות, לעתים נטיות אנאליות (להשוות לציור אדם – הדגשת פה או אחוריים)
חלונות בגבהים שונים	קושי ארגוני וצורני, סכיזופרניה בשלבים מוקדמים

ארובה – מופיעה גם אצל נורמאלים, ללא משמעות מיוחדת. במקרים של קונפליקטים פסיכוסקסואליים, הארובה מקבלת משמעות של סמל פאלי.

ארובה לא שלמה, ארובה שרואים דרכה את הגג, ארובה שנופלת מקצה הגג, ארובה דו-ממדית על בית תלת-ממדי	תחושה של נחיתות מינית (אופייני לעברייני מין)
יותר מארובה אחת, ארובה גדולה במיוחד, ארובה בעלת קצה פאלי מעוגל, ארובה מודגשת בקו חזק או במקום מרכזי	ניסיון להסוות נחיתות פאלית (אופייני לעברייני מין)
עשן סמיך שיוצא מהארובה	מתח פנימי רב, קונפליקט ואי שקט בתוך הסיטואציה הביתית
עשן נוטה לכיוון אחד (כאילו יש רוח חזקה)	תחושת לחץ מהסביבה, לחץ מצד ההורים אצל ילדים הסובלים מקשיי קריאה, אצל מתבגרים – לחץ מהסביבה לקונפורמיות והישגים בלימודים, לחץ אצל מתגייסים זמן קצר לאחר הגיוס

פרספקטיבה

הצופה מעל הבית ומסתכל למטה (ממעוף ציפור)	דחיית הבית והערכים שהוא מייצג, תחושת עליונות ומרד נגד הערכים המסורתיים שהבית מייצג, זלזול במוסכמות ובקונפורמיות
הצופה מתחת לבית ומסתכל למעלה (ממבט תולעת)	תחושה של מחסור בחום בסיטואציה הביתית, הערכה עצמית נמוכה, חוסר מסוגלות
בית מרוחק	תחושה עצמית של נסיגה וחוסר נגישות, קושי להתמודד עם הסיטואציה הביתית, חוסר נוחות עם האנשים בבית
בית בפרופיל מוחלט (הדלת לא נראית לעין)	נסיגה, התנגדות, חוסר נגישות ליחסים בין-אישיים, יכול לאפיין סכיזופרניה פרנואידית (בתהליך)
בית מאחורה (במיוחד ללא דלת אחורית)	נסיגה והתנגדות כמו בפרופיל, במידה חמורה יותר, אופייני לתהליך של סכיזופרניה פרנואידית

קו האדמה – משקף את מידת הקשר למציאות.

קו קרקע שבור, גלי, לא שלם או אמורפי	קושי במגע עם המציאות, מאפיין סכיזופרניה, גבוליות
חוסר מגע עם הקרקע	פתולוגיה חמורה

תוספות

שיחים, עצים שמקיפים את הבית	תחושות של חוסר ביטחון
בית מבוצר – מצודה עם אבנים, גדרות וצריחים	אינדיקציה לסכנה אובדנית, סגירות עד סכיזואידיות
שביל בעל פרופורציות טובות שמוביל אל הדלת	שליטה וטקט ביחסים עם הסביבה
שביל ארוך ומפותל	נטייה להתרחק מאחרים, אך עם יכולת "להתחמס"
שביל רחב בהתחלה, שנעשה צר לפתע ובסופו יותר צר מהדלת באופן משמעותי	וליצור קשר, יצירת קשר איטית אך איכותית
גדרות	ניסיון להסתיר את הצורך הבסיסי להישאר מרוחק ומנותק באמצעות ידידותיות שטחית
הרבה תוספות	הגנתיות, רצון להרגיש בטוח ללא הפרעה של אחרים
אנטנה	תלותיות, צורך ליצור תחושת ביטחון או תחושת חיות, חיפוש אחיזה
	חשדנות

עץ

משקף את דימוי הגוף והתפיסה העצמית, תחושות פחות מודעות לגבי העצמי. גדילתו והתפתחותו של העץ כלפי מעלה מקבילה להרגשה של הנבדק לגבי התפתחותו וחיייו.

גזע – מייצג את תחושת חוזק האגו (תחושות כוח בסיסיות ועוצמה פנימית).

קווים מחוזקים בגזע העץ	צורך לשמור על שלמות האישיות, שימוש בהגנות מפצות על מנת להתמודד עם הפחד מפני התפוררות האישיות
קווים חלשים, לא רצופים, בגזע, סקצ'ינג	מצב מתקדם של תחושת התפרקות או אובדן זהות, ללא שימוש בהגנות מפצות, חרדה אקוטית
חורים בגזע וחיות מבצבצות מתוכם	תחושה שחלק מהאישיות נמצא מחוץ לשליטה (דיסוציאציה) ומאיים להיות הרסני (מאפיין תחושת אשמה אובססיבית), הזדהות עם החיה שבעץ – ביטוי של געגועים רגריסיביים לנסיגה, חוס, הגנה, שיבה לרחם. אצל ילדים – אובססיה, פוביה
גזע חלש	חוסר כוחות, הגנות שלא עובדות עד תחושת התמוטטות, גבולות אני פרוצים ולא מוחזקים
גזע שנמשך למעלה אל מחוץ לדף	אפשרות של סכיזופרניה
גזע גדום	גרעין העצמי נחווה כפגוע, דיכאון עם אובדנות מדאיגה

גזע עם שברים ופגיעות	פגיעות באגו
פצע או צלקת בעץ	אינדיקציה לטראומה (היכן מופיעה?), ביטוי של מוות, נכות
עץ "חור-מנעול" – ציור הגזע והצמרת כקו רציף	נגטיביזם, התנגדות, מילוי אחר הבקשה בצורה מינימאלית
עץ מפוצל – שני צידי הגזע אינם מחוברים, נראה כמו שני עצים חד-ממדיים	התפוררות של האישיות, ניתוק בין מרכיבי האישיות, שבירה של הגנות, סכנה של התפרצות דחפים פנימיים, מאוד מאפיין סכיזופרניה

שורשים – מתייחסים לאחיזה במציאות.

שורשים מעל האדמה	כפי שמצופה
הדגשת יתר של הקשר של העץ לאדמה באמצעות השורשים	עיסוק מופרז באחיזה במציאות, פחד מאיבוד קשר למציאות, דאגה בנוגע למגע ואחיזה במציאות, עיסוק יתר בסביבה הראשונית, מאפיין תהליך פסיכוטי, רעב וחוסר
שורשים כמו טפרים שנאחזים בקרקע	סכנה פסיכוטית
קרקע שקופה שרואים דרכה את השורשים	אצל מבוגרים בעלי אינטליגנציה ממוצעת לפחות – פגיעה בבוחן מציאות, עשוי להיות אינדיקציה לתהליך סכיזופרני או מבנה אישיות גבולי
עץ שנשען על תחתית הדף - שימוש בתחתית הדף כקרקע	חוסר ביטחון, חוסר התאמה, היצמדות לתחתית בניסיון להשיג ביטחון, דיכאון (+קווים חלשים)
אין שורשים	חוסר בסיס יציב, חוסר שליטה

ענפים – מבנה הענפים מייצג את תחושת היכולת להשיג סיפוקים מהסביבה (בדומה לציור הידיים

בדמות האדם, ברמה פחות מודעת), הרגשה לגבי קשר עם אחרים, ולגבי הצלחה והישגים.

ענפים שבורים, עקומים וקטומים	תחושה של חוסר תקווה להצלחה, טראומה, רגשות של חוסר אחדות פנימית, רגשות של סירוס ברמה הפסיכולוגית (חוסר אונים, חוסר התאמה, פאסיביות כפויה) או ברמה הפסיכוסקסואלית (חוסר גבריות, אימפוטנציה)
מבנה ענפים מצומצם, עד כדי השמטת ענפים	קשר דל
ענפים דקים וצרים המתנשאים למעלה וכמעט לא מתפרשים לצדדים	פחד מפני חיפוש סיפוקים בסביבה ופניה לחיפוש סיפוקים בפנטזיה כתחליף, מופנמות עד סכיזואידיות
ענפים שמתפשטים לרוחב (כלפי הסביבה) ולמעלה, צמרת מאוזנת	איזון טוב בחיפוש אחר סיפוקים
צמרת העץ מחוץ לדף	עיסוק קיצוני בפנטזיה, הפרעות חשיבה, אופייני לסכיזואידים
השטחה של צמרת העץ	ניסיון להתכחש או להתנגד לפנטזיה
ענפים חד-ממדיים אשר אינם יוצרים מערכת אחת ואינם מחוברים לגזע (שגם הוא חד-ממדי)	כיוון של אורגניות, תחושות של אימפוטנציה, חוסר ערך, אגו חלש ואינטגרציה דלה של המשאבים לחיפוש סיפוקים
מבנה ענפים גמיש, ארגון מהעבה לדק,	תחושה של יכולת טובה להשיג סיפוקים מהסביבה

כשהעבים סמוכים לגזע	
ענפים שנראים כמו אלות או כידונים עם קצוות מחודדים, או עם קוצים לאורכם	דחפים חזקים של עוינות ותוקפנות. כשהתנהגות אינה תוקפנית – ההסתגלות מושגת במאמץ רב, הדחקות מאסיביות ומתח פנימי רב. כשיש עדויות לשליטה חזקה – חשש מהתפרצות קרובה של הדחפים האלימים
ענפים דו-ממדיים פתוחים (בקצה החיצוני)	תחושה של שליטה מעטה על ביטוי דחפים (אופייני לסכיזופרניה)
ענפים שדומים לפאלוס	עיסוק יתר במין ו/או בגבריות
גזע כרות ומהגדם צומחים ענפים קטנים	תחושה של פגיעה והרס בגרעין האני, עם כיוון חיובי וניסיון לצמוח מחדש
ענפים שפונים פנימה לתוך העץ במקום החוצה לסביבה	אגוצנטריות, מופנמות, אופייני לאובססיביות-קומפולסיביות, הסתגרות, חוסר חיפוש אחר קשר חברתי
ענפים שפורצים מתוך הצמרת	ניסיון לבנות הגנה מסביב שלא עובד, פריצה לא מווסתת, acting out
מבנה ענפים גדול במיוחד על גזע קטן	השקעת מאמץ מוגזם בחיפוש אחר סיפוקים, כפיצוי על תחושות חוסר-ערך
מבנה ענפים קטן על גזע גדול	תחושת תסכול בשל חוסר יכולת לספק צרכים בסיסיים חזקים
ענפים שמגיעים עד לשמש	אצל ילדים – צרכי חיבה מתוסכלים
עץ שנוטה הצידה מהשמש, שנראית כמעיקה עליו	אצל ילדים – ניסיון לברוח מדמות סמכותית (הורה דומיננטי) שגורמת לנבדק לחוש נשלט ומשועבד
ענפים משניים שנראים כמו מסמרים או קוצים שקועים בתוך הענפים הראשוניים ובתוך הגזע	נטיות מזוכיסטיות
קצות ענפים עטופים בכדורים דמויי ענן או צמר-גפן	ניסיון למנוע התפרצות תוקפנות כלפי חוץ, חוסר ביטוי חיצוני של תוקפנות
עלים, פרחים	תחושת חיים ולבוב, חיוניות, יצירתיות (לבדוק אם החיבור אינטגרטיבי – עלים מחוברים לענפים)
פירות	פוטנציה, יכולת לייצר, אופייני לנשים בהיריון
עלים ותוספות שלא מחוברות לענפים	תוספות מודבקות, חלקים שלא קשורים זה לזה, מאמץ להיראות מטופח ותקין, חיבור מלאכותי שאינו קשור ממש להתפתחות

נושאים מיוחדים

עץ ומעליו חג נשר	תחושת כיליון, סכנה מרחפת
כלב משתין על עץ	הרגשת חוסר-ערך, הערכה עצמית נמוכה ותחושת השפלה
דמות אב כורת עץ	תחושה של פגיעות גופנית
עצי-פרי	אופייני לנשים הרות
ערבה בוכייה	אופייני לדיכאון

עץ תפוח	אופייני לילדים, הזדהות עם הפרי ולא עם העץ
תפוח שנפל מהעץ	אצל ילדים – תחושת דחייה אימהית
עץ לא בוגר	תפיסה עצמית של לא בוגר ולא מפותח
עץ שמתואר כמת	חוסר הסתגלות, נסיגה, סכיזופרניה, דיכאון, ויתור על תקווה להגיע להסתגלות

אדם

משקף את דימוי הגוף והתפיסה העצמית, תחושות יותר קרובות למודע לגבי העצמי ויחסים עם הסביבה. יכול לשקף דיוקן עצמי, עצמי אידיאלי, או תיאור של אדם משמעותי (הורה, אח וכו') שלילי או חיובי.

ראש – הסמל לאני, מושג העצמי. בדרך-כלל מצויר ראשון.

הדגשת הראש	נורמאלי
ראש גדול במיוחד	גרנדיוזיות, פרנויה, נרקסיזם, הערכת יתר של האינטליגנציה, שאיפות אינטלקטואליות גבוהות, רגרסיה, נטיות תלותיות, הסתגלות רגשית וחברתית לקויה, אורגניות. אצל ילדים – יותר אופייני
ראש קטן במיוחד	רגשות של חוסר אדקווטיות מבחינה רגשית, חברתית או מינית, נחיתות, חולשה, אובססיביות-קומפולסיביות, חוסר בטחון
ציור הראש בסוף	הפרעת חשיבה
מחיקת הראש	חוסר בטחון קיצוני, ביישנות

שיער

הדגשת שיער על הראש, או במקום אחר	נרקסיזם, הטרדה מנושא המין, עיסוק בגבריות
זקן או שפם	תחושת חוסר כשירות מינית, ספק לגבי גבריות, וחיפוש אחר פיצוי
שיער חסר או מועט מדי	הרגשה של חוסר אדקווטיות מינית, עוצמה פיסית נמוכה

פנים

השמטת חלקי הפנים (כשיתר הציור מתאים)	התחמקות ושטחיות ביחסים בין-אישיים, זהירות מוגזמת, דחפים תוקפניים, חוסר בטחון קיצוני, ביישנות, יכול להיות נורמאלי
חלקי פנים לא ברורים	נטיות לנסיגה, ביישנות ומודעות עצמית ביחסים בין-אישיים
הדגשת יתר של חלקי הפנים	חוסר אדקווטיות וחוסר בטחון מאחורי התנהגות דומיננטיות ותוקפנית
פנים מוצללות	חרדה

עיניים

עיניים גדולות במיוחד, מודגשות, בוהות	חשדנות, פרנויה, נטיות תוקפניות מתפרצות (במיוחד אם העיניים שחורות או זוממות), חרדה (עיניים מוצלות), רגישות יתר לדעות החברה, מוחצנות
עיניים קטנות במיוחד או סגורות	מופנמות, נטיות לאינטרוספקציה והתעמקות פנימית
עיגולים קטנים בתור עיניים	נטיות גרסיביות ילדותיות קיצוניות, פיגור שכלי
אישונים חסרים – עיניים ריקות	מופנמות, תפיסת הסביבה בצורה בלתי ברורה ובלתי מובנת, רגשות

אשם בנוגע למציצנות, לא משמעותי עד גיל 10	
תוקפנות, כעס	עיניים פוזלות
חוסר אדקוויטיות כללי, חרדה, הימנעות מקשר	השמטת עיניים
הימנעות מקשר, רצון לא לראות	עיניים עצומות
כיוון הומוסקסואלי	ריסים בדמות הגבר

אוזניים

נורמאלי, אינטליגנציה נמוכה	אוזניים חסרות
רגישות לביקורת, מחשבות שווא, הזיות שמיעתיות, פגם בשמיעה והטרדה בשל כך, אורגניות	אוזניים גדולות, מודגשות ובלטות מתוך שיער שקוף

אף – סמל פאלי (במיוחד שהעניבה מודגשת), גם מייצג סטריאוטיפ חברתי.

קשיים בתחום המיני, פחד סירוס, הרגשת אימפוטנטיות מינית עם פיצוי, דיכאון, ניסיון לבסס תדמית גברית (אצל מתבגרים), חוסר בשלות פסיכוסקסואלית, הרגשת נחיתות עם פיצוי, נטיות הומוסקסואליות, אצל נשים – איבה כלפי גברים, קנאת פין	הדגשת האף ע"י לחץ או בגלל הגודל
פחדים מסמכות	אף מוצל או לא ברור
רגשות דחייה ובוז	אף נשרי או רחב ושטוח
ביישנות	השמטת אף
תוקפנות	הדגשת נחיריים

פה וסנטר – הסנטר הוא סטריאוטיפ לחוזק ונחישות

הגנות רגרסיביות, אוראליות, בעיות הקשורות באכילה, נטיות דיכאוניות, קשיים מיניים, קשיי שפה ודיבור, שימוש בשפה גסה, התפרצויות זעם	הדגשת הפה
תוקפנות מילולית	פה מצויר כקו ישר אחד
נטיות אוראליות ארוטיות, תלותיות	פה אובאלי באופן בולט, או מלא ופתוח
אשמה הקשורה לתוקפנות אוראלית, דיכאון, ביישנות	השמטת הפה
תוקפנות אוראלית, כעס, אצל מבוגרים – סדיזם	ציור שיניים
צרכים ארוטיים אוראליים	תוספת אובייקטים כמו סיגריה
נטיות תוקפניות, דומיננטיות, התגוננות מפני הרגשת חולשה וחוסר החלטיות, מוטיבציה, שאפתנות	הדגשת הסנטר

צוואר – מסמל את החיבור בין ביקורת האני לבין הדחפים היצריים. ככל שהצוואר ארוך יותר, כך רב

הצורך לפקח על הדחפים המאיימים.

עקשנות, אימפולסיביות	צוואר קצר ועבה
קשיחות חברתית, נוקשות, פורמאליות, מוסריות-יתר, קושי בוויסות דחפים	צוואר ארוך במיוחד
סכיזופרניה, פסיכוזה, הרגשת חולשה גופנית ונחיתות גופנית, עם נטיות פיצוי לעוצמה גופנית או תוקפנות, סכיזואידיות	צוואר ארוך ודק במיוחד
חוסר בגרות, פיגור, מצב רגרסיבי, חוסר יכולת לטפל בדחפים בצורה רציונאלית	השמטת צוואר

הצללת צוואר	חרדה
-------------	------

זרועות – מציינות את אופי הקשר בין הפרט לסביבה, אשר משקף את דרגת התפתחות האני ומידת ההסתגלות החברתית.

זרועות רפואיות וגמישות	נורמאלי
ידיים קשוחות וצמודות לגוף	אישיות נוקשה, קומפולסיביות, הגנה, פאסיביות, ביישנות
ידיים מכאניות הפשוטות ב-90 מעלות לאוויר	מצב רגרסיבי, חוסר קשר ואפקט לסביבה
זרועות שבירות	הרגשת חולשה גופנית או פסיכולוגית, חוסר אדקוויטיות
זרועות מודגשות, הדגשת השרירים	נטיות לכוח גופני, תוקפנות (גוף "משולש")
זרועות ארוכות וחזקות	צורך בעוצמה פיסית וקשר פעיל עם הסביבה, תוקפנות
זרועות וידיים ארוכות אך לא שריריות	שאיפה להגנה על-ידי דמות האם
זרועות קצרות במיוחד	חוסר אמביציה, הרגשה של חוסר אדקוויטיות, ביישנות
ידיים קטועות	חוסר בטחון, חוסר אדקוויטיות
השמטת זרועות	רגשות אשמה, דיכאון חזק, הרגשה של חוסר אפקטיביות כללית, חוסר שביעות רצון מהסביבה, חוסר בטחון, חוסר אדקוויטיות, אופייני לסכיזופרניה
השמטת זרועות בציר דמות מהמין השני	הרגשה של דחייה והיעזבות מצד המין השני, במיוחד ההורה מהמין השני, הרגשת אשמה

כף היד

ידיים לא ברורות או עמומות	חוסר בטחון במצבים חברתיים, חוסר בטחון כללי, חוסר פרודוקטיביות
ידיים גדולות	פיצוי על חוסר יכולת ליצור קשר, תוקפנות, כעס
ידיים מוצללות או מושחרות	חרדה בקשר ליצירת קשרים, הרגשת אשמה (בד"כ כתוצאה מתוקפנות או אוננות)
ידיים בכיסים	אוננות, בטלה, התנהגות עבריינית
ידיים מאחורי הגוף שאינן נראות	נטייה להימנעות, הרגשת אשמה
ידיים שמכסות את האזור הגניטלי	אוננות
ידיים מנופחות	דחפים מעורבים
השמטת ידיים	הרגשה של חוסר אדקוויטיות, חרדת סירוס, סכיזופרניה, אורגניות
ידיים מאוגרפות	נטיות תוקפניות מודחקות, שעשויות להתבטא בצורה עקיפה
ידיים קטועות	חוסר בטחון, חוסר מותאמות מבחינת תפקוד

אצבעות – איברי מגע עם הסביבה.

אצבעות בצורה קווים ישרים או ווים	נטיות אגרסיביות אינפנטיליות (קשורות אולי לפרנויה), נחיתות
אצבעות קמוצות	תוקפנות, מרדנות (מאפיין עבריינים מתבגרים)
פירוט פרקי האצבעות והציפורניים	נטיות קומפולסיביות, בקרה אובססיבית של נטיות תוקפניות, אינטלקטואליזציה

אצל ילדים – שכית. אצל מבוגרים – תוקפנות, ילדותיות, גרסיביות	אצבעות ללא ידיים
הרגשה של חוסר אדקוויטיות, נטיות גרסיביות, מצב אורגני	אצבעות כדוריות
הרגשת אשמה (בד"כ קשור לגניבה או אוננות)	אצבעות מוצלות או מודגשות מאוד
נטיות גרסיביות	אצבעות ארוכות במיוחד
אוננות והרגשת אשמה	הדגשת האגודל או השמטתו

רגליים – איברי התנועה, קשור להרגשה של בטחון או חוסר בטחון.

צורך חזק לאוטונומיה	רגליים ארוכות מאוד
חרדה	רגליים צמודות
בלבול בזהות המינית	רגליים לא תואמות למין
הרגשה של חוסר תנועה, מוגבלות בתנועה	רגליים קצרות מאוד
נטיות תוקפניות	רגליים מודגשות
הרגשה של חוסר אדקוויטיות, הידרדרות פסיכולוגית (למשל במצב של סניליות או אורגניות)	רגליים מצומקות, דקות או מוצלות, כשהגוף שלם
פאניקה הומוסקסואלית	רגליים הנראות מעבר למכנסיים שקופות, במיוחד אם הן מוצלות
חוסר בטחון, חוסר אדקוויטיות	השמטת רגליים
הפרעה מינית	סירוב לצייר רגליים / חלק תחתון, או ציור כלאחר יד

כפות רגליים – סמל לפין, או אמצעי התקפה.

בעיות מיניות, הרגשה של חוסר אדקוויטיות, נטיות תוקפניות	הדגשת כפות הרגליים
חוסר בטחון, צרכי תלות, הפרעות פסיכוסומאטיות	כפות רגליים קטנות במיוחד
חוסר בטחון, חוסר אדקוויטיות	השמטת כפות רגליים
דיכאון	התנגדות לציור כפות רגליים
נטיות תוקפניות חזקות (אולי פתולוגיות)	ציור אצבעות רגליים בדמות שאינה עירומה
דיכאון, ייאוש	ציור כפות הרגליים ראשונות עם תשומת לב
הדחקה של תוקפנות	אצבעות רגליים וסביבן קו

אופי העמידה

תוקפנות, חוסר בטחון	עמידה רחבה
חוסר בטחון חמור, תלותיות (אופייני לאלכוהוליסם)	רגליים צפות באוויר
מתיחות, הפרעה מינית, בצירוף עם ידיים צמודות לגוף – הגנות נוקשות (אופייני לסכיזופרניה פרנואידית)	רגליים צמודות זו לזו
מוטיבציה ואנרגיות מופחתות	זמות יושבת
פרנויה, התנגדות להכיר במציאות, חוסר הסתגלות נוקשה	עמידה נוקשה, כשצד הגוף מופנה לצופה

גוף – משכן הדחפים.

גוף עגול	אישיות פאסיבית, חוסר תוקפנות, ילדותיות, רגרסיביות, הומוסקסואליות
דמות מרובעת	דמות גברית
גוף רזה בציור בן המין	חוסר שביעות רצון ממבנה הגוף, רגשי נחיתות
גוף שמצויר כשני קווים מקבילים	ילדותיות, רגרסיה, חוסר ארגון באישיות
אי-סגירת החלק התחתון של הגוף	הטרדה מינית
גוף מעוות מאוד	מצב אורגני או פסיכטי
הצללות בדמות הנקבה (במיוחד אם מצוירת ראשונה ע"י גבר)	דחייה של דחפים גופניים בשילוב תוקפנות כלפי נשים, חרדה
השמטת הגוף	הידרדרות במצב הנפשי

כתפיים – קשורות לכוח פיסי.

מחיקות או הדגשות בציור הכתפיים	עיסוק בכוח פיסי, שאיפה לגבריות (אופייני לפסיכוסומאטיות ומתח)
אישה עם כתפיים רחבות שמצויר ע"י גבר וגבר עם כתפיים מעוגלות שמצויר ע"י אישה	בלבול ביחס לזהות המינית
הדגשת הכתפיים בציורי אישה	"מחאה גברית"
כתפיים מאסיביות בציור גבר	תוקפנות, אמביוולנטיות מינית המוסווית ע"י הצגת עוצמה גברית

מותניים (קו החגורה)

קו עבה המפריד בין הגוף לחלק התחתון	קונפליקט מיני אקוטי
קו חגורה גבוה או נמוך מדי	קונפליקט ביחס לתפקוד המיני
חגורה מקושטת	שליטה חזקה בדחפים יצריים
הדגשת החיבורים	חשש מפני התפרקות הגוף

שדיים, איברי מין, ישבן

עיסוק בשדיים	אצל גברים – חוסר בשלות פסיכוסקסואלית ורגשית, צרכים אוראליים ותלותיים
שדיים מוגדלים	אצל נשים – הזדהות עם דמות נשית דומיננטית ופרובוקטיבית
הדגשת הישבן	סטיות מיניות
ציור איברי המין	נטיות התנהגות פרימיטיביות, תוקפנות, כעס, סכיזופרניה
ציור איברי מין פנימיים	סכיזופרניה, מאניה
בלבול ביחס לאפיונים מיניים	בלבול כתוצאה מחוסר הסתגלות מינית

לבוש

לבוש יתר	ילדותיות, אגוצנטריות, הפרעות מיניות, צורך חזק בדומיננטיות וחברתיות, נרקיסיזם חברתי
מחסור בלבוש או עירום	ילדותיות, אגוצנטריות, מרדנות, הפרעות מיניות, נרקיסיזם (במיוחד כשהשרירים מודגשים), חוסר סיפוק באינטראקציה חברתית, מופנות, נטייה

לסיפוקים דמיוניים (אופייני לסכיזופרניה וסכיזואידיות), תוקפנות, כעס	
נטיות למציצנות ואקסהיביציוניזם, סכיזופרניה, שיפוט לקוי	לבוש שקוף
אישיות תלותית, ילדותיות, חוסר אדקוואטיות, רגרסיה (במיוחד כשמצוירים באופן מכני לאורך האמצע), אגוצנטריות, בעיות סומאטיות, מודעות לגוף, אובססיות	הדגשת כפתורים
אצל גברים – ילדותיות, תלותיות אצל נשים – דיכאון אימהי, נטיות פסיכופטיות	הדגשת כיסים
רגשות של חוסר אדקוואטיות מינית (במיוחד אצל מתבגרים וגברים מעל גיל 40), הטרדה מינית עם אפשרות לקונפליקט הומוסקסואלי	הדגשת עניבה
מודעות וייאוש ביחס לחולשה מינית, נחיתות מינית	עניבה קטנה
מיניות אגרסיביות, שיכולה להוות פיצוי על פחד מאימפוטנטיות	עניבה ארוכה וגדולה
תוקפנות מינית גלויה	הטיית עניבה לצד אחד
נטיות אובססיביות ונשיות (אופייני למתבגרות)	הדגשת נעליים – פירוט וקישוט
הסתרה, חוסר בטחון, כובע בולט ומודגש – עיסוק בגבריות	כובע

תוספות

הטרדה מינית, שאיפה לגבריות	מקטרת גדולה ובולטת, או מעלה עשן
הטרדה מינית, שאיפה לגבריות	סיגריות מודגשות מאוד
שליטה רגשית מאומצת, עיכוב של דחפים תוקפניים	כפפות

מאפיינים כלליים

הימנעות, חוסר בטחון, נגטיביזם, איבה, דלות ביחסים בין-אישיים, נטיות פסיכופטיות	דמות מקלות
דימוי עצמי נמוך, חוסר בטחון, ביישנות, דיכאון	דמות קטנה
איבה כלפי בני-אדם	ליצנים, חיילים, מכשפות
חוסר בטחון, חוסר אדקוואטיות	דמות גרוטסקית
קיבעון רגשי חזק, נטיות רגרסיביות	ציור הנראה הרבה יותר צעיר מהנבדק
הזדהות עם דמויות ההורים	ציור הנראה הרבה יותר מבוגר מהנבדק
חוסר בגרות מינית	ציור הדמות מהמין השני נראה הרבה יותר מבוגר
בקרה רגשית אובססיבית, קומפולסיות, אינטלקטואליזציה מוגזמת, ריחוק מבחינה רגשית, דיכאון, פסיכוסומאטיות ומתח, מכאניות (אופייני לסכיזופרניה פרנואידית)	סימטריה מוגזמת
חוסר קואורדינציה, חוסר אדקוואטיות גופנית, מושג עצמי לא מאוזן, חוסר תשומת לב, שליטה חלשה, פעילות יתר, אופייני לאורגניזם וניורוטיים	שיבוש רב של הסימטריה

הרגשת קו האמצע (למשל עם כפתורים)	הרגשת נחיתות, במיוחד גופנית, עשוי לשקף גם סכיזופרניה
מחיקות מופרזות	חוסר בטחון, חוסר החלטיות, חרדה, חוסר סיפוק עצמי, אובססיביות-קומפולסיביות, פסיכופתיה
ציור בפרופיל של כל הדמות	הימנעות (במיוחד אם הידיים בכיסים או מאחורי הגב), קושי לחשוף ולהיחשף, מצביע על יכולת אינטלקטואלית
בלבול – ציור פרופיל עם פנים מלפנים	מצב אורגני, פסיכוזה, סכיזופרניה
הפרזה בפרטים	נטיות אובססיביות-קומפולסיביות, נוקשות, חרדה
פרטים ביזאריים	פסיכוזה
אצל גברים – דמות אישה גדולה מהגבר	פאסיביות, הזדהות מינית בלתי מתאימה, רגשות של חוסר אדקוויטיות או חוסר קומפטנטיות. נורמאלי אצל ילדים צעירים
אצל נשים – דמות אישה גדולה מהגבר	שאיפות גבריות, בוז כלפי גברים
ציור ראשון של דמות מהמין השני	קונפליקט או אמביוולנטיות ביחס להזדהות, נטיות הומוסקסואליות, רגרסיה, תלות
המעטה בהבדלים בין המינים	רגרסיה

רורשאך

ציינון

מיקום

W	כל הכתם
D	חיתוך שכיח של הכתם
Dd	חיתוך לא שכיח
Dd99	חלק שלא מופיע באטלס
S	התייחסות ללבן (מצטרף ל-W, D או Dd)

DQ – Developmental Quality

O	Ordinary – אובייקט אחד בעל צורה מוגדרת וברורה
+	שני אובייקטים או יותר המתוארים בנפרד אך קשורים זה לזה (לא רק נוכחות של שניהם), כשלפחות לאובייקט אחד יש צורה מוגדרת.

- V** אובייקט יחיד בעל צורה לא מוגדרת (עלה, ענף).
- V/+** שני אובייקטים או יותר, המתוארים בנפרד אך קשורים זה לזה, שאין להם צורה מוגדרת.

דטרמיננטים

- F** תוכן התגובה נקבע רק על סמך אפיוני הצורה של הכתם
- M** תנועה אצל אנשים או תנועה אנושית בבעל-חיים או דומם, חוויה סנסורית (עצב, שמחה, קול חזק), תנועה של בעל-חיים שלא מותאמת למין (קוף נובח)
- FM** תנועה בבעל-חיים שמותאמת למין
- m** תנועה באובייקטים דוממים, גם תנועה נרמזת (מפל)
- Mnone** תנועה אנושית חסרת צורה, תוכן של תחושה סנסורית או מושג מופשט.
- C , CF , FC** תגובה המבוססת על צבע כרומטי (עם/בלי התייחסות לצורה באופן ראשוני/משני)
- Cn** כל התגובה היא חלק בכתם שמזוהה כצבע
- C[|] , C[|]F , FC[|]** תגובה המבוססת על צבע אכרומטי (עם/בלי התייחסות לצורה באופן ראשוני/משני)
- T , TF , FT** ההצללה בכתם יוצרת רושם של טקסטורה. תיאור מבנה החומר, או נגיעה בכרטיס בכוונה על מנת להדגים את התחושה שמעורר המגע בחומר (עם/בלי התייחסות לצורה באופן ראשוני/משני)
- V , VF , FV** ההצללה בכתם יוצרת רושם של עומק או ממדיות (עם/בלי התייחסות לצורה באופן ראשוני/משני)
- Y , YF , FY** ערות לגוונים שאינה T או V (עם/בלי התייחסות לצורה באופן ראשוני/משני)
- FD** תגובה עם תחושה של עומק, מרחק או ממדיות הנקבע בגלל הגודל או הצורה של הכתם
- rF , Fr** הסימטריה מעוררת רושם של השתקפות אובייקט או דמויות ראי של אובייקט (עם/בלי דרישות צורניות ספציפיות)

- (2) תגובה המבוססת על הסימטריה של הכתם וכוללת שני אובייקטים זהים ונפרדים, שאינם שיקוף או מראה זה של זה.
- בלנדים** אם יש כמה דטרמיננטים מאותה קבוצה (למשל, C ו-CF), לא נותנים את שניהם, אלא רק את החמור יותר

Form Quality

- ניתן רק לתשובות שיש בהן F. כלומר, לא ניתן כשיש רק C^l, C, Y, T, V, Mnone
- o** ordinary - שימוש בכתם באופן ברור ומצוי. הצורה תואמת את התוכן. תשובה שכיחה שניתן לראות בקלות.
- u** unusual – תשובה ששכיחותה נמוכה ואשר קווי המתאר בה אינם מסולפים באופן משמעותי. תשובות לא שכיחות אך ניתנות לזיהוי קל ומהיר.
- minus – שימוש מעוות, מלאכותי ולא ריאלי בצורה. התשובה נכפית על הכתם ללא התחשבות או כמעט ללא התחשבות במבנה הכתם.
- +** superior – שימוש בכתם באופן מפותח ומעובד אשר מעשיר את איכות התגובה (רק לתגובות שמופיעות באטלס כ-o)

תוכן

- H** אדם שלם, דמות היסטורית אמיתית (יש לתת Ay בנוסף)
- (H)** אדם שלם מהמיתולוגיה או מהסיפורים (ליצן, פיה, ענק, מכשפה, דמות מהאגדות, מלאך, ננס, שטן, רוח, יצור מדע-בדיוני בעל צורת אנוש, מפלצות דמויות אנוש)
- Hd** חלקי גוף אדם או דמות אדם חסרה (רגל, יד, אצבע, כף רגל, ראש, אדם בלי ראש, חלק תחתון של אדם)
- (Hd)** דמות אדם לא שלמה מהמיתולוגיה או מהסיפורים (ראש של שטן, יד של מכשפה, עיני מלאך, ראש דלעת, כל מסכה מלבד מסכות של בעלי-חיים)
- Hx** ייחוס רגש אנושי או חוויה חושית לאובייקטים, באופן חד משמעי (אנשים מאוהבים מסתכלים אחד על השני, חתול עצוב, אנשים שכועסים אחד על השני, אדם נרגש, אדם שנמצא בכאב רב). תגובות M חסרות צורה המערבות רגש או חוויה סנסורית (אהבה, אושר, דיכאון, שנאה, ריח, צליל, פחד) (יש לתת AB בנוסף)
- A** חיה שלמה
- (A)** חיה שלמה מהמיתולוגיה או מהסיפורים (חד-קרן, דרקון, צפרדע קסומה, סוס מעופף, הפנתר הוורוד)
- Ad** דמות חיה חסרה או חלקים של חיה (רעמת סוס, צבת של סרטן, ראש של כלב, עור של חיה)
- (Ad)** דמות חיה לא שלמה מהמיתולוגיה או מהסיפורים (הכנף של פגסוס, הרגליים של פו הדוב, כל מסכות החיה)
- An** אנטומיה – איברים פנימיים (שלד, שרירים, עצמות, לב, ריאות, בטן, כבד, כיבה, מוח, גולגולת, חוליות)
- Art** ציור, רישום, שרטוט, קישוט או פסל, אבסטרקטי או מדויק, חפצי אמנות (פסל, תכשיט, נברשת, פמוט, נזר, חותמת, סמל, קישוט, נוצה שנענדת כקישוט, ציור של משהו – יתכן קידוד תוכן נוסף)
- Ay** אנתרופולוגיה – אובייקטים עם התייחסות תרבותית או היסטורית ספציפית (סירה ויקינגית, טוטם, קסדה רומאית, הכובע של נפוליון, הכתר של קליאופטרה, ראש חץ, גרזן פרה-היסטורי, כובע נוצות אינדיאני)
- Bl** דם (של אדם או בעל-חיים)

Bt	בוטניקה – כל צמח חי או חלקי צמח (פרח, עץ, שיח, אצות, עשב-ים, עלה, גזע, שורש, קן של ציפור)
Cg	פרטי לבוש (כובע, מגפיים, מעיל, עניבה, מכנסיים, חגורה, צעיף)
Cl	עננים (ערפל אדים מקודדים כ-Na)
Ex	התפוצצות, פיצוץ, זיקוקי-דינור (תמיד מלווה ב-m)
Fi	אש בוערת, עשן, נר בוער, לפיד (לרוב מלווה ב-m)
Fd	מזון, או מזון חיות תואם לזן (עוף מטוגן, גלידה, ירקות, צמר גפן מתוק, מסטיק, ציפור אוכלת תולעת או חרק)
Ge	גיאוגרפיה – מפות, ארצות, יבשות, איים (לא חלקי נוף או טופוגרפיה)
Hh	ריהוט וחפצי בית (כיסא, מיטה, כרית, צלחת, שטיח, סכין, ספל, צינור גינה, כוס, עור חיה (גם Ad), סכו"ם, תשובות שיקודדו גם Art – נברשת, קערה לקישוט)
Ls	נוף יבשתי או ימי (הר, גבעה, אי, מערה, סלע, מדבר, ביצה, שונית אלמוגים, סצנה תת-ימית)
Na	טבע – דברים שלא נכללו בבוטניקה, גיאוגרפיה או נוף (שמים, שלג, מים, לילה, שמש, ירח, כוכבים, אוקיינוס, נהר, אגם, קרח, גשם, ערפל, אד, קשת בענן, סופה, טורנדו, טיפת גשם)
Sc	מדע או מדע בדיוני (בקטריה, נבט, חללית, מטוס, בניין, גשר, מנורה, מיקרוסקופ, אופנוע, כלי נגינה, תחנת ראדאר, כביש, טיל, רכבת, טלסקופ, נשק, לוויין טלוויזיה)
Sx	איברי מין או פעילות בעלת אופי מיני (בד"כ נלווה ל-H, Hd, An) (משגל, פין, וגינה, שדיים (פרט למצב בו מתוארים כדי לזהות את הדמות כנשית), וסת, ישבן, אשכים, הפלה)
Xy	רנטגן, של שלד או איברים (תמיד מלווה בציינון של הצללה, ולא ניתן An)
Id	תגובות ייחודיות שאין להן קטגוריה אחרת

אם מופיע גם Bt וגם Ls, נותנים רק את אחד מהם.

אם מופיע Bt או Ls וגם Na, נותנים רק את Na.

P – תכנים פופולאריים

כרטיס	מיקום	
I	W	עטלף או פרפר
II	D1	חיה, בד"כ ראש כלב, דב, פיל או כבש, או בע"ח שלם
III	D1 או D9	איש או שני אנשים או ייצוגיהם: בובות, קריקטורות
IV	D1 או W	איש או דמוי אנוש כמו ענק, מפלצת וכו'
V	W	פרפר או עטלף
VI	D1 או W	עור של חיה, עור, שטיח, או פרווה
VII	D1 או D9	ראש אדם או פני אדם המזוהים כנשים, ילדים, אינדיאנים או ללא מין
VIII	D1	בעל חיים שלם (דב, כלב, שועל, מכרסם) גם כשבעה"ח הוא ב-W
IX	D3	איש או דמוי אנוש כמו מכשפה, ענק, יצור או מפלצת

X	D1	עכביש או סרטן
---	----	---------------

Z-Score

ניתן רק כשיש F בדטרמיננטים (כולל תנועה)

ZW	תגובת W ללא DQ=v
ZA	חיבור מספר אובייקטים נפרדים בקשר משמעותי, באזורים סמוכים של הכתם (שנוגעים זה בזה)
ZD	חיבור מספר אובייקטים נפרדים בקשר משמעותי, באזורים לא סמוכים של הכתם
ZS	תגובה שמשלבת באופן ברור אזור לבן עם אזורים אחרים של הכתם, כולל הגדרת החלק הלבן ע"י הנבדק

Special Scores

DV	ניאולוגיזם, שימוש לא מתאים במילה או במטבע לשון ("שני פרצופים מטוגנים")
DR	שימוש עודף בשפה, בו הנבדק מזהה פעמיים את האובייקט ("זוג של שני ציפורים") ביטויים לא מתאימים או לגמרי לא רלוונטיים לתגובה ("רחם, הוא לא יפה כי התינוק איננו")
INCOM	תשובות פלואידיות וארוכות, לעתים עם קושי בהגדרת האובייקט ("אני מדען, אני רואה ראש, זנב, רגליים, כמו חרק, אבל יש לי בעיות לראות אותו"), חשיבה נסיבתית
FABCOM	דחיסה של פריטים, צבעים או דמויות לא הולמים לפרצפט אחד ("פרפר עם ידיים"), כל האנשה תקבל רמה 1. לא כולל דמויות שנאמר במפורש שהן מסרט מצויר
CONTAM	קשר בלתי מתקבל על הדעת בין שניים או יותר אובייקטים בכתם ("שני אפרוחים מחזיקים כדורסל"), או שקיפות לא מותאמת ("בית והסלון שבפנים"). האנשה – רמה 1, חיבורים מוזרים, שקיפות – רמה 2
ALOG	שתי התרשמויות או יותר מאותו הכתם מחוברות לתגובת פרצפט יחיד שמסלפת את המציאות ("פרפרח"). אם מופיע – לא ניתן DV, DR, INCOM, FABCOM, ALOG
PSV	הנבחן נותן מיוזמתו הסבר מאולץ או מסולף איך הגיע לתשובה, ותשובתו מעידה על רפיון מחשבתי ("זה דשא כי זה קרוב לארנב"), כולל התייחסות קונקרטיה, ללא אלמנט של פירוש, חוסר הפרדה בין מסמן למסומן
	פרסברציה בתוך כרטיס (שתי תשובות עם אותו הציינון בדיוק – מיקום, DQ, דטרמיננטים, FQ, קטגוריית תוכן, Z). Special Scores ו-P לא חייבים להיות זהים.
	פרסברציה בתוכן (א. "שני אנשים" ב. "אותם שני אנשים")
	פרסברציה מכאנית ("עטלף", "עטלף צבעוני", "לאן נעלם העטלף")

AG	כל תנועה אגרסיבית (נלחמים, שובר, קורע...)
MOR	כל אובייקט המתואר הרוג, מושמד, הרוס, מקולקל, ניזוק, או תחושה ומאפיינים דיספוריים
Per	הנבחן מוסיף באופן ספונטאני הערות על עצמו, עברו וכו' בכדי להצדיק את התגובה ("היה לנו פעם כזה")
CP	השלכת צבע – הנבחן רואה צבעים היכן שאין צבע
COP	כל תגובה של שיתוף פעולה ("שני כושים מבשלים ביחד")
AB	כל תגובה אבסטרקטית – תחושה סנסורית, ייצוג סימבולי (לא ניתן על תשובות של אמנות אבסטרקטית), לא חייבת להיות התייחסות מילולית מפורשת להסמלה

ייצוגי דמויות אנוש – PHR, GHR

ניתן כאשר התגובה עומדת באחד מהקריטריונים:

- א. מכילה אחד או יותר מהקודים לתוכן אנושי: Hx, (Hd), Hd, (H), H
- ב. מכילה את הדטרמיננט M (תנועת אנוש)
- ג. מכילה את הדטרמיננט FM (תנועת חיה) וקיבלה SS של COP או AG

צעדים בקביעת PHR או GHR:

1. **GHR** לתגובות עם תוכן Pure H וממלאות את כל התנאים הבאים:
 - א. איכות הצורה $FQ = u, o, +$
 - ב. אין הפרעות חשיבה (SS קוגניטיביים) פרט ל-DV1 או DV2
 - ג. אין ציון AG או MOR
2. **PHR** לכל התגובות הנותרות הממלאות אחד מהתנאים הבאים (או את שניהם):
 - א. איכות צורה - $FQ =$ או אין צורה ($FQ = \text{Mnone}$)
 - ב. איכות צורה $FQ = u, o, +$ אבל מתלווה הפרעת חשיבה חמורה (A LOG), קונטמינציה, וכל SS מדרגה 2: (FAB2, INC2, DR2, DV2)
3. **GHR** לכל שאר תשובות האנוש שנותרו, שיש להן תוכן של COP אך אין תוכן של AG
4. **PHR** לכל שאר תשובות האנוש שנותרו, הממלאות אחד מהתנאים הבאים (או את שניהם):

ציון FAB (נותרו רק FAB1) או MOR או התוכן An
5. **GHR** לכל שאר התשובות שנותרו, שניתנו לכרטיסים 3,4,7,9, אשר מצויינות כ-Popular
6. **PHR** לכל שאר התשובות שנותרו, הממלאות את אחד התנאים הבאים (או את שניהם):

א. ציון מיוחד של AG, MOR, INC, DR (נותרו רק DR1 ו-INC1)

ב. אובייקט חלקי, כלומר Hd (ולא Hd):

7. GHR לכל שאר תשובות האנוש שנותרו

חישוב – Structural Summary

חלק עליון

1. מאפייני מיקום

א. פעילות ארגונית –

Zf = מספר הפעמים שניתנה תשובת Z בפרוטוקול.

$ZSum$ = סכום ערכי כל ציוני ה-Z.

$ZEst$ = בהתאם ל-Zf, מתוך הטבלה.

ב. מיקום – שכיחויות של כל מצייני המיקום בנפרד. לא מפחיתים את ציינון S מתגובות D, W או Dd.

ג. Developmental Quality – שכיחויות הסוגים השונים של DQ, ללא קשר למיקום.

2. דטרמיננטים – שכיחויות של כל סוג דטרמיננט בנפרד, פרט למקרים של בלנד. כל בלנד נרשם בחלק

נפרד – Blends, והדטרמיננטים בתוך הבלנד שנרשמו שם אינם נספרים שוב כשרושמים בטורים של הדטרמיננטים הבודדים.

3. איכות צורה – Form Quality – רישום חלוקת המדדים, ע"פ שלוש חלוקות -

FQx = השכיחויות של כל אחד מ-4 סוגי ה-FQ ו-Fnone, של כל התגובות בפרוטוקול.

$MQual$ = השכיחויות של כל אחד מסוגי ה-FQ, בתוך כל התגובות עם תנועה אנושית.

$W+D$ = השכיחויות של כל אחד מסוגי ה-FQ, בתוך כל תגובות ה-W וה-D.

4. תכנים – סך התגובות עבור כל אחד מסוגי התוכן. לא משנה אם התוכן הוא ראשוני או משני.

5. Approach Summary – תיעוד רצף התגובות מבחינת מיקום, עבור כל כרטיס (W, D, WS).

6. Special Scores – שכיחויות של כל אחד מה-Special Scores, וכן חישוב של המדדים –

Raw Sum6 = סך תגובות ה-DV, INCOM, DR ו-FABCOM (משתי הרמות), וכן ALOG ו-CONTAM.

Wsum6 = חישוב סכום משוקלל של תגובות Special Scores ע"פ הנוסחה (המשקלות מופיעות בדף) –

$$WSum6 = DV1 + 2 \times DV2 + 2 \times INC1 + 4 \times INC2 + 3 \times DR1 + 6 \times DR2 + 4 \times FAB1 + 7 \times FAB2 + 5 \times ALOG + 7 \times CONTAM$$

חלק עליון

לב הפסיכוגרם

שכיחויות מועתקות מתוך החלק העליון = $SumY, SumV, SumT, SumC^I, m, FM$

R = מספר התגובות

$$L = \text{מספר התגובות שהן רק } F, \text{ חלקי מספר התגובות פחות תגובות } F. \frac{F}{R-F}$$

EB = סך תגובות M מול הסכום המשוקלל של תגובות הצבע = $SumM:WSumC$, כאשר –

$$WSumC = 0.5 \times FC + 1 \times CF + 1.5 \times C$$

EA = סכום שני צידי ה-EB, כלומר – $SumM + WSumC$

EBPer = מחושב רק כאשר :

(א) ערך ה-EA הוא 4 או יותר

(ב) ערך L נמוך מ-1

(ג) כש-EA בין 4 ל-10, צד אחד של ה-EB גדול בלפחות 2 נקודות מהשני, וכש-EA גדול מ-10,

צד אחד של ה-EB גדול בלפחות 2.5 נקודות.

כשכל הקריטריונים מתקיימים – חלוקת הערך הגדול ב-EB בערך הקטן יותר.

$$Sum FM + m : Sum C^I + Sum T + Sum Y + Sum V = eb$$

es = סכום שני צידי ה-es, כלומר $Sum FM + m + Sum C^I + Sum T + Sum Y + Sum V$

D = חישוב ההפרש EA-es (עם הסימן הנכון) ומציאת ערך D לפי ציוני תקן עם סטיית-תקן 2.5. ניתן

להשתמש בטבלה –

D	EA-es
+5	+13 עד +15
+4	+10.5 עד +12.5

+3	+8 עד +10
+2	+5.5 עד +7.5
+1	+3 עד +5
0	-2.5 עד +2.5
-1	-3 עד -5
-2	-5.5 עד -7.5
-3	-8 עד -10
-4	-10.5 עד -12.5
-5	-13 עד -15

$Adj\ es$ = החסרת m ו- $SumY$ מה- es , פרט ל- m אחד ו- Y אחד.

$EA-Adj\ es = Adj\ D$, והמרה בטבלה לציון D

Ideation – חשיבה והמשגה

שכיחויות מועתקות מהחלק העליון = MOR, Sum6, Level 2 Special Scores, WSum6, M-, Mnone
 $a:p =$ סך תגובות תנועה אקטיבית מול סך תגובות תנועה פאסיבית $M^a+FM^a+m^a:M^p+FM^p+m^p$
 תגובות $a-p$ או $p-a$ נכנסות לשני הצדדים.
 $M^a:M^p =$ סך תגובות תנועה אנושית אקטיבית מול סך תגובות תנועה אנושית פאסיבית. תגובות M^{a-p} או M^{p-a} נכנסות לשני הצדדים.
 $2AB+(Art+Ay) =$ לפי הנוסחה

Affect – רגשות

שכיחויות מועתקות מהחלק העליון = Pure C, S, CP
 $FC:CF+C =$ לצד הימני של היחס נכנסות גם תגובות Cn
 $SumC!:WSumC$
 $Afr =$ מספר התגובות לשלושת הכרטיסים האחרונים, חלקי מספר התגובות לשבעת הכרטיסים הראשונים
 $Blends:R =$ מספר הבלנדים מול מספר התגובות

Mediation – בוחן מציאות

שכיחויות מועתקות מהחלק העליון = P, S-
 $XA\% =$ סך התגובות עם FQ, +, o או u, חלקי מספר התגובות
 $WDA\% =$ סך התגובות עם FQ, +, o או u ומיקום W או D, חלקי מספר התגובות
 $X-\% =$ סך תגובות ה- FQ-, חלקי מספר התגובות

$X + \% =$ סך תגובות ה- $FQ+$ ו- $FQ0$, חלקי מספר התגובות
 $Xu + \% =$ סך תגובות ה- FQu , חלקי מספר התגובות

Processing – תפיסה

שכיחויות מועתקות מהחלק העליון = $Zf, PSV, DQ+, DQv$
 $W:D:Dd =$ יחס התגובות ע"פ המיקום
 $W:M =$ סך תגובות ה- W מול סך תגובות תנועה אנושית
 $ZSum-Zest = Zd$ (עם הסימן הנכון)

Interpersonal – יחסים בין-אישיים

שכיחויות מועתקות מחלקים קודמים = $COP, AG, Food, Pure H, PER, SumT, a:p$
 $GHR:PHR$
 $sum H+(H)+Hd+(Hd) = Human Cont$ (לא נכלל Hx)
 $(Bt+2Cl+Ge+Ls+2Na) = Isol Indx$ חלקי סך התגובות

Self Perception – תפיסה עצמית

שכיחויות מועתקות מהחלק העליון = $Fr+rF, FD, MOR, An+Xy, SumV$
 $H:(H)+Hd+(Hd)$
 $3r+(2)/R =$ הסכום של סך תגובות הזוג, וסך תגובות ההשתקפות כפול 3, חלקי סך התגובות

פרשנות

מדדי מיקום – קשורים לסגנון הסריקה של שדה הגירוי.

צפוי: ממוצע של 8-9 תשובות W , 13 תשובות D , 0-1 תשובות Dd , 3-1 תשובות עם S .

W גבוה (מעל 2 ס.ת)	השקעה עודפת של אנרגיה, חוסר יכולת לראות בפשטות, עיסוק יתר בלהחזיק את העולם, קושי במפגש עם המציאות, יכול להיות קשור לחרדה, דריכות וחשדנות. לא קשור בהכרח לאיכות הסריקה
W מאוד גבוה עם הרבה DQ+	כיוון של גרנדיוזיות, מאניה
W מאוד גבוה עם הרבה DQv	סכיזופרניה, נטייה לחבר, אבל לא יוצא שום דבר, אימפולסיביות, חוסר בשלות
W תקין (עד 2 ס.ת)	תחכום קוגניטיבי, יכולת ראייה כללית, רחבה, מורכבת, מוטיבציה גבוהה בארגון העולם, שאפתנות, השקעה בעולם, יכולת אינטגרציה
W נמוך עם הרבה D	קושי בתפיסה אינטגרטיבית, חוסר תחכום, חוסר השקעה בסריקה, חרדה, דיכאון, צמצום, חוסר כוחות, מוטיבציה נמוכה
W>D	שאפתנות, רצון להתמודד במכלול
D גבוה והתגובות באיכות טובה	תפיסה קונבנציונאלית, ארציות, פשטות, קצת הגנתיות, אובססיביות
D גבוה מדי (בעיקר עם תגובות בעייתיות)	צורך להחזיק את המציאות, מתוך חרדה סביב פירוק, חוסר כוחות, הימנעות מראיית המורכבות, דלות קוגניטיבית, דיכאון, אובססיביות
רק תגובות D	חוסר השקעה בסריקה, התייחסות למאפיינים הברורים והפשוטים שבשדה התפיסה
הרבה Do	דיכאון
הרבה Dd (3 ומעלה)	אובססיביות, נגטיביזם, בעיות מיקוד, השקעה בטפל, עיסוק בפרטים, פסיכוזה (לבדוק את בוחן המציאות), חרדה, פרנויה
S גבוה (3 ומעלה)	נגטיביזם, דיכאון, ריקנות, בלבול תפיסתי בין דמות לרקע, מתח, כעס, תוקפנות, קושי בקיום מערכות יחסים ארוכות ומשמעותיות, פרנויה, דיכאון, הפרעות התנהגות (אצל ילדים), לקויות למידה
S בעיקר בהתחלה	מתח בעקבות המבחן, התנגדות שקשורה לסיטואציה
S של התייחסות לחלקים הגדולים (רקע לא תחום)	הכעס משפיע על קבלת ההחלטות, הפניית הכעס החוצה
S של התייחסות לחלקים הקטנים (תחומים)	כעס מופנם יותר, אמירה מרוככת יותר, אובדנות

DQ – Developmental Quality

צפוי: 12-13 תשובות 0, 6-7 תשובות +, 1-2 תשובות v וללא v/+

0 מאוד גבוה	קושי במורכבות, הגנתיות (מתקשר להרבה תגובות D והרבה תגובות F)
+ קצת יותר מהנורמה	מוטיבציה ויכולת טובה לסינתזה בעולם, יכולת קוגניטיבית טובה, מורכבות רגשית, מוטיבציה גבוהה לארגן את העולם
הרבה מאוד תגובות + (מעל)	השקעה מאוד גדולה, דריכות, חרדה, צורך לחבר, להחזיק דברים,

1.5 ס.ת – 2/3 מהתגובות)	פרנויה, חשדנות, פחד מהתפרקות, צריך לבדוק ביחס לכמות הכוחות
הרבה v	חוסר יכולת להעניק משמעות לעולם, חוסר השקעה, חוסר התחייבות, אישיות דיסוציאטיבית, מאפיין ילדים צעירים, חוסר גיבוש של אובייקטים שלמים
יותר מ 1-2 תגובות v/+	אצל מבוגרים – קושי להתחייב למציאות וליצור איתה קשר, פעילות מארגנת ומחפשת משמעות, שנשענת על אחיזה לא טובה במציאות, שכיח בסכיזופרניה (עם W). אצל ילדים – סימן חיובי לאינטליגנציה – ניסיון לאחד את התפיסות הלא מאורגנות

דטרמיננטים

F – היכולת לראות את העולם בלי לערב צרכים ורגש, רק בהתבסס על ההיגיון.

35% מהתגובות	כפי שמצופה (9 מתוך 22)
מעל 60% תגובות F	צמצום, קונקרטיות, הגנתיות, מורכבות רגשית נמוכה, סכיזואידיות, דיכאון, חוסר כוחות, אנטגוניזם
מעל 80% תגובות F	דלות פסיכולוגית, פתולוגיה חמורה
מעט תגובות F	קושי לראות את העולם נקי מקונפליקטים, הצפה, השלכות רבות

M – קשור לעולם הפנימי של הנבדק, יכולת הפשטה טובה, ויכולת קוגניטיבית טובה (אם ה-DQ של התגובות תקין). כשהתגובות טובות – מראה על יכולות וכוחות, פעילות מנטאלית בשלה, מכוונת מטרה, חשיבה בשליטה, מתוכננת ומאורגנת, יכולת לעיבוד פנימי, תובנה ואמפתיה (קריטי לטיפול דינאמי).

20% תגובות M (3-6 תגובות)	כפי שמצופה (+ יותר תגובות אקטיביות מפאסיביות)
M גבוה	הימצאות בטיפול או אחריו, אינטרוספקציה, פרנויה (בעיקר M-)
M נמוך	קונקרטיות, חוסר בשלות רגשית, חוסר עניין ואמפתיה לבני-אדם, סכיזואידיות, אינטליגנציה נמוכה, היעדר יצירתיות, הימנעות מחשיבה כמנגנון הגנה, נורמאלי אצל ילדים צעירים
אין תגובות M	משבר, חוסר יכולת לחשוב, חוסר שליטה, הפרוטוקול לא תקף
יותר תגובות פאסיביות מאקטיביות	ציפייה להצלחה
Mnone	מאוד נדיר, מצביע על קושי בהמשגה, בהתחייבות למציאות, חשיבה לא בהירה

FM – קשור ללחצים פנימיים, קונפליקטים לא פתורים, צורך ראשוני לא מסופק, רצון וצורך בסיפוק.

2-4 תגובות	כפי שמצופה. אצל ילדים - יותר
הרבה FM	חווייה עקבית של לחץ ומתח, תחושת קושי והעדר סיפוק של צרכים ראשוניים, קונפליקטים לא פתורים מהילדות, מוסחות ועומס בגלל חשיבה הקשורה לקונפליקטים לא פתורים, נדודי שינה
FM=0-1	התעלמות מצרכים, חשיבה ללא קונפליקטים, נטייה ל-acting out ברגעי מצוקה, שכיח באנורקסיה (הכחשה של הדחף), ביטוי קונפליקט דרך הגוף, ללא רמה של חשיבה,

אנטי-סוציאליות, ניסיון לצמצם את הדחפים והרצונות כדי להימנע מקושי	
--	--

m – מדד של תחושות מתח, שקשור ללחץ מצבי עכשווי, שנגרם בידי גורמים חיצוניים, ואירועים שקורים.

m=1	כפי שצפוי, מותאם (סיטואציה של מבחן) – לא אצל ילדים קטנים
יותר מתגובת m אחת	חוסר אונים, מתח, חוסר שליטה מצבי שמשפיע על החשיבה, פלשבקים של PTSD

צבע – FC, CF, C, Cn – השפעת הרגש. **מצפים** ל-2-3 תגובות CF, ל-4-3 תגובות FC, ללא C (אצל מבוגרים)

הרבה C	חווייה רגשית גולמית, היסטריה, סוגסטיה, נפוץ אצל ילדים צעירים
FC	חווייה רגשית מווסתת, עם יכולת לייחס משמעות, תחימה של האפקט בחשיבה
הרבה FC	אצל ילדים – מדאיג
אין תגובות צבע	ניתוק רגשי, מצב דיסוציאטיבי, חסימה מאסיבית של רגשות, יכול להופיע בטרומה, עדות למשבר משמעותי, אין חלקים רגשיים, הפרוטוקול לא תקף
Cn	הקצה הקונקרטי של החוויה, ללא יכולת הסמלה, נמצא בפסיכוזה, פגיעות ראש והפרעות קשות, קושי לצאת מהחווייה הרגשית ולתת לדברים משמעות

צבע אכרומטי – FC^l, C^lF, C^l – תחושת רוגז, כעס, דיכאון עצור, מתח, מצוקה רגשית, כיוונים פסיכוסומאטיים. **מצפים** ל-3-1 תגובות מתוך 22.

הרבה C ^l	כעס שלא נפרק החוצה, אולי מפחד מאובדן שליטה, או שאחרים לא יעמדו בעוצמה, תחושה נמשכת של כאב רגשי, מתח, חרדה, דיכאון, פסיכוסומה
FC ^l	יותר מודעות והבנייה של המצוקה הרגשית, יותר ויסות

T, TF, FT – מגע, צורך באחרים, בקירבה פיסית. **מצפים** ל-2-1 תגובות.

T=0	קושי בקשר בין-אישי, הימנעות מקשר, זהירות וקרירות, סכיזואידיות (בישראל – אופייני, לא עושים עניין – המשמעות הנ"ל תקפה רק אם אין עוד הצללות)
T מעל 2-3	צורך גדול באחר, חוויה של מצוקה, צורך, חסך ותלות. משהו אישיותי או אובדן עכשווי, געגוע, כמיהה

V, VF, FV – חוויה של מתח, חרדה ועצבות, הסתכלות מכאיבה על העצמי.

0 תגובות	כפי שמצופה
תגובת V אחת	יש מצוקה אבל לא מאוד גדולה, יכול להצליח בטיפול
שתי תגובות V ומעלה	אשמה וחרדה, תפיסה עצמית שלילית, עיסוק עצמי שלילי, כואב, ביקורתי ומייסר, אובססיה, דיכאון, עבריינות ("איך תפסו אותי...")

Y, YF, FY – חוסר אונים מצבי, אפקטים מייסרים, מצוקה רגשית, מתח וחרדה. **מצפים** ל 0-1.

יותר מתגובת Y אחת	חוסר אונים, חוסר מותאמות עכשווית
-------------------	----------------------------------

FD – אינטרוספקציה חיובית ומאוזנת, יכולת להתבונן פנימה ולראות את העצמי ללא כאב.

1-2 תגובות FD ללא תגובות V	התעסקות טובה עם העצמי, מודעות ללא התמקדות יתר, תקין ונורמאלי
אין תגובות FD ו-R מעל 17	מעט מודעות עצמית, נאיביות לגבי העצמי
3 תגובות FD ומעלה	התעסקות רבה בעצמי, שאפתנות, רצון להיות מותאם, אגוצנטריות, שכיח בתקופות של עיסוק בעצמי (כמו היריון). וגם – משמעות דומה ל-V

Fr, rF – נרקסיזם, פגיעות שמובילה לעיסוק בעצמי.

0	כפי שמצופה
יותר מ-1	קווים נרקסיסטיים, אולי עקב פגיעה של העצמי

(2) – התמקדות תקינה בעצמי ובזולת. **מצפים** ל 6-10 תגובות, בין 1/2 ל-1/3.

מעט תגובות (2)	הערכה עצמית נמוכה, חוסר עיסוק בעצמי, סכיזואידיות
הרבה תגובות (2)	התעסקות רבה מדי בעצמי לעומת הזולת

Blends – המורכבות הרגשית והפסיכולוגית של האדם. קשור גם לאינטליגנציה ויצירתיות, או למצבי

לחץ ומצוקה. **מצפים** ל 3-7 תגובות, 15%-40%. **מצפים** ש-3/4 מהבלנדים יהיו מורכבים משני דטרמיננטים, ובערך רבע מהם יהיו מורכבים מ-3 דטרמיננטים.

אין בכלל בלנדים	צמצום פסיכולוגי, נוקשות, היעדר רגשות או מורכבות רגשית
מעט בלנדים – 2 ומטה	צמצום רגשי, על רקע הגנתי או אישיותי
הרבה בלנדים – 8 ומעלה	מורכבות פסיכולוגית גבוהה, יעילה אם יש משאבים רגשיים ויכולת לבקר את הרגשות
הרבה מאוד בלנדים	מצב לחץ ומצוקה, הצפה רגשית
הרבה בלנדים עם 3+ דטרמיננטים	מורכבות מאוד גבוהה ולא שכיחה, שלרוב מקשה ומעמיסה
בלנד שמתחיל ב-FC או M	סימן טוב – קודם יש ויסות וחשיבה
בלנד שמתחיל ב-V, T, Y, C, FY או m	סימן לא טוב – התחלה בחוסר שליטה
בלנדים עם Y ו/או m	מתח מצבי, הצבה ומורכבות מצביות
בלנד עם הצללה וצבע	הרגשה בו זמנית של רגשות חיוביים וחרדה, רגשות שונים לגבי אותו

Color-shading	המצב – הצפה
Color-shading עם Y	בלבול רגשי שקשור למצב, מדאיג כשמדובר באינטרוברטיים ונמנעים (אין שיתוף ברגשות), סימן אזהרה לאובדנות
בלנד עם שתי הצללות Shading-shading	עומס של מצוקות, עלול להיות קשור לאובדנות, מצוקה רגשית קשה שמשפיעה על הרגשות והקוגניציה, כאב, עצב
בלנד של צבע וצבע אכרומטי	תקיעות רגשית – ביטוי רגש וחסימה
בלנד של m עם C ^l	שילוב של מתח עם דיכאון ורוגז, יכול לנבא אובדנות, חוויה של כוח לעשות דברים יחד עם כאב רגשי גדול
בלנד של m עם C	פסיכוזה ומאניה, ערנות, מתח לא משויים, עיסוק ברגשות
בלנד של m עם הצללה	חוות מתח לא משויים שקשור לסומאטיזציה, חרדה שמבוטאת דרך הגוף

Form Quality – איכות תפיסתית – מדד של ביקורת מציאות – עד כמה הנבדק רואה / תופס את

הדברים כפי שרוב האנשים רואים.

ציפייה: 80%-75% תגובות o, 22%-7% תגובות u, 10%-0% תגובות מינוס, 1-0% תגובות פלוס.

הרבה תגובות o	בוחר מציאות תקין, קונבנציונאלי
רוב התגובות u	תפיסת מציאות באופן ייחודי ויצירתי, תקין אבל פחות מקובל
אין תגובות u	בעייתי – צמצום ללא חופש להיות אחר ו"לשחק", הגנות נוקשות
רוב התגובות מינוס	תפיסה לא מציאותית, כיוון של בוחר מציאות לקוי, פסיכוזה
הרבה תגובות u והרבה תגובות מינוס	אופייני להפרעת אישיות גבולית
2-3 תגובות פלוס	שכיח בקרב משכילים, אובססיביות

תכנים

תוכן	מס' תגובות צפויות	פרשנות (כשמעל לנורמה)
H	15% יותר ממחצית תגובות האנוש	הפנמות אדם, עיסוק בבני אדם, הזדהות תקינה עם דמות אדם המבוססת על משהו ממשי, ייצוגי עצמי ואובייקט תקינים, אמפתיה וראיית הזולת ברמה מציאותית, יכולת לאינטראקציה והבנה. יותר מהצפוי – עיסוק יתר לא רצוי באנשים, אופייני לפרנויה
(H)		בניית ייצוגים של העצמי ושל אובייקטים על-פי דמיון ופנטזיות לא ממשיות
Hd		ייצוגים חלקיים, תפיסה חלקית, אין אינטגרציה של דמות אדם, אין גיבוש של דימוי עצמי וייצוג אובייקט שלמים (מקור התפתחות), חרדות שקשורות ליחסי אנוש וגורמות לצמצום. יש חשיבות לתוכן (ראש ופנים יותר טוב מרגל או עיניים), אופייני לאנשים שעברו התעללות
(Hd)		אין גיבוש של ייצוגי אנוש, ייצוגים דמיוניים וחלקיים

Hx		הפשטה אבסטרקטית, אינטלקטואליזציה
A , (A) , Ad , (Ad)	50%-40%	נפוץ אצל ילדים. יותר מהצפוי - פשטנות, ילדותיות, הגנתיות, סטריאוטיפיות, חוסר השקעה, דיכאון
An		חרדה לשלמות הגוף, קושי להתמודד עם תכנים תוקפניים, היפוכונדריה, אופייני לאנשים שעברו התעללות פיסית, פציעות, תאונות, מחלות, PTSD
Art , Ay		מעבר ללא רגשי, הכחשת דחפים, אינטלקטואליזציה
Bl		דחפים, תוקפנות, יצרים עם בעיה בשליטה
Sc		הרחקה לעולם המכאניות, סכיזואידיות
Cg		כיסוי והסתרה, חשדנות, פרנויה, עיסוק בחיצוניות
Ge,Cl,Na,Ls,Bt	2-3	בידוד מפני בני-אדם, בריחה לטבע, הימנעות מקשר, סכיזואידיות, בידוד וריחוק חברתי ורגשי
Bl , Sx , Fi , Ex	0	יצריות, תוקפנות, מיניות, פוסט-טראומה, אימה מהתפרצות, דחפים, חוסר שליטה, גרסיביות. יותר משתי תגובות סקס – שכיח בפסיכוזה
Fd	0	תלותיות, ילדותיות, גרסיביות, צרכים אורליים, רעב, צורך בקשר, שכיח אצל ילדים
Hh		שמירה וקונפורמיות
Xy		חרדה לשלמות הגוף, עם הגנות של הרחקה, אינטלקטואליזציה, היפוך תגובה של תוקפנות

תגובות פופולאריות – P – תפיסה תקינה וקונבנציונאלית.

ציפייה: 5-7 תגובות כש-R בין 17 ל-18, 4-6 תגובות כש-R נמוך מ-17, 6-9 תגובות כש-R מעל 28.

מעט תגובות P	קושי לראות את המציאות כמו האחרים, חוסר קונבנציונאליות, גם במצבים מאוד ברורים, יצירתיות (כשעם הרבה u), חוסר רצייה חברתית עם תפיסה תקינה של המציאות, חוסר יכולת לראות את המציאות (כשעם הרבה מינוסים)
בהתאם לנורמה	קונפורמיזם, קונבנציונאליות, עיסוק ברמזים ובדרישות החברה
הרבה תגובות P	עיסוק מוגזם במוסכמות, פרפקציוניזם, אובססיביות

Z-Score – מידת המאמץ לעשות אינטגרציה בתגובה, עשיית שלם מחלקים, או חיבור בין חלקים

שמקבל תוכן משמעותי. **ציפייה:** 9-13 תגובות Z מתוך 22 תגובות.

מתחת ל-9 תגובות Z	מוגבלות קוגניטיבית, מוטיבציה נמוכה, דיכאון, קושי להתמודד עם משימה, פשטנות, הפרעות קשב וריכוז, אימפולסיביות, מאניה
מעל 14 תגובות Z	ניסיון לעשות הרבה חיבורים, אינטליגנציה גבוהה, מאמץ גדול לארגן את העולם,

אובססיביות, פרנואידיות, צורך בשליטה, קושי להתמודד עם עמימות, תהליך פסיכוטי	
--	--

Special Scores

תקין, לא נורא	DV1 2-3 תגובות
קושי במיומנויות שפתיות, ריכוז וקשב	DV1 מעל 4 תגובות
חדירת תכנים מהעולם הפנימי, חוויה ראשונית, פגיעה ביכולת להשיג דברים	DV2
רפיון אסוציאטיבי, אימפולסיביות, קשור יותר באישיות	DR1
רפיון אסוציאטיבי חמור, אובדן מרחק, נפוץ בהיפומאניה, פסיכוזה	DR2
חשיבה קונקרטית, התייחסות למה שנראה	INCOM1
הפרעה יותר חמורה, קשור ביכולת המשגה, חדירה של תחומים ראשוניים, קושי בשיפוט המציאות	INCOM2
חשיבה לא ביזארית אבל לא בשלה עד הסוף. בעייתי רק מגיל 12 – חשיבה ילדותית, לא מאורגנת, רפיון אסוציאטיבי, בעיות בבוחן מציאות, בעיות חשיבה	FABCOM1
הפרעה חמורה, קושי לעשות הפרדה בין שני דברים נפרדים, דחיסה, קושי להפריד בין מחשבות, בעיה בחשיבה ובביקורת מציאות	FABCOM2
מיזוג לא מציאותי, גבולות אני פרוצים, קושי לעשות הפרדה ולהשהות בחשיבה, פסיכוזה, הפרעה קשה	CONTAM
קושי לפרק את החשיבה באופן הגיוני, קישור לא נכון של סיבה ותוצאה, חשיבה לא בוגרת	ALOG

PSV – חוסר גמישות קוגניטיבי, חרדה, חוסר כוחות להתגמש, דלות קוגניטיבית.

אופייני לבורדרליין, שימוש בפיצול – אותו דבר הוא פעם טוב ופעם רע, חוסר גמישות חשיבתית, כתוצאה מחרדה, חוסר כוחות להתגמש, דלות קוגניטיבית, חוסר יצירתיות	בתוך הכרטיס – אותו צינור לשתי תגובות באותו מיקום
בעיות נוירוקוגניטיביות, בעיות בתפיסה, דיכאון, סכיזופרניה, דלות וצמצום קוגניטיבי, לא ניתן לפרש את המבחן פירושים רגשיים	פרסברציה מכאנית/חוזרת – אותו דבר לאורך הכרטיסים
נוקשות הקשורה בבעיה רגשית, קושי לשנות סט, קושי לשחרר במישור הרגשי	פרסברציה בתוכן – ציון אובייקט מכרטיס קודם

ריחוק	שימוש מועט ב-AB
ניתוק מהמציאות, אינטלקטואליזציה	הרבה שימוש ב-AB
יחסים בין-אישיים פגועים ובעייתיים, הפנמה של יחסים כתוקפניים, תוקפנות	AG>1
הימנעות מסיטואציות חברתיות	אין COP ואין AG

MOR – דימוי עצמי פגוע ובעייתי. **מצפים** ל-0-1.

MOR>1	פגיעה בחוויה העצמית ובדימוי העצמי
MOR>3	פגיעה חמורה בדימוי העצמי ובחוויה העצמית, פסימיות בחשיבה, ספקנות, ראייה שלילית של העתיד, תחושה שהמאמצים לא ישאו פרי, בושה

GHR:PHR=2-3:1	חוויה חיובית של יחסים, היסטוריה חיוביות
ריבוי GHR	היסטוריה בין-אישית מותאמת, תפיסת עצמי ואחרים באופן שלם, חיובי, הגיוני
ריבוי PHR	היסטוריה בעייתית, קשיים חברתיים, קושי במותאמות, אגרסיביות, דחייה

CP – **מצפים** ל-0

1 ומעלה	חיפוש רגש כשאין רגש, הכחשה של חלקים דיכאוניים, או הגנה מאנית, הימנעות מלהכיל כאב, קושי להתמודד עם כאב ורגשות, סוג של הגנה (אם לא עיוור צבעים), בעיה בביקורת מציאות, עיוות המציאות
----------------	---

Per – אגוצנטריות, חוסר נפרדות, הצטדקות. **מצפים** ל-0-1

2-3	רציונליזציה דרך התנסות אישית, אגוצנטריות, ילדותיות, הצדקה עצמית בשל ביטחון עצמי נמוך, ניסיון לתקשר על סמך החוויה האישית
4 ומעלה	דפוס הגנתי, מישוהו שמרוכז בידע שלו, נוקשות, ערוב של העצמי עם האחר, טרחנות

Structural Summary

R = סך התגובות	L= חסכנות במשאבים	
EB =סגנון התמודדות (אקס': אינטי')	EA =כמות משאבים	EBPer =גמישות
Eb =מקורות המתח	es =סך מתח	D =כוחות לעומת סטרסורים
	Adjes =בניכוי חרדה מצבית	AdjD =בניכוי חרדה מצבית
FM =דחפים ויצרים	SumC =רגש דיספורי	SumT =צורך במגע
m =לחץ מבחון	SumV =הסתכלות מכאיבה	S
		<u>Mediation</u>

Affect

FC:CF+C= מדד ויסות אפקטים
Pure C= היסטוריה והתפרצות
SumC':WSumC= החצנה / עיכוב
Afr= התרחקות / מגע עם רגשות
S= כעס
Blends:R= מורכבות רגשית
CP= הכחשה, ביקורת מציאות לקויה

Mediation

XA%= תפיסת מציאות
WDA%=
X-%= בוחן מציאות
S=- התנגדות למציאות
P= יכולת לראות ברור ורגיל
X+%= בוחן מציאות, דיוק
Xu%= יצירתיות, אידיאליסטיקטיות

אינדקסים

יונים ומעלה

Interpersonal

AG= תפיסה תוקפנית
 COP= תפיסה חיובית
 GHR:PHR= הפנמת אובייקטים אנושיים
 a:p= סגנון תלותי ביחסים
 Food= צרכים לא מסופקים
 SumT= צורך בקשר ומגע
 Human Cont= עניין באנשים
 Pure H= תפיסה מציאותית של אנשים
 PER= אגוצנטריות
 Isol Index= איזולציה, הגנות של ניתוק

Ideation

a:p= נוקשות החשיבה
 Ma:Mp= אופי הפנטזיה
 2AB+Art+Ay= אינטלקטואליזציה
 MOR= חשיבה פסימית
 Sum6= הפרעות חשיבה
 Lv2= הפרעות חשיבה
 WSum6= הפרעות חשיבה
 M= חשיבה לא מחוברת למציאות
 Mnone= חשיבה שנפגעת בגלל אפקטים

תקף מגיל 15-16 ומעלה, המנבא השני בטיבו להתנהגות אובדנית (אחרי התנהגות אובדנית קודמת), 7 קריטריונים תקפים זה גם מסוכן, במיוחד בשילוב התנהגות אובדנית קודמת, ובמיוחד אם אחד הקריטריונים הוא $MOR > 3$. 4 הקריטריונים הראשונים חשובים יותר, וכשהם תקפים – הסכנה האובדנית גדלה. מאפיין גם נטייה להרס עצמי (הפרעות אכילה, התמכרויות) וקורבנות התעללות.

PTI – מדד להפרעות בביקורת מציאות והפרעות חשיבה

הפרעות חשיבה (סכיזופרניה, הפרעות אישיות, PTSD, פסיכוזה על רקע שימוש בסמים, בי-פולאריות). קריטריונים 1-3 – קשורים לשיפוט ובוחן מציאות – אם רק הם מובהקים – פחות סיכוי לסכיזופרניה. קריטריונים 4-5 – קשורים להפרעות בחשיבה – אם אחד מהם מובהק בנוסף לראשונים – חשד לסכיזופרניה.

DEPI – מדד דיכאון

כולל את המרכיב הרגשי של העצב, והמרכיב הקוגניטיבי של פסימיות.

4 קריטריונים תקפים	נטייה לדיכאון, דיסתימיה
5 קריטריונים תקפים	תחושות רגשיות קשות, פגיעה בדימוי אישי, הפרעת אישיות, חוסר כוחות ובקרה, מתח, אינטלקטואליזציה, בידוד רגשי, לא בהכרח הפרעה אפקטיבית, עצבות
6-7 קריטריונים תקפים	הפרעה דיכאונית, אלא אם סכיזופרניה היא האבחנה הראשית

CDI – מדד כוחות התמודדות – חוסר בשלות, קשיי הסתגלות וחוסר מותאמות חברתית

4-5 קריטריונים תקפים ומעלה	בעיה בהסתגלות, קושי לשמר יחסים חברתיים, קשרים חברתיים שטחיים, קושי להבין את האחר, אלמנטים סכיוואידיים, הימנעות, קושי להסתדר עם דרישות הסביבה, מגבלות וחסכים ביכולת התמודדות, בעיקר במישור הבין-אישי, קשרים שמורים, מרוחקים, קצרים, מלאכותיים, ביישנות, בידוד, לא בהכרח חוסר עניין בקשרים, אך יש חשיפה לדחייה, אישיות ילדותית, עבריינות, Acting out חברתי
CDI גבוה ו-DEPI גבוה	חוויית העצב קשורה לקשרים החברתיים, המוקד הטיפולי צריך להיות בקשרים הבין-אישיים

HVI – מדד דריכות

השקעת אנרגיה רבה בכדי להישאר במצב של דריכות. תחושת פגיעות, עיסוק במרחב בין-אישי בקשר. עמדה שלילית כלפי הסביבה, תפיסה פסימית וקורבנית. ראיית אחרים באופן לא ריאלי. שמירה ביחסים בין-אישיים, כניסה לקשר רק אם יש הרגשת שליטה. אין ציפייה לקירבה וחשדנות אם מתרחשת קירבה. האשמת אחרים בכישלונות. בתחום החשיבה – חשיבה פחות ברורה, לא גמישה ולוגיקה פגומה. לא בהכרח פתולוגיה, אם יש הכיוון הוא פרנואידי.

OBS – מדד אובססיביות

סגנון פרפקציוניסטי, עיסוק בפרטים, קושי להחליט. חוויה של חוסר בטחון ושאיפה לדיוק כדרך לשלוט בדאגות סביב חוסר-בטחון והימנעות מחוסר אדוקויות. עודף מלל, קושי לקבל כאלה שאינם כמותם בהקפדה על דיוק. פחות פניות לקשר, חרדה, עיסוק בשלמות, חוסר נינוחות רגשית. תתרחש חוסר יעילות רק אם נראה שהחשיבה אינה עקבית, חזרתית או מאופיינת בקושי להגיע להגדרה סגורה, וכן אם מופיעים ביטויים מוזרים. עשויה להיווצר בעיה בתפקודים כאשר נחוצה מהירות או כשהמשימה מורכבת – מוביל לעיבוד רופף ותרגום שגוי של הסיטואציה. לא בהכרח מובהק כשיש אבחנה של OCD, כי המדד מתייחס למחשבות אובססיביות, ולא להתנהגות כפייתית.

פסיכוגרם

לב הפסיכוגרם – לחצים, כוחות, יכולת לשאת תסכולים, שליטה ובקרה, ויסות, התאמת החלטות לדרישות הסיטואציה, קבלת החלטות מובנית לעומת אימפולסיביות, הצפה רגשית, סגנון ההתמודדות תחת לחץ.

R – ממוצע – 22, טווח – 18-27

R גבוה	הצפה, ירידה בשליטה או בבקרה של תפקודי אגו, אימפולסיביות, אינטליגנציה גבוהה, פרודוקטיביות, שאפתנות, רצייה חברתית, קושי להחליט, אובססיביות, מידת כוחות ומשאבים נמוכה, ניסיון להרשים, יצירתיות, פסיכוזה, מאניה
R נמוך	צמצום, יכול להיות בשל התנגדות, חוסר שיתוף פעולה, הגנתיות, סגנון הימנעותי, אינטליגנציה נמוכה, חשיבה קונקרטי, דלות קוגניטיבית, דלות רגשית, חוסר כוחות, בעיה בקשר בין-אישי, קושי נויורולוגי, כאוס רגשי, דיכאון, הסתגרות, הססנות, חרדה שגורמת להימנעות, פרנויה

R גבוה מאוד (40-50)	הצפה רגשית, בעיית חשיבה, פסיכוזה, רפיון אסוציאטיבי
R נמוך אבל עם תגובות ארוכות	אובססיות

L – מידת הגנתיות – ממוצע – 0.3-0.8

L גבוה מ-0.99	הימנעות ממעורבות רגשית ומורכבות רגשית, הכחשה, הימנעות, הגנתיות (גם מצבית לרורשאך), ניסיון להסתכלות פשוטה על הרורשאך, חוסר פתיחות לחוויה, צמצום בתפיסת העצמי ובתפיסת המציאות, קושי עם עמימות ומורכבות
L מאוד גבוה	פשטנות, ארציות, הגנתיות, שאלה לגבי התוקף של הפרוטוקול
L נמוך מ-0.5	הצפה שנובעת מחוסר כוחות אגו, מעורבות רגשית יתר על המידה, מחסור בהגנות, אובדן מרחק, קושי לתפוס את הסביבה בצורה ניטרלית
L מאוד נמוך – קטן מ-0.2-0.3	הצפה גבוהה, לביליות רגשית, אי ראיית המציאות באופן נקי והגיוני, פתיחות-יתר לחוויה, חיפוש אחר עמימות, מצבים מורכבים ולא ברורים, מעורבות יתר, חוסר כוחות, מחסור בהגנות, ניסיון להבין את הפרטים הקטנים ביותר, קריסה של הגנות, כל דבר מסתבך, קושי לתפקד, אופייני לפגיעה אורגנית

שילוב R ו-L

R נמוך, L גבוה	הימנעות הגנתית, צמצום, חוסר שיתוף פעולה, יכול להיות מצבי למבחן
R גבוה, L נמוך	הצפה רגשית, מחסור בהגנות
R גבוה, L גבוה	סגנון הימנעותי, שיתוף פעולה אבל עם שמירה על העצמי
R נמוך, L נמוך	חוסר כוחות, אבל ללא הגנתיות, מעט שליטה, הצפה, מצוקה

EB – הרכב הכוחות.

M>C ב-2 – אם EA שווה ל-10 ומטה M>C ב-2.5 אם EA גדול מ-10	סגנון אינטרנסיבי – הסתמכות על העצמי, חשיבה לפני פעולה, קבלת החלטות בדפוס שיטתי, הפעלה מבפנים, יכולת שליטה, איפוק וריסון, רפלקטיביות, פחות נטייה לאימפולסיביות, עיבוד פנימי לפני פעולה, פגיעות לנסיגה חברתית ולתגובה קשה לכישלונות, התעניינות בבני-אדם ואמפתיה, אבל אין צורך בקשר כדי לפעול, שימוש בחשיבה ודמיון כדי לקבל סיפוק
C>M ב-2 נקודות	סגנון אקסטרנסיבי – עזרה מהזולת, הפעלה מהרגש, הרגש מכוון את ההתנהגות, נטייה לפעולה, עבודה לפי ניסוי וטעייה, יותר אימפולסיביות, חיפוש עיסוק בחוץ, תגובתיות לסביבה החיצונית, השפעה מתגובות של אחרים, ערנות למשובים חברתיים, צורך באנשים כדי לפעול
פער קטן מ-2 נקודות בין M ל-C, או שאין הבדל	אמביטנטיות – אין דרך פעולה להישען עליה, אין סגנון מגובש לתגובה ללחצים, קשור בתפקוד פחות טוב, חוויה מבולבלת ולא מותאמת, קושי לקבל החלטות, בעיות הסתגלות, אופייני להפרעות נרקסיסטיות, גבוליות, ADHD

EA – כמות כללית של כוחות, משאבים. **ממוצע** – 8 , טווח – 6-11

EA<8	פחות כוחות
EA<4	דלות משאבים, השפעה "קלה" של לחצים, גם אם יש איזון בין כוחות ולחצים, הוא שביר, אין מרחב פנימי שיכול לפגוש את החוץ

EBPer – נוקשות הסגנון האישיותי.

EBPer>2	סגנון נוקשה מדי (אינטרוברט/אקסטרוברט)
-------------------	---------------------------------------

eb – מדד לחצים.

m ו-FM גבוהים יותר מהצללות	הלחץ משפיע יותר על החשיבה, קושי לחשוב בצלילות
יותר הצללות מ-m ו-FM	הלחץ משפיע על הרגש, מתח רגשי, חרדה ודיכאון, מתאים לטיפול
אין הבדל של פי 3 בין m ל-Y	הלחץ משפיע גם על הרגש וגם על החשיבה
FM+m>6	בעיית קשב שנובעת מבעיות רגשיות

es – סך הלחצים. **ממוצע** – 8 , טווח – 4-12. לא תקף אם יש מצב של אבל או אשמה/חרטה חמורה, שמתבטאת ב-V גבוה ומדד אגוצנטריות גבוה.

es<EA	הכוחות החיוביים והמשאבים עולים על הלחצים והמצוקות
es>EA	יותר לחצים ומצוקות מאשר כוחות ומשאבים

Adj es – לחצים שאינם מצביים. לא תקף במצבי אבל או אשמה (הפירוש – דומה ל-es).

D – כוחות מול לחצים, התמודדות עם לחצים. לא דווקא המצב האובייקטיבי, אלא החוויה של הנבדק

D חיובי	בקרה טובה מול לחצים, הלחצים תחת שליטה, ויש משאבים פנויים, כיוון של נוקשות, אין מגע עם המצוקה, מתאים לתפקידי ניהול, יכולת לעמוד במצבי לחץ, יכולת שכלית גבוהה, כשיש נוכחות של הגנות פרימיטיביות – סימן לא טוב
D=3 ומעלה	סגנון נוקשה של התמודדות עם לחצים, חוסר איזון חד, ביטוי שלילי של הכחשת לחצים, חוסר מגע עם מצוקות, פרוגנוזה לא טובה לטיפול
D=0	כל המשאבים מנוצלים ומשמשים להתמודדות, יכול להיות שאין עודף כוחות, אבל ההרגשה בסדר (מאפיין הפרעות אישיות), איזון בין כמות המשאבים לכמות הלחצים, יכולת הכלה של גורמי לחץ, אין תחושה של מצוקה (בפסיכומטריה – מדאיג), פרוגנוזה לא טובה לטיפול
D שלילי	מצב בעייתי של לחצים, יותר לחצים מכוחות, חרדה מציפה שלא ניתנת להכלה, חוויה של חוסר שליטה, חוסר התארגנות וחוסר אונים. בצירוף C – הקושי פוגע ביכולת ויסות רגשי, אימפולסיביות. בצירוף M או Mnone – הצפה שפוגעת ביכולת החשיבה וההמשגה
D=-1	תפקוד במצבי שגרה מובנים, אבל יש מועדות לסכנה במצבים מורכבים, חוויית מצוקה מתונה ונסבלת בתנאים רגילים וברורים, יכול לגרום לאימפולסיביות (במצבי לחץ)
D=-2 ומטה	מצוקה קשה, עומס יתר, חוסר ארגון, תפקוד לא יעיל, החלטות אימפולסיביות, חוויה כללית של חרדה.

D=-3 ומטה	קריסה, חוסר שליטה בלחצים, תחושה כרונית של הצפת יתר וסכנת התפרקות
------------------	--

Adj D – מידת הבקרה והעמידה מול לחצים ומתחים קבועים (לא מצביים). הפירוש – כמו D.

Adj D>0	יותר כוחות מלחץ כרוני, עוררות מוגזמת שאין בה צורך
Adj D<0	יותר לחצים כרוניים מכמות הכוחות שהאדם חש בהם
Adj D=0	יש מספיק כוחות מול הלחצים הכרוניים
Adj D=(-1)	קושי במצב חדש, תפקוד טוב יותר בסביבה צפויה ושגרתית
Adj D<(-2)	מצב כמעט תמידי של עומס יתר, תפקוד טוב רק בסביבה מובנית
פער של יותר מ-1 בין D ל-Adj D	הרבה לחצים עכשוויים
Adj D=0 ו- D<0	לחץ מצבי ניכר, ציפייה לתגובה טובה יותר עם הסרת העומס
Adj D<0 ו- D<0	חרדה כרונית, עומס יתר, אין מקורות התמודדות, אימפולסיביות
Adj D=D	לחץ כרוני, מתפשט

תהליך החשיבה – קליטה <זיהוי> המשגה

Processing – עיבוד מידע – תהליכים מנטאליים בשלב הסריקה והקליטה. כיצד האדם מתבונן, למה שם לב, כיצד המידע מאורגן, כמה מאמצים מושקעים בארגון והאם הוא יעיל. מידת האינטגרציה בין חלקי התמונה, הסתכלות על חלקים או שלם.

Zf – מידת השקעת האנרגיה בסריקה.

9-13 מתוך 22 תגובות	השקעה ממוצעת והגיונית בסריקה, קליטת התמונה באופן מורכב
מתחת ל-9	סריקה חפוזה, ללא אינטגרציה, מוגבלות קוגניטיבית, מוטיבציה נמוכה, דיכאון, חוסר כוחות, התנגדות, קושי להתמודד, חוסר עניין בחוץ, ילדותיות, פשטנות
מעל 14	השקעה של אנרגיה רבה בסריקת מידע, ניסיון לעשות הרבה חיבורים, קשור למורכבות חשיבה, אינטליגנציה גבוהה, או ניסיון לעשות רושם, מאמץ גדול לארגן את העולם, אובססיביות, פרנואידיות, צורך בשליטה, פסיכוזה (ניסיון נואש לחבר)

Zd – יעילות השקעת האנרגיה.

Zd=0	דרגת המאמץ הקוגניטיבי תואמת את יעילות הארגון הקוגניטיבי
Zd מעל 3	הרבה מאמץ לחיבורים, המחיר עלול להיות השקעת אנרגיה גבוהה ולא מספיק יעילה, קושי לקבל החלטות, התלבטות, הצפה במידע, אובססיביות, פרפקציוניזם, חשדנות. יש להשוות לכוחות קוגניטיביים ורגשיים
Zd מעל 5	חוסר יעילות משמעותי, ההשקעה באה על חשבון התפוקה
Zd נמוך מ-3	אינטגרציה חפוזה, אימפולסיבית, אין מספיק אינטגרציה של פיסות מידע, ניסיון לעשות חיבורים באופן מהיר ולא יעיל, הזנחת פרטים, חוסר יכולת לעיבוד מעמיק, עצלנות, רשלנות, ליקוי למידה, פגיעות לבעיה בבוחן המציאות (שנובעת מאימפולסיביות), הפרעות אישיות "ילדותיות" (פסיכופתיה, גבוליות, חוסר בשלות, תלותיות)

W:M – שאיפות מול משאבים. **ציפייה**: אמביטנטים – 1:2, אינטרוברטים – 1:1.5, אקסטרוברטים – 1:3

יחס בהתאם לנורמה	שאיפות בהתאם ליכולות, ציפיות ריאליות מהעצמי
יותר W מהצפוי (עד ס.ת מעל)	שאיפות רבות מהכוחות, דרישות מהעצמי, על-משיג, שאפתנות בלי כיסוי. ככל שהפער גדול יותר החוויה מתסכלת יותר
הרבה יותר W מהצפוי (2 ס.ת מעל)	שאיפה למשהו שאין כוח להשיג, גורם לתסכול
פחות W מהצפוי	יש כוחות, וציפייה לפחות מהעצמי, ניסיון ללכת על בטוח, פחד מכישלון, חוסר שאפתנות, אדישות, דימוי עצמי נמוך, חרדה, חוסר מיצוי של הפוטנציאל, זהירות בהצבת מטרות, דיכאון

Mediation – בוחן מציאות – מה האדם עושה עם מה שהוא רואה, עד כמה הראיה "נכונה".
ה"תרגום" שמשלב בין המידע שנכנס למידע והסכמות שבזיכרון. עד כמה הפשר שניתן תואם למה שבחוץ.

XA% – בוחן מציאות.

0.78-0.90	בוחן מציאות תקין, ראיית מציאות תקינה
מעל 0.92	מאמץ, אין מקום לעיוות, אובססיביות, עודף קונבנציונאליות, קונפורמיות, קירבה למוסכמות, עיסוק באיך מסתכלים. חשוב לראות שלא מורכב בעיקר מ-u אלא שיש ו-+ שלא
0.70 ו- WDA% מתחת ל-75.0	פגיעה בבוחן מציאות סביב גירויים עמומים ורגשיים
נמוך מ-0.60	פגיעה ודאית בבוחן מציאות

WDA% – בוחן מציאות במצבים של תגובה על כתם גדול.

75% ומעלה, גבוה מ-XA%	כפי שמצופה
XA% תקין, ו-WDA% נמוך	בעיה ברמת העיבוד, התחזות
אין שיפור לעומת XA%	פגיעה מוכללת בבוחן מציאות ללא פיצוי
שיפור גדול לעומת XA%	תפיסה תקינה מול גירוי גדול, אבל פגיעה בתפיסה של פרטים קטנים, שם נפגע בוחן המציאות

X-%

15%-0%	בהתאם לנורמה
מעל 15%	פגיעה בתפיסה, בוחן מציאות לקוי
בין 15% ל-25%	פגיעה לא גבוהה בבוחן מציאות, עדיין לא הרסני
מעל 25%, ובעיקר מעל 30%	פגיעה ניכרת ומדאגה בבוחן מציאות, יתכן שקשורה לתוכן ספציפי

(כעס, מצבים בין-אישיים, דימוי גוף)	
יש פגיעה בבוחן המציאות, אבל ההליך החשיבתי הוא הגורם (למשל, אימפולסיביות חשיבתית), עזרה במקום של החשיבה יכולה לשפר את בוחן המציאות	X-% גבוה, אבל עם Zd נמוך
בעיה חמורה בבוחן המציאות – יש תשומת לב לפרטים, חשיבה וחיבור, ועדיין בוחן מציאות לקוי, שיבוש בתרגום הפנימי, פתולוגיה, עומס רגשי	X-% גבוה עם Zd גבוה
התחזות, פסיכוזה פעילה מאוד שניכרת, פגיעה נוירולוגית	מעל 70%

S-

הפגיעה בבוחן מציאות היא בעיקר סביב כעס ותוקפנות, התנגדות למציאות	הרבה מינוס ב-S (כשיש לפחות 3 תגובות S)
אי-הבנה של האבחון, התנגדות ותוקפנות שפוגעות בבוחן המציאות	מחצית מתגובות המינוס הן ב-S

X+%- אבחנה בין בוחן מציאות ממש טוב לבין בוחן מציאות פחות טוב.

בהתאם לנורמה	80%-70%
פרפקציוניזם, רצון להיות קונפורמי ובסדר, אינטליגנציה, דייקנות, עודף קונבנציונאליות, דבקות במוסכמות, אולי כתוצאה מעיסוק יתר באיך מסתכלים, קשור ל-P גבוה	מעל 85%
יש לבדוק פגיעה בבוחן המציאות	פחות מ-70%
אלמנט רגשי שפוגע בבוחן המציאות	פחות מ-70% ו-P תקין

Xu%

בהתאם לנורמה, ייחודיות, יצירתיות	20%-10%
שכיחות גבוהה של התנהגויות שמתעלמות מדרישות החברה, נועזות, הרפתקנות, חיפוש אחר גרייה מיוחדת, תפיסה אידיאליסטית, ייחודיות ללא פגיעה בבוחן המציאות, הפרעות אישיות (צביעת המציאות בצבע מסוים כדי לשמור על איזון פנימי)	מעל 20%

Ideation – המשגה – האופן בו האדם חושב ונותן משמעות לחוויות. הליך החשיבה צריך להיות לוגי, קוהרנטי וקונסטרוקטיבי.

a:p – גמישות החשיבה, נטייה לפנטזיה או פאסיביות בחשיבה.

לא מפרשים	a+p<4
כפי שמצופה	a גדול במעט
נוקשות חשיבתית, חוסר יכולת להתפשר, התנגדות לפרשנות בטיפול,	a+p>4 ואחד הצדדים גדול פי 2

או $a+p=4$ וצד אחד הוא 0	קושי לקבל אנשים עם ערכים שונים משלי
אחד הצדדים גדול פי 3 מהשני	חוסר יכולת לראות את נקודת המבט של האחר
יותר מדי a	לא אומר אקטיביות
p גדול מ-a	פאסיביות, תלותיות, פנטזיה בחשיבה (קשור לתוכן של מזון)

Ma:Mp – מידת הנסיגה לעולם הפנטזיה.

יותר תנועה אקטיבית	כפי שמצופה, יכולת הנעה פנימית להשיג מטרות
יותר תנועה פאסיבית ב-1	בריחה לפנטזיה, שקיעה בעצמי ושימוש בפנטזיה כהרגעה, מנגנון הגנה ללא פגיעה, פנטזיות "שלגיה" (ללא יכולת להניע את הפעולה)
פער גדול מ-1 (במיוחד בסגנון אינטרו')	שימוש רב בפנטזיה, ללא עשייה, חוסר אונים, ציפייה להצלחה, הכחשת מציאות

2AB+Art+Ay – מדד לאינטלקטואליזציה כסגנון הגנה.

4-6	נטייה להתמודד ברובד האינטלקטואלי, צמצום ההשפעה הרגשית, הכחשת דחפים
מעל 6	שימוש באינטלקטואליזציה כמנגנון הגנה עיקרי מול סיטואציות עמוסות רגשית. הגנה שיכולה להפריע, בעיקר מול התמודדות עם רגש. צמצום היכולת לעסוק ברגש באופן ישר ואמיתי, ניתוק מהמציאות, סגנון שמביא לאיזון אך עלול לקרוס כשנתקלים בגירוי רגשי חזק

Sum6 – הפרעות חשיבה.

0-3, ברמה 1	כפי שמצופה
0-3, ברמה 2, מסוג DR, DV, INC	חמור יותר
4-5 ללא רמה 2 וללא קונטמינציה	הפרעות חשיבה לא פסיכוטיות
מעל 5, או שיש רמה 2, או קונטמינציה	הפרעות חשיבה חמורות, יש לבדוק איכותית כל תגובה
פחות מ-3 ויש ALOG או FAB, או שניהם, אבל אין רמה 2 ואין קונטמינציה	גלישות בשיפוט, לא הפרעה אלא יותר חוסר תחכום ושיפוטיות מוטעים

WSum6

0-6	כפי שמצופה
11-7 כש $R > 17$ או 10-12 כש $R < 17$	הפרעות חשיבה שקשורות להפרעות אישיות, קושי בשיפוט שיכול לגרום להחלטות לא טובות
מעל 17 כש $R > 17$ או מעל 12 כש $R < 17$	חשיבה מאוד לא מאורגנת ולא קוהרנטית, קושי בשיפוט ובתפקוד נורמטיבי, פסיכוזה, גבוליות

M- - קשור להפרעות חשיבה – חשיבה מפותחת שרתומה לבוחן מציאות לקוי

1	חשד לחשיבה ביזארית, חשיבה שאינה מחוברת למציאות, הפרעת חשיבה שמתבטאת בעיקר ביחסים בין-אישיים, הבנה חברתית נמוכה
---	--

2	הפרעת חשיבה, פגיעה בבוחן מציאות סביב החשיבה, PTSD, פרנויה
3 ומעלה	הפרעת חשיבה פסיכוטית, פרנויה (כשהדגש על עיניים ופה)

Mnone

0	כפי שמצופה
יש	הזיות, קושי בהמשגה ובהתחייבות למציאות, חשיבה לא בהירה, התנתקות מהמציאות, עוצמה רגשית, חשיבה שנפגעת בגלל השפעה של אפקטים
תגובות של הפשטה בלבד (שלום, יצירתיות)	קושי כללי בבקרת החשיבה, הזיות, דלוזיות, פסיכוזה, ניסיון לא מוצלח לתת משמעות לחוויה

Affect – רגשות – כוחות, עומס, הצפה רגשית, השפעת הרגשות על קבלת ההחלטות.

FC:(CF+C) – מידת העיבוד והוויסות הרגשי. **ציפייה**: הצד של ה-FC הכי גדול, פחות CF וללא C.

דפוס צפוי – 0-1, CF, 2, FC 4	הצלחה בוויסות רגשות, ויסות היגיון לפני רגש
הרוב FC, יש C ואין CF	החזקה עצמית חזקה, עיסוק בלהיות מותאם ובסדר, בסופו של דבר מגיע שלב שהרגש יוצא באופן לא מווסת – ואז מתפרץ
$CF+C \geq FC$	קושי בוויסות הבעה רגשית אינטנסיבית, אימפולסיביות רגשית, התפרצויות רגשיות, קדימות לגירוי רגשי על חשבון ויסות קוגניטיבי מספק, היעדר שליטה (תלוי ב-D)
$FC > CF+C$ ביחס של 3:1 ומעלה	שליטה מוגזמת, ארגון רגשות מוגזם

Pure C – רגש, ביטוי רגשי לא מאורגן, מידת הוויסות של הביטויים הרגשיים.

0	כפי שמצופה, אופייני לאינטרוברטיים
1	כפי שמצופה, אופייני לאקסטרוברטיים
2 ומעלה	רגש לא מעוכב, כישלון בוויסות הדחף הרגשי, היסטריה, סוגסטיה, נטייה להתפרצויות

WsumC: SumC[|] – החזקת רגש בפנים מול הוצאת רגש החוצה.

SumC < WsumC	כפי שמצופה
WsumC <= SumC	כיבוש רגשות קשים, דיכאון מופנם, עיכוב רגשות, הפנמה של מה שגורם לכאב נפשי – חרדה, דיכאון, מתח (קשור ל-L גבוה)

Afr – תגובתיות רגשית. **ציפייה**: 0.53-0.83 אצל אמביטנטים, 0.53-0.78 אצל אינטרונסיביים, יחס גבוה יותר אצל אקסטרונסיביים.

יחס גדול מהממוצע לקבוצה	עוררות רגשית, הצפה, עומס רגשי
יחס נמוך מהממוצע לקבוצה	הימנעות רגשית, הגנתיות, נטייה להתעלם ממרכיבים רגשיים, צמצום רגשי
נמוך מ-0.44	בעייתיות, הימנעות ממצבים רגשיים וחברתיים, הגנתיות
0.85 ומעלה	תגובתיות רגשית גבוהה, משיכה לגירוי רגשי, שכיח אצל אקסטרורטים
0.44-0.55	נטייה להימנע מגירוי רגשי, אי-נוחות בנוכחות רגשות, הימנעות רגשית, הימנעות ממגע עם חברתיים עד כדי בידוד

Afr גבוה ו-WsumC נמוך	תגובה לרגשות, אבל אין הכרה לתגובתיות הזו, עוררות רגשית ללא ביטוי
Afr נמוך ו-WsumC גבוה	ביטוי עצמי גבוה, אבל עם שמירה וביקורת עצמית, זהירות

Interpersonal – יחסים בין-אישיים – תפיסה בין-אישית, התנהגות בין-אישית, מידת העניין באנשים, צרכים, הימנעות, ריחוק, פאסיביות מול אקטיביות בקשר.

a:p

יחס של 2:1	כפי שמצופה
יותר p	פאסיביות, הימנעות מלקיחת אחריות, היגררות
יותר a	סט קוגניטיבי מקובע, כמו התנגדות לפרשנויות
$a+1 < p$	סגנון פאסיבי ותלותי ביחסים בין-אישיים, אופייני יותר לאינטרורטים ואמביטנטים. כשמופיע אצל אקסטרורטים – יותר פתולוגי

Human cont – עניין באנשים, בזולת.

20%	כפי שמצופה
מעל 30%	עיסוק גדול בדמויות אנוש, עניין מוגבר באחרים, עקב צרכים חברתיים, או עקב דריכות וחשדנות, פרנויה (בד"כ עם הרבה עיניים ופרצופים)
ס.ת מתחת לממוצע	עניין מופחת בזולת, חוסר עניין, ניתוק רגשי, ניכור חברתי
נמוך מאוד	קושי והימנעות מקשרים בין-אישיים, סכיזואידיות

Pure H – תפיסת הזולת, מידת הריאליות והדיוק בתפיסה.

10% וקצת יותר	תפיסת זולת ריאלית ומדויקת
מעל 20%-30%	קשור לחשדנות (בעיקר אם יש גם Hd)
נמוך	תפיסת זולת בעייתית, קושי להבין את הזולת, קושי להבין קודים ומחוות חברתיות, חשדנות, בידוד חברתי, פרנאידיות, ילדותיות, הימנעות, סכיזואידיות

Isol Index – ריחוק חברתי, מידת הבידוד, קירבה לטבע.

0.25	כפי שמצופה
0.26-0.32	פחות פעילות חברתית, יותר עיסוק בדברים שאינם קשר בין-אישי, כמו מחשבה והגייה
0.33 ומעלה	נסיגה, בידוד חברתי, בריחה לטבע, הימנעות מקשרים בין-אישיים, סכיזואידיות
מדד גבוה עם COP גבוה	ביישנות, פחד
מדד גבוה עם AG גבוה	ויתור על קשר, אכזבה, סכיזואידיות

Self-Perception – תפיסה עצמית – דימוי עצמי – עד כמה חיובי או שלילי, מידת הריאליות,

ומידת העיסוק בעצמי.

(3r+(2))/R – מדד אגוצנטריות.

0.33-0.45	הטווח הצפוי, התמקדות עצמית תקינה, התעסקות בריאה עם העצמי
המדד בטווח, ויש תגובת r אחת	עיסוק נרקסיסטי גרנדיוזי, אבל עם מודעות ויכולת לנטרל
מדד נמוך	הערכה עצמית נמוכה, דימוי עצמי נמוך
מעל 0.45 או חצי מהתגובות ויותר הן (2)	עיסוק רב מדי בעצמי לעומת הזולת, קשור לחוויית גרנדיוזיות, נרקסיזם, אדם שעסוק בעצמו ולא מרוצה (יחד עם מדדי כאב), אגוצנטריות, חיפוש זהות (אופייני למתבגרים)

An+Xy

0-1	כפי שמצופה
2 ומעלה	התעסקות בגוף, טראומה גופנית, כאב רגשי שקשור לדימוי גוף פגוע, חרדה מפגיעה בגוף, קושי להתמודד עם תכנים תוקפניים, בעיקר כשקשה לבטא תוקפנות
תגובות An של אנטומיה רכה + תגובות סקס	בעיה בכוחות אגו, פריצה של תכנים ראשוניים לעולם, הצפה, קשור למצבים פסיכויסטיים

H:((H)+Hd+(Hd)) – תקף רק כשיש יותר מ-3 תגובות אנוש.

2:1	כפי שמצופה, תפיסה מותאמת וריאלית של העצמי ושל האחרים, דמויות שלמות ותלת-ממדיות
H נמוך משאר ייצוג אנוש	יותר דמויות פנטזיונריות וחלקיות, בעייתיות בדימוי העצמי, תפיסה עצמית חיובית/שלילית מאוד, חוסר מותאמות, בעיות בהבנה חברתית, בעייתיות בדימוי העצמי

הרוב Hd בתגובות האנוש	תפיסת הזולת בחלקים, יכולת לא מפותחת לראות מורכבות, שימוש הגנתי בתפיסה חלקית, "טוב או רע", תוצאה של חוויה רגשית בעייתית ביחסים עם אחרים
הרוב (H) או (Hd) בתגובות האנוש	הישענות על עולם הפנטזיה, פחות קשר למציאות, אינטרוברטיות, סכיזואידיות, תפיסה רומנטית בלי לראות את האחר כפי שהוא, קריאה מרובה

ניתוח תוכן דינאמי של הכרטיסים

- I** כרטיס הביקור, תפיסת העצמי והדימוי העצמי, תגובה לסיטואציה חדשה, התארגנות מול המבחן, התמודדות מול העולם, התמודדות עם ערפול.
- II** הילדות המוקדמת (צרכים ראשוניים), ביטוי של דחפים ויצרים (תוקפנות ומין), התנגשות ומצבי קונפליקט.
- III** התייחסות לקשרים בין-אישיים. מעורר תכנים בין-אישיים, תנועה, זהות נשית, הזדהות, אמפתיה. חייבים לראות דמויות אנוש (TOL) – עד כמה יש הזדהות עם בני אדם.
- IV** לוח האב – ההתייחסות לדמות גברית, סמכותית. מעורר תכנים של כוחנות, סמכותיות, חרדה (מי שמסתכל מרגיש קטן). אלמנט פאלי באמצע, ואלמנטים אובדניים בגלל המסה של השחור.
- V** כרטיס המציאות – התייחסות למציאות, בוחן מציאות, קונבנציונאליות. חובה לראות את התגובה הפופולארית (TOL).
- VI** מין ומיניות, ניגודים בין חלק רק לבין אלמנט פאלי, מגע, קשר, מגע חושי (טקסטורה).
- VII** לוח האם – דמויות נשיות. מעורר אסוציאציות של רכות והכלה.
- VIII** רגשות רכים – אופי התגובה לרגשות (האם יש הימנעות מתגובה, דחייה, בהלה, חיבור רגשי חיובי ומותאם, הצפה רגשית וכו'), מפגש ראשון עם צבעים. גבולות ברורים ולא ברורים.
- IX** לוח הפנטזיה – הכי עמום, דברים ראשוניים וקדומים לפנטזיה. קשור לעמימות, משברים, סימביוזה, פנטזיה, מיניות, אסוציאציות ראשוניות, היכולת לעבד גירויים רגשיים מורכבים.
- X** לוח הפרוגנוזה והאינטגרציה. קשור להתארגנות, חרדה מול חוסר אינטגרציה, פרידה וסיום (פרוגנוזה – כוחות לעמוד מול מה שהיה).

TAT

פירוט הכרטיסים

1 – ילד עם כינור – באופן נורמטיבי – מעלה מוטיבים שקשורים להישגיות, השגת צרכים מול סיפוק צרכים של אחרים, עמידה בציפיות של אחרים מול מרידה בהן, שאיפות ואמונה ביכולת להשיג אותן, הקשר עם הדמויות המופנמות של ההורים (עמדות לגבי סמכות, קונפליקטים עם סמכות), קשר ויחסים עם האובייקט (הילד והכינור), באיזה אופן אפשר להשתמש באובייקט. קשור גם להצגה עצמית – כרטיס ביקור. הכינור – מסמל גם משהו נשי.

פגיעה בבוחן מציאות על רקע רגשי, ניתוקים קלים, עוררות רגשית שמביאה לניתוק מהמציאות או עוצמה רגשית גדולה שלא מאפשרת לזהות, הפרעות נוירופסיכולוגיות (בעיקר ADD)	אין זיהוי של הכינור
קונפליקט בין הצרכים של האדם לבין הצרכים של מישהו אחר (בד"כ דמויות הוריות)	ייחוס הצרכים למישהו אחר
קונפליקט, מצוקה תוך-אישית, הישגיות, קושי לתת מקום לאחר	ילד לבד
קשור לדימוי-גוף, חוויה של מורבידיות, דיכאוניות, משהו לא שלם, האם הכינור יתוקן?	כינור שבור או מקולקל
הגנתיות, הרחקה, אינטלקטואליזציה, פחות מקום לקשר אישי, רגשי, אם הכינור מייצג את העצמי – אלמנטים נרקסיסטיים של העצמי	התעסקות עם הכינור, התייחסות תיאורית (בן כמה הוא וכו')
הגנה של הכחשה (השמדת הבעיה)	השמדה של הכינור
אכזבה	אופציה של עזרה, ללא שימוש
מיניות	סיפור על הכינור והקשת, משחק עם המיתרים

2 – אנשים בשדה – יחסים במשפחה, המשולש האדיפלי – מעלה תכנים אדיפליים, סיפורים על נאמנות למשפחה לבין אוטונומיה, משולש אדיפלי של שתי אחיות שמתחרות על גבר, מריבות בין אחאים, קונפליקטים של אוטונומיה מול תלות, שמרנות מול חדשנות, שייכות מול ניכור. הציפייה היא שתהיה התייחסות למשפחה וגם לסביבה האנושית והטבעית (חיובית, פוריה, חברותית, או בצורת וכו').

פנטזיות לגבי היריון, פיריון, אימהות (האם ההיריון רצוי?)	התייחסות להיריון
הגנות – ראייה והכחשה, הכחשת המיניות של ההורים, בשל בעיה, קנאה, או פחד מכניסה להיריון	הכחשת ההיריון – "סתם שמנה"
סיפור מפורק, קושי בין-אישי, קושי ליצור אינטגרציה, תחושת ניתוק	אין קשרים בין הדמויות
צמצום, הגנה, דיכאון, חוסר כוחות. יש לבדוק איזה דמות מושמטת	תיאור קצר ודל
עיסוק ביצריות	התייחסות לסוס
דריכות	התייחסות לפריטים קטנים

3BM – דמות רכונה – תמונה שמזמינה תכנים של דיכאון, חוסר אונים או אובדנות – איך האדם מגיב לדמות מיואשת או חסרת כוחות – עד כמה מיואשת, הסיבות לייאוש ואיך תצא מזה. מעלה חרדות סביב פגיעה בעצמי, או חרדות שמישהו ימות וייפגע, חרדות של אובדן, חרדות סכיזופרנואידיות, חרדות פירוק.

התייחסות לאקדח	מוטיבים אובדניים, תוקפניים
ראיית האקדח והכחשה	אובדנות ותוקפנות מוכחשות
התלבטות סביב האקדח	קונפליקט סביב תוקפנות
התייחסות לאקדח כמפתחות	יש לבדוק עד כמה מתאים לסיפור
בלבול, חוסר ידיעה מה קרה לדמות	חרדות של פירוק וחוסר החזקה
אין התייחסות לעצב	הכחשה
תוקפנות כלפי אחרים	מי התוקפן והאם יש אשמה?

4 – גבר ואישה ("חלף עם הרוח") – יחסים בין גבר ואישה, מאבק בין גבר ואישה, גבר שעסוק בתוקפנות שלו, או אישה נוטשת, תובענות נשית מול משאלות גבריות לחופש, בעיה של שליטה בדחפים (האישה כחלק מרסן), נושאים של בגידה, נטישה, נאמנות, המשולש גבר-אישה-מדינה. יש לבדוק מהי רמת הויסות של התוקפנות, מה האופציה לתיקון, איזה רגש עולה, מה קורה בסוף.

התייחסות לתמונה כסרט או ספר	הגנה והרחקה, אופייני לתמונה
סיפור שלא מתייחס למתח	הגנות רבות, בעיות בבוחן מציאות
התייחסות לדמות ערומה ברקע	מרכיבים אובססיביים, עיסוק במה שמושלך על האישה העירומה (אולי מיניות האישה), עיסוק בתמה של משולשים

6 – קשר עם ההורה מהמין השני – שני הכרטיסים מעוררים אי-נוחות.

6BM – יחסי אם-בן – הרבה פעמים מעלה קונפליקט בין האם לבן – סביב כעס, בשורה רעה, רגשות אשם, תלות מול עצמאות, קשור למימוש עצמי ולקונפליקט ביניהם, חרדות מפני אובדן, או סביב ציפיות מכיוון המשפחה. בעייתי אם לא מיוחס קשר משפחתי בין הדמויות, או שהסיפור הוא על שכנה.

6GF – יחסי אב-בת – טיב הקשר עמום, הרוב לא מתייחסות לקשר אב-בת, אלא זיהוי דמות בוגרת כדמות סמכות, מזמין תכנים מיניים או מפתים.

גבר שמנסה להתחיל עם הבחורה	פחות השלכתי, איך ההתארגנות סביב משהו אדיפלי
גבר שבא לעזור / לתמוך / לבדוק מה קרה	עד כמה האישה מרגישה מותקפת וכמה יכולה לשמור על עצמה
אובדן מרחק	בעייתי, התמקדות בעצמי, ילדותיות, תכנים מחוויה טראומטית, הצפה
סיפור עם דמויות מתחלפות	בלבול ניכר, קושי לדעת מי האחר במצב עמום, ארגון אישיות גבולי

7 – קשר עם ההורה מאותו המין

7BM – ילד ודמות סמכות או אבא – טיב האינטראקציה – ניתוק, תחרות או ניסיון של עזרה מצד האב לתת עזרה או תמיכה, איך מתקבל אצל הילד, מיהי דמות האב המופנמת, האם דמות עוזרת וטובה, ועד כמה נמצאים בתחרות, תלות מול עצמאות.

7GF – קשר בין אם לבת (אמא ילדה ותינוקת/בובה) – עד כמה האם יכולה לעזור, כמה הילדה פנויה לעזרה, מה עושים עם התינוק / בובה. במקרים רבים מעורר ביטוי של יחס שלילי כלפי האם. נושאים של הריון, אמהות, אחים ותחרות, תשומת לב הורית.

עיסוק בהחזקה של התינוק	חוסר החזקה בילדות
התייחסות לספר שהאם מחזיקה	יש להתייחס לתוכן של הסיפור

8BM – כרטיס שדורש לעשות אינטגרציה בין הנער הברור להתרחשות המופשטת מאחור. ברוב המקרים ההזדהות היא עם הילד. מעלה תכנים שקשורים לתוקפנות – עד כמה אפשר לשלוט בה, לאן מכוונת, האם היא מווסתת, גולמית. אם קשור לריפוי – האם הוא מודבק. אם מדובר בפציעה – מדוע ועל-ידי מי. סיפור על ניתוח – האם הניתוח הצליח. האם הסוף טוב, מודבק, מה הילד יודע.

תמונה במוזיאון או תכנית טלוויזיה ישנה	הרחקה, בשל תכנים מאיימים
קשר של הילד לפצוע	דאגה
התייחסויות אכזריות	קושי עם תוקפנות
קושי עם הכרטיס	קושי לעשות אינטגרציה, הפרעת אישיות גבולית

9 – קבוצת השווים

9BM – אחוות גברים, מעלה אסוציאציות של צבא, חרדה הומוסקסואלית, הומוסקסואליות לא פתורה, חוויית הגבר בקבוצת השווים – נחיתות או שוויוניות, עד כמה יש יכולת ליהנות בקבוצת השווים, חריצות מול פאסיביות ודיכאון.

9GF – קשר בין שתי נשים או אחיות, מעלה תמות של תחרות וקנאה מול שייכות, דאגה, תפקיד הורי, השלכה של אובדנות. במקרים רבים מעלה תוכן של משולש רומנטי.

12M – מעלה תכנים של ריפוי וקשר טיפולי/רפואי. ניתן לשער על פרוגנוזה מטיפול – מהי החוויה הרגשית מול מטפל, מה האופציה להיעזר, החוויה הרגשית מול מישור אחר עם יותר כוח (חוסר אונים, קושי להישען, פרנואידיות), היחס כלפי עמדה טיפולית ותלות

ערנות	קווים פרנואידיים
הזדהות עם הדמות הצעירה	חוויה של תלות ופאסיביות
אסוציאציות קשות	קושי לסמוך ולהישען, קושי בטיפול

12F – מעלה נושאים פרנואידיים, מכשפות, תחרות עם דמות מבוגרת, יחס עם אם חורגת, חרדות מפני הזדקנות.

12BG – במקרים של דיכאון מעלה תמות של בדידות ואובדנות.

13MF – מעלה תכנים מיניים, יחס ליחסי מין, מיניות ופרטנרים, קונפליקטים סביב מין ומיניות, יצרים סביב העירוס, תוקפנות, וגם חלקים מורבידיים סביב מחלה ומוות. מהו טיב היחסים בין הגבר לאישה – תכנים של בגידה, זוגיות. האם יש קושי בסובלימציה, מה קורה בהתמודדות פנים מול פנים עם קונפליקט.

האישה מתה	לא נדיר
התייחסות ספציפית לחזה של האישה	חסך, חסך בהזנה

13B – לפעמים מעלה זיכרונות ילדות, חוויות של בדידות, נטישה וחסך.

14 – מעלה תכנים של דיכאון ואובדנות, חשוב לבדוק אם קיים במקומות נוספים. מעלה גם תכנים של הרהור וחשיבה על בעיות, ביטוי של תסכולים, דאגות, תקוות ושאיפות.

מישהו שקופץ מהחלון	מחשבות אובדניות
מישהו שעומד לקפוץ	חלקים אובדניים ורמת תחכום נמוכה
מישהו ש"יוצא מחושך לאור"	ביטוי לתקווה אבל יכול להיות גם תוכן אובדני סמוי (אידיאליזציה של המוות)
קושי עם הכרטיס	קושי באינטגרציה

16 – כרטיס ריק – על מה האדם בוחר לספר?

קושי עם הכרטיס	קושי עם חומר דמיוני
סיפור על עצמי	קושי לתפוס מרחק
תמונות מהאלבום, תמונות מהחיים	קושי בפנטזיה, קונקרטיזציה, הגנתיות

17BM – איש מטפס על חבל – מעלה תכנים של דימוי גוף, שאפתנות, קרייריסטיות, גופניות וגבריות.

עירום	יכול להיות קשור לדימוי גוף, יתכן סביב גבריות
-------	--

17GF – מעלה רגשות חזקים של עצב, לעתים הסיפור סביב אובייקט אהבה, נושאים של כפייה ועבודות פרך, דורש לעשות אינטגרציה, יכול להעלות מנגנוני פיצול של אישיות גבולית.

18 – קשור לקושי ביחסים

18BM – מעלה תכנים פרנואידיים, מישהו שפוגעים בו, או שלא רואים את הידיים.

18GF – מה הקשר בין הדמויות – מוות או קשר טיפולי? האם הטיפול מצליח?

כרטיסי ה-CAT

- 1 – תכנים אוראליים
- 2 – קונפליקט אדיפלי
- 3 – דמות האב, קונפליקט בין קטן לגדול
- 4 – תכנים אוראליים וקנאת אחים
- 5 – פנטזיה על ה-Primal scene, סקרנות מינית, מה קורה במיטה של ההורים
- 6 – דומה לכרטיס 5, תכנים של הקטן מול ההורים
- 7 – אלימות, מאבק הקטן בגדול, חרדת סירוס
- 8 – משפחה, רכלנות
- 9 – נפרדות, פחד לילה
- 10 – קונפליקט אנאלי, חינוך לניקיון

ניתוח לפי בלאק

אפיונים מבניים של הסיפור

1. זיהוי האובייקטים – האם מזוהים בצורה נכונה? האם יש השמטות? מהי מידת ההתייחסות לפרטים?
2. עושר השפה – דלה או עשירה. יכול להעיד על רמת אינטליגנציה, סביבה מעשירה או דלה, ובמידה מסוימת גם על הגנתיות (דלות בגלל הכחשה או הדחקה).
3. עושר הסיפור – דל או מצומצם לעומת ארוך ומלא, עד מוצף וארוך מדי.
4. סטריאוטיפיות מול מקוריות – צריכה להיות מידה מסוימת של קונבנציונליות, אבל בצורה מוגזמת מעיד על ניסיון לרצות וקונבנציונליות יתר, עד לכיוונים של דלות וחוסר עושר פנימי.
5. התייחסות לעבר, הווה ועתיד – האם נוצרה עלילה (כמצופה), לעומת תיאור שטוח של המצב העכשווי.
6. רצף התוכן – עד כמה הגיוני, עם תחושה של תהליך קוהרנטי לעומת עלילה מבולבלת עם פערים ואסוציאציות.
7. טון רגשי – מהו האפקט שמופיע (לאו דווקא של המספר).
8. יציבות הטון הרגשי – יציבות הטון הרגשי, עושר הסיפור והשפה, קוהרנטיות – בתוך כל סיפור ובין הסיפורים. היכן הדברים משתנים?
9. הופעה והתנהגות בזמן הסיפור – נימת הקול, חיבור רגשי, דפוס של דרמטיות, חוסר החלטיות מה לספר (ספקנות אובססיבית).

אפיונים תוכניים של הסיפור

1. התמה המרכזית – ניסוח תמצית הסיפור, בהתייחס ל-5 רמות: הרמה התיאורית – סיכום התוכן של הסיפור. הרמה הפירושית – המשמעות הכללית של הסיפור, מאחורי התוכן הישיר. הרמה האבחונתית – הפיכת המשמעויות לאמירה מוגדרת ופסקנית (כמו שימוש במונח "תסביך אדיפוס"). הרמה הסימבולית – פירוש סמלים שמופיעים בכרטיס. הרמה האלבורטיבית – אלבורציות (אסוציאציות של הנבדק לעניינים ספציפיים).

2. **הגיבור המרכזי** – מיהי דמות ההזדהות העיקרית של הנבדק, האדם שהסיפור הוא עליו, שרגשותיו הסובייקטיביים נדונים ביותר. האם הדמות תואמת את גיל ומין הנבדק? רמת התפקוד של הדמות ומותאמותה. מידת האדקוויטיות של הגיבור מלמדת על כוחות האגו של הנבדק. תוספת של דמות שאינה בכרטיס – בד"כ קשורה לדחפים ולרגשות משמעותיים עבור הנבדק.
3. **צרכים ודחפים מרכזיים של הגיבור** – צרכים התנהגותיים ודמיוניים, חבויים או גלויים, מציאותיים או פנטזיוניים. היקש דינאמי על הצרכים, הוספת והשמטת דמויות ואובייקטים משמעותיים לביטוי הצרכים.
4. **תפיסת הסביבה** – כיצד הנבדק תופס את הסביבה האנושית והלא-אנושית, עד כמה הסביבה עקבית, תכנים בתפיסת הסביבה (מיטיבה, עוינת, נצלנית, מסוכנת).
5. **תפיסת הדמויות** – כיצד הנבדק תופס יחסים חברתיים ואינטימיים. כיצד תופס דמויות נשיות / גבריות, צעירות / מבוגרות וכו'. התייחסות לדמויות כאובייקטים בחיי הנבדק או כחלקים מהנבדק שמושלכים החוצה. מיהן הדמויות, איך הן נתפסות, האם הן מובחנות, האם יש הבדלים באיכויות של דמויות נשיות וגבריות, מהם הקשרים ביניהם.
6. **קונפליקטים ודילמות משמעותיים** – תוכנם של המאבקים הפנימיים, החיצוניים, ובי היחיד לסביבתו, ההגנות מפניהם ופתרונם. איפה הדילמה ואיפה הקושי, עד כמה נורמטיבי לכרטיס, ועד כמה מותאם לגיל. הפתרונות משמעותיים במיוחד לפרוגנוזה.
7. **אופי החרדות** – טווח החרדות, תוכן, האינטנסיביות שלהן, מה מעורר אותן, מותאמותן (חרדה מציאותית, נירוטית, פסיכוטית) עד כמה החרדות ספציפיות או מתפשטות, מהן דרכי ההתמודדות.
8. **ההגנות המרכזיות כנגד קונפליקטים וחרדות** – מהן ההגנות המרכזיות כנגד הקונפליקטים, הדחפים והחרדות, הגנות דומיננטיות וספציפיות. עד כמה ההגנות גמישות או נוקשות, יעילות (משרתות את הצורך ומשפרות את התפקוד), עמידות או שבירות, בהתייחסות לרצף של סיפור בודד וגם לרצף כל הסיפורים.
9. **מותאמות הסופר-אגו** – ביטויים של תגובות סופר-אגו, כגון ענישה או אשמה על פשע. האם יש סופר-אגו, פעולת סופר-אגו מותאמת ומוסתת (כגון התאמת חומרת העונש לפשע) לעומת חלשה מדי מחד או נוקשה ומחמירה מדי מאידך.
10. **אינטגרציה של האגו** – יכולת התפקוד של הפרט, כוחות האגו והמשאבים האדפטיביים להתמודדות.

תפקודי האגו

1. בוחן מציאות – Reality Testing

- א. הבחנה (תפיסתית וקוגניטיבית) בין גירויים חיצוניים ופנימיים (הפרעה חמורה – הזיות, Mediation).
- ב. נכונות ודיוק התפיסה – האם האדם קולט את הדברים כמו כולם.
- ג. מודעות רפלקטיבית ובוחן מציאות פנימי ("אגו צופה", התבוננות פנימה, הערכת החוויה והתהליכים הפנימיים, ברורשאך – FD, M).

2. שיפוט המציאות – Judgment

- א. יכולת לצפות ולנבא תוצאות, הערכה מודעת של יחסי סיבה-תוצאה, יכולת לראות מה נכון ומה לא, מה מותאם ומה לא (ברורשאך – Ideation, ALOG, וכל הפרעות החשיבה).
- ב. לוגיקה יישומית – יישום יכולת א' בהתנהגות הממשית.
- ג. מידת המותאמות של התגובות הרגשיות לציפייה. למשל, ציפייה שההתנהגות ההרסנית תגרום לעונש ודחייה, לכן תגובה של פחד מעונש מבושה (ברורשאך – FD, M).

3. תחושת המציאות – Sense of Reality - של העולם ושל העצמי, דגש על החוויה הרגשית. הערכת

הפרעות בתחושת העצמי ותחושת העולם כמציאות או לא.

- א. מידת הדעה-ריאליזציה – אי ממשות לעומת בוחן מציאות חוויתי.
- ב. מידת הדעה-פרסונליזציה – (האם זה אני, האם גופי שייך לי, לכידות העצמי).
- ג. זהות העצמי וערך העצמי – (מי אני ומה אני שווה, ויסות הערך העצמי).
- ד. בהירות הגבולות בין העצמי לאחרים ברמה של נפרדות ואינדיבידואציה דינאמיים – ייצוגי העצמי והאובייקט מובחנים זה מזה ובעלי נוכחות ורציפות רגשיים (ברורשאך – Self perception).

4. ויסות ושליטה על דחפים, רגשות ויצרים – Control & Regulation

- א. יכולת לכוון ולווסת את עוצמות הביטוי היצרי והרגשי, נטייה ל-acting out פרימיטיבי.
- ב. יעילות מנגנוני עיכוב הדחפים – האם הדחפים באים לידי ביטוי במציאות, ובאיזה צורה.
- ג. סובלנות לתסכול.
- ד. תיעול מותאם של תוצרי הדחפים.

5. יחסי אובייקט – Object Relations

- א. דאגת וסוג ההתקשרות (אפיוני הקשרים).
- ב. דרגת הפרימיטיביות (כגון קשר סימביוטי או נרקיסיסטי) לעומת הבשלות בקשר.
- ג. הדרגה בה אחרים נחווים באופן בלתי-תלוי בעצמי (למשל, לעומת קיום רק כזולתעצמי או אובייקט העברה).
- ד. קביעות אובייקט ליבידינלית (קביעות, רציפות ויציבות של האובייקטים גם בהעדרם במציאות).

6. תהליכי חשיבה – Thought Processes – האם פועלים באופן ניטראלי ובלתי מופרע.

- א. קשב, ריכוז וזיכרון.
- ב. יכולת המשגה והפשטה.
- ג. תהליכים ראשוניים (איד, דחפים, כמו בחלום) ומשניים (ע"פ מציאות, רצף לוגי)

7. רגרסיה מסתגלת בשירות האגו – Adaptive Regression in the Service of Ego

- א. מנוחה רגרסיבית מהשליטה והערנות הקוגניטיבית (כמו בחלימה) על מנת לאפשר העלאת תכנים טרום-מודעים ולא-מודעים.
- ב. יצירת קונפיגורציות חדשות ("דף חלק")
- ג. יכולת האגו להפסיק ו"להפוך" את הרגרסיה כדי לחזור לתהליכי חשיבה משניים.
- ד. אינטגרציה של סעיף ב' ברמה של תהליכים משניים.

8. תפקוד ההגנות – Defensive Functioning

- א. חולשה וחדירות של ההגנות (האם הן עמידות בפני הדחפים והרגשות).
- ב. הצלחה וכישלון של ההגנות (יעילות בהגנה, תרומה מול חבלה בתפקוד).
- ג. סוג ההגנות – מפרימיטיביות כגון הזדהות השלכתית עד מפותחות כמו סובלימציה.

- ד. מהן ההגנות הספציפיות בשימוש.
 ה. מפני מה ההגנות ובאילו נסיבות הן מופיעות.
 ו. היררכיה של התפקוד ההגנתי (אילו הגנות ראשוניות יותר ואילו משניות).

9. סינון גירויים – Stimulus Barrier

- א. רגישות – סף הגירוי – מרכיב הקליטה.
 ב. התמודדות – יעילות הטיפול בגרייה מופרזת ומציפה.

10. תפקוד אוטונומי – Autonomous Functioning – אזור-אגו משוחרר מקונפליקטים

- א. דרגת החופש מהפרעה לתהליכי-האגו הראשוניים (תפיסה, קשב, אינטליגנציה, זיכרון, תחושות, ביטוי מוטורי).
 ב. דרגת החופש מהפרעה לתהליכי-האגו המשניים (הרגלים, דפוסי התנהגות, מיומנויות).

11. הפונקציה הסינתטית-אינטגרטיבית – Synthetic-integrative Function

- א. יכולת האגו לפשר בין אי-הלימות וסתירות (כגון, בין צדדים סותרים של העצמי, של האחרים, או התנסויות שונות, או בין החוויה לבין המציאות).
 ב. יכולת לקישור אקטיבי ומשמעותי בין אירועים וחוויות (כבסיס לתובנה), מודעות לבעיה.

12. בקיאות/שליטה, מיומנות – Mastery – Competence

- א. מיומנות בפועל – עד כמה הנבדק מסוגל לביצוע ממשי בהתאם לבקיאותו וכישוריו לתקשר עם, לשלוט על, ולהשפיע על סביבתו.
 ב. מיומנות סובייקטיבית – עד כמה חווה עצמו מתקשר עם, שולט על ומשפיע על סביבתו.
 ג. הפערים בין א' ל-ב' – מושפעים מוויסות הערך העצמי ומשפיעים עליו בתורם.

13. סופר אגו

- א. המידה בה הסופר אגו הוא משאב – יעיל לעומת מפריע.
 ב. מידת העקביות ועוצמת הסופר אגו (חזק מדי, חלש מדי).

14. דחף

- א. אופי הדחפים – תוקפניים, ליבידינאליים, יעילים לעומת מפריעים.
 ב. עוצמת הדחפים (חזקים מדי, חלשים מדי), מותאמות הדחפים.

מבנה דו"ח

סיכום הערכה פסיכולוגית

שם :
גיל / תאריך לידה :
תאריך הבדיקה :
ארץ לידה ושנת עליה :
שם הבוחן :
מקום הבדיקה :
המבחנים שהועברו :

סיבת ההפניה

- הגורם המפנה
- תיאור הקשיים (למשל, "קשיים לימודיים" או "בעיות התנהגות")
- השאלה האבחונית (למשל, "הערכת סכנה אובדנית", "הערכת מידת המוכנות לביה"ס")

רקע אנמנטי

כל מה שנכתב צריך להסתמך על משהו: "על פי האינטייק", "לדברי ההורים", "מוריו מדווחים", "על פי התרשמותי".

- איפיוני משפחה – גיל ההורים ועיסוקם, מיקום הילד במשפחה – פירוט על האחים האחרים, קשר בין ההורים לבין הילד ובין הילד לאחיו, יחסים בין ההורים.
- נתונים משמעותיים – אשפוזים, אובדנים, מעברים, מחלות.
- היסטוריה התפתחותית – הריון ולידה, תיאור המזג, התפתחות מוטורית ושפתית, יחסים חברתיים, גמילה מהנקה, חינוך לניקיון, קשיים התפתחותיים ספציפיים (קשיים במוטוריקה, בהתנהגות, בשליטה על צרכים וכו'), מאורעות מיוחדים במהלך התפתחות הילד (אשפוזים, פרידות, מעברים).
- התנהגות עכשווית
- אינפורמציה אנמנטית – תולדות הסימפטום – מתי התחיל, באילו סיטואציות מופיע, התערבויות עד כה ומידת יעילותן.
- אינפורמציה מגורם חינוכי.

הופעה והתנהגות

- מראה חיצוני – מאפיינים פיסיים, מצב הגיינה, הופעה (ביגוד), תנוחת גוף (רפיון או נוקשות).
- התנהגות ופעילות פסיכומטרית – טיקים, תנועות על הכיסא, התנהלות במרחב.
- אפקט – מה האפקט הדומיננטי, השתנות האפקט עם התהליך והמשימות השונות, מותאמותו לסיטואציה, מצב רוח.
- עמדות כלפי הבוחן והסיטואציה, האינטראקציה עם הבוחן – הכניסה לחדר, הפרידה מהאם, שיתוף פעולה, התנגדות, מתח, חשדנות, האם חל תהליך של התקשרות לאורך הזמן, מהירות ההתקשרות. סגנון מרצה, תוקפני, תלותי, תחרותי, יוזם, קשר עין.
- דפוסי עבודה – אימפולסיבי מול שיטתי, פעולה ע"פ ניסוי וטעייה לעומת הפעלת בקרה, השתנות הדפוסים עם התהליך ועם המשימות השונות (למשל, משימות מילוליות מול ביצועיות), היכולת להסתייע בהנחיה חיצונית.
- תגובה לכישלון, תגובה להצלחה
- שפה ותקשורת – ספונטאניות מול פנייה חיצונית, לקוניות מול הרחבה ופירוט, היענות מול הימנעות, תוכן מותאם מול תוכן ביזארי, אסוציאטיבי, שטף הדיבור, הססנות, מונוטוניות, ארטיקולציה, סגנון דיבור, גמגום, אקולליה.

תפקוד קוגניטיבי

- **מנת המשכל הכללית** – "היכולת השכלית / התפקוד האינטלקטואלי / קוגניטיבי מצוי בתחום ה _____ ($IQ=$), ללא פער בין התפקוד בתחום המילולי לבין התפקוד בתחום הביצועי".
- **פער בין מילולי לביצועי (אם קיים) ומשמעותו** – "כאשר קיים פער בין התפקוד בתחום המילולי שהוא ברמה _____ ($IQ=$) לבין התפקוד בתחום הביצועי שהוא ברמה _____ ($IQ=$). ניתן להסביר את הפער... / נראה שתמונה זו מקורה ב... / פער זה נשען כנראה על...".
- **לפרט רק אם ההסבר הוא על רקע קוגניטיבי**. אם ההסבר הוא על רקע רגשי, רק לציין ולפרט בהערכה הרגשית (אפשר לציין בסוגריים – פירוט בהערכה הרגשית).
- **תפקודים ספציפיים על-פי גורמים משותפים** – לגבי כל תפקוד – להתייחס לרמת התפקוד (+הציונים בסוגריים), תיאור של אופי התפקוד – אפיונים ספציפיים, ואם יש צורך הסבר או פירוש לתמונה המתקבלת. לשים לב להשוואות חשובות, כמו פוטנציאל מול מימושו (תפקוד בפועל), פוטנציאל מילולי מול ביצועי, תחום המוסחות, ידע מול יישומו במצבים חברתיים. אפשר לארגן לפי הגורמים המקובלים או לפי הארגון הייחודי של הנבדק (+אופי התפקוד והסבר) –
 - **ידע נרכש** – היכולת לקלוט מידע מהסביבה ולשלפו מהזיכרון, רכישת מושגי זמן/מרחב, אוצר מילים נרכש, ידע כללי, יכולת ללמוד מטעויות
 - **הבנה מילולית** – הפשטה מילולית, המשגה מילולית, ביטוי מילולי הבנה חברתית והיכולת לתפקד בסיטואציות יום-יומיות, הכרות והתמצאות בסיטואציות מוכרות, הכרות והבנה של מוסדות חברתיים
 - **הבנה מתמטית** – יכולת לפתור בעיות, הבנה ושליטה בתהליכי חישוב, יעילות
 - **קשב וריכוז / תהליכים אוטומטיים** – קשב שמיעתי, קשב חזותי (לציין אם יש פגיעה בתפקוד כתוצאה מחרדה), מידת המוסחות מגירויים חיצוניים / פנימיים, ריכוז, משך הריכוז, יעילות הריכוז לאורך זמן
 - **מהירות פסיכומטרית** – מהירות עיבוד אינפורמציה, קליטה, עיבוד ושליפה של ידע
 - **תהליכי זכירה** – זיכרון שמיעתי, זיכרון חזותי, זכירה של חומר נלמד / מספרי / מילולי / צורני, שיטות פעילות לזכירה, בעיות באחסון / שליפה, זכירה פאסיבית / ניסיון להפעיל טכניקות, השמטות, סילופים, קונפולציות, קונטמינציות, אלבורציות בזכירה, השפעת חרדה על הזכירה, שיפור עם מאמץ
 - **ארגון תפיסתי** – תהליכי תפיסה חזותית ומרחבית, ערנות חזותית, יכולת להתמקד בגירוי משמעותי ולברור עיקר מטפל, מאפייני סריקה (סימטריה, קווי מתאר, דפוסים אובססיביים), תפיסת השלם, ארגון מרחבי, אינטגרציה מרחבית, יכולת אנאליזה וסינתזה (בגירוי מופשט, בגירוי משמעותי), תרגום מוטורי של הנתפס, הרכבת דגם צורני מופשט / אובייקט מדומיין, עבודה לפי מודל, הישענות על דימוי מנטאלי
 - **התחום הגרפומטורי** – יכולת לתכנן פעולה לקראת מטרה, אימפולסיביות, התמצאות במרחב, יכולת ללמוד משימה חדשה ולעבוד באופן רוטיני, אופן העבודה (אחיזת עיפרון, יד דומיננטית), איכות קו, קשיים ספציפיים (זוויות, קשתות, נקודות, בעיות אינטגרציה), התמודדות עם קשיים (סימפליפיקציה, פרסברציה).
 - **ביקורת מציאות** – סיטואציה ברורה מול סיטואציה עמומה
 - **תהליכי חשיבה** – סגנון חשיבה נוקשה / גמיש, רמת המשגה קונקרטית / מופשטת, הסקה לוגית, יצירתיות, מידת הקשר למציאות של החשיבה, יכולת תכנון, שיטתיות, התייחסות לפרטים או לכלל, עושר / דלות עולם הדמיון, בלבול בין דמיון למציאות, פנייה לפנטזיה כהגנה, תהליכי בקרה, יכולת לשלב בין תהליכים אינטלקטואליים שונים, תכני החשיבה, הפרעות חשיבה
 - **שיפוט חברתי** – הבנה של נורמות חברתיות, תפיסת המציאות, שיפוט בנוגע לסיבה ותוצאה ביחסים חברתיים, התערבות של תכנים ספציפיים
- **תחום השפה** – עושר השפה, תקינות לשונית, תחביר, שפה מדוברת מול שפה כתובה
- **השערות בנוגע לגורמים המפריעים** – הצפה רגשית, הפרעות של תפקודי אגו, חוסר מוטיבציה, חרדה, דיכאון, הזנחה חברתית, הבדלים תרבותיים, מחלה אורגנית, מחלת נפש וכו'.

הערכה רגשית ואישיותיות

- **חויית העצמי** – החוויה המרכזית של הנבדק כפי שהיא עולה מתוך המבחנים (פנומנולוגיה)
- **תפיסת העצמי** – דימוי עצמי, דימוי גוף, גיבוש זהות עצמית, זהות מינית
- **תפיסת העולם** – האם הסביבה נתפסת כמאיימת / ידידותית
- **התחום הבין-אישי** – יחסים חברתיים עם בני המין / עם בני המין השני, אמון באחרים מול חשדנות, הבנת אחרים, סגירות מול פתיחות, יחס כלפי סמכות, התייחסות לקשר קרוב, יחסים במשפחה, תלות, בדידות
- **אובייקטים מופנמים** – כיצד האובייקטים נחווים, עד כמה ייצוגי האובייקט מורכבים, דמות האם / דמות האב המופנמות (מרגיעות / רודפניות)
- **אפקט** – אופי האפקט, שליטה וויסות האפקט, שינויים באפקט, מה מעורר את הרגשות, טווח הרגשות, מותאמות, התבטאות האפקט בהתנהגות הגלויה מול הטון הרגשי שעולה במבחנים, היכולת להכיל, לבילות מול יציבות רגשית
- **צרכים ודחפים מרכזיים והתמודדות עמם** – תוכן, היקף, עוצמה, דחפים מיניים, תוקפניים, סכנה אובדנית, ביטוי ישיר / עקיף, שליטה וויסות, אימפולסיות
- **חרדות** – תוכן, היקף, עוצמה, היכולת להכיל את החרדה, שליטה וויסות, אופי הפחדים (פגיעה פיזית, עונש, אי-אישור, היעדר אהבה, מחלה, פגיעה, חסך, נטישה, השתלטות, חוסר אונים, היבלעות), פחד מוכלל או ספציפי
- **קונפליקטים מרכזיים** – תוכן, היקף, עוצמה, קונפליקטים בין דחפים לסופר-אגו, קונפליקטים התפתחותיים, סביב תכנים ספציפיים: פרידה, ביטוי דחף, ערך עצמי, התקרבות-התרחקות
- **הגנות** – הגנות אופייניות, הגנות פרימיטיביות מול מתקדמות, מה מידת יעילותן, מתי הן לא יעילות, מחיר ההגנות
- **כוחות אגו, סופר אגו** – הכוחות שלרשות האדם, מצוקה עכשווית מול לחץ מתמשך וכרוני, סוג המשאבים, כוחות מול לחצים, מצב אקוטי / משברי / תהליכי רגרסיה, מידת מותאמות הסופר אגו (חלש / נוקשה)
- **בוחן מציאות ותהליכי חשיבה** – האם בוחן המציאות נשאר תקין או נפגם, האם הליך ותוכן החשיבה תקינים או פגועים (אם יש פגיעה, מה אופייה, מתי היא מתרחשת), מחשבה רציפה מול אסוציאטיבית, התמקדות במשימה מול התמקדות בעצמי, מחשבה אדוקוטית מול ביזורית, דלוזיות, סטריאוטיפיות, אידיאליסטיקטיות, קונטמיציה.
- **ביקורת המציאות** – שיפוט התפיסה, הפרעות בתפיסה, הזיות, הפרעות בתחושת המציאות, דפרסונליזציה, דריאליזציה.

סיכום

אינטגרציה של המושגים והממצאים השונים שהתקבלו.

- חזרה על ממצאים עיקריים בתחום הקוגניטיבי והרגשי
- **אבחנה** – ניסיון לחבר בין תופעות שהוצגו בחלקים הקודמים ולהגיע להמשגה דיאגנוסטית
- קישור בין נתונים שעלו במהלך האבחון לבין נתוני הרקע, האנמנזה
- ניסיון להסביר את התופעות הסימפטומטיות, תשובה לשאלת האבחון
- **פרוגנוזה**

המלצות

יש לנמק כל המלצה בנפרד, תוך קישור ההמלצה לממצאים שעלו במהלך האבחון.

- **טיפול** – האם יש צורך בטיפול, באיזה סגנון (דינאמי, התנהגותי, תמיכתי), האם רצוי שהמטפל יהיה גבר או אישה, אילו התנגדויות עשויות להופיע בטיפול, המלצות לטיפול
- **אבחון נוסף** – בהתאם לשאלה – אבחון נוירולוגי, אבחון פסיכיאטרי, אבחון דידקטי
- **המלצות חינוכיות** – למידה פרטנית, למידה בתנים מיוחדים.

וקסלר - טווחי ציונים במילים (רמות)

מעולה ביותר	130 ומעלה
מעולה	120-129
נורמאלי גבוה	110-119
ממוצע	90-109
נורמאלי נמוך	80-89
גבולי	70-79
פיגור	69 ומטה